

LIST FRANJEVAČKE GIMNAZIJE I SJEMENIŠTA U SINJU

ŽARIŠTE

Godina XXXIV. Božić 2020. br. 1

*Sretan Božić i blagoslovljena
Nova 2021. godina.*

Sinj, 8. 12. 2019. - Dan Gimmnazije i Sjemeništa - sudionici uprizorenja Dive Grabovčeve

ŽARIŠTE

Šk. god. 2020./21.
Godina XXXIV., Božić 2020.

Izdaju:

Franjevačka klasična gimnazija
u Sinju s pravom javnosti
Ulica Franjevačke klasične gimnazije 22
21230 SINJ; tel.: 021/ 821-809

Franjevačko sjemenište u Sinju
Šetalište kardinala A. Stepinca 1
21230 SINJ, tel.: 021/824-400

Odgovara:

fra Josko Kodžoman,
ravnatelj gimnazije

Uredničko vijeće:

Katarina Ćurković, Anđelko Jaković,
Elena Jurko, Tomislav Kiridžija, Radmila
Klarić, fra Josko Kodžoman, Mia Labrović,
Mirjana Malovan, fra Antonio Mravak,
Nino Poljak, Snježana Radan, fra Blaž
Toplak, Luka Mihael Zelić

Mentori uredništva:

fra Blaž Toplak
fra Josko Kodžoman

Lektori:

Hrvoje Markulin
Ivna Mravak

Naslovna strana:

Jaslice u Franjevačkoj gimnaziji u Sinju
Uredili učenici gimnazije
s prof. Mirjanom Malovan

Zaglavlje:

Franjevačka klasična gimnazija u Sinju
s pravom javnosti
snimio: Željko Zrnčić

Grafičko uređenje:

Silvio Družević

Tisak:

JAFRA-PRINT d.o.o.–Solin

Riječ ravnatelja

*Poštovani roditelji naših učenica i učenika,
Drage učenice i učenici,
Poštovane kolegice i kolege profesori,
Cijenjeni čitatelji!*

U harmoniji odnosâ Svete obitelji nudi nam se, kao kršćanskim vjernicima, neiscrpan model djelovanja i življenja, koji nas prati od djetinjstva do konca života. Zbog te velike i nezasluzene milosti i ujedno pomoći Božje na putu života, mi se trajno radujemo, a na poseban način o blagdanu i proslavi Isusova rođenja. To je blagdan mira i radosti, koja odzvanja čitavom zemljom. Neka i sve nas, koji smo zagledani u taj idilični prizor nazaretske Svete obitelji, Bog blagoslovi tim istim nebeskim darovima.

Povijesne okolnosti Isusovog rođenja predstavljaju i do danas neiscrпно vrelo svakovrsnog pa i umjetničkog nadahnuća. Čovjekova potreba za bajkovitim uprizorenjima trenutka Božjeg utjelovljenja nije samo izraz čežnje za mirom i srećom, već i zahvalno sjećanje na činjenicu da nas je Bog pohodio svojom velikom milošću i da je na našu ljudsku bijedu pogledao, da je naše molitve čuo i uslišao... Stoga je i naslovnica našeg školskog lista ukrašena prizorom prošlogodišnjih jaslca koje su načinile vrijedne ruke naših nastavnika i učenika. Usprkos brojnim ograničenjima, osjetno smanjenom broju, posebno izvannastavnih i učioničkih aktivnosti, ipak smo nekako uspjeli prikupiti dovoljno materijala za tiskanje novog broja našeg školskog lista „Žarište“. Važan je kontinuitet našeg rada i stvaranja te svjedočanstvo da smo kao školski kolektiv itekako živi i kreativni, o čemu najbolje svjedoče naši radovi, pojedinačna i zajednička postignuća, nastavnika i učenika. Ideja nam je i želja da naš školski list, svakim novim brojem, uistinu postane prostor u kojem će naše učenice i učenici, kao i svi ostali djelatnici i zaposlenici Gimnazije, moći iznositi svoja mišljenja o različitim pitanjima, kao i objavljivati svoje pisane uratke, od pjesama i proze do najšireg spektra književnog stvaralaštva.

U broju koji je pred Vama, poštovano čitateljstvo, donosimo niz zanimljivih razgovora s osobama iz našeg školskog kolektiva, koje su svojim radom i izuzetnim postignućima na poseban način obilježile dio prošle i dosadašnji tijek tekuće školske godine 2020./2021. Među njima se, svakako, ističe fra Blaž Toplak, koji je cijeli svoj radni vijek proveo kao nastavnik povijesti u Gimnaziji, te je, navršivši godine, otišao u zasluženu mirovinu s mjesta ravnatelja Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti. Fra Blaž se ipak neće tako lako dati rastaviti od Gimnazije, već nas je spreman i dalje pratiti i pomagati u našem radu, posebno na planu kulturnog stvaranja. Tako i ovaj novi broj školskog lista „Žarište“ moramo uvelike zahvaliti fra Blaževu koordinacijskom poslu i njegovom entuzijazmu. Sljedeća, u nizu osoba koje smo izabrali za razgovor jest naša učenica 3. b razreda Daniela Šimić, koja se na nedavnom natjecanju Best modela u 2020. godini, okitila laskavom titulom Miss fotogeničnosti 2020.

Poznajući Danielu kao odličnu učenicu Gimnazije njezin nas izniman rezultat nije iznenadio, jer ona je uspješna gdje god se nagrađuje ljudski rad, upornost, te prirodni ljudski talenti. U razgovoru Vam, poštovano čitateljstvo, želimo pobliže predstaviti ovu našu vrijednu učenicu, te saznati koji su joj daljnji planovi u životu, kako na polju obrazovanja, tako i u manekenstvu. Treća osoba, koja se vidljivo istakla svojim izuzetnim postignućem, jest naša učenica 1. b razreda Julija Smoljo. Julija je, naime, na nedavno održanom državnom natjecanju u poznavanju Njemačkog jezika osvojila zavidno prvo mjesto. Tko je Julija, kako je uspjela ostvariti takav izniman uspjeh, otkuda ta ljubav i stečeno znanje iz Njemačkog jezika, koji su joj daljnji planovi i ciljevi, saznajte iz razgovora koji smo s njom vodili.

Objavljeni izvještaji i tekstovi u novom broju „Žarišta“ nude presjek svih značajnijih školskih događanja kroz godinu koja je na izmaku, s posebnim osvrtom i naglaskom na do sada neviđeni zdravstveni izazov i bolest uzrokovanoj korona virusom (COVID – 19). Posljedice korona pandemije osjećamo višestruko - na odgojno-obrazovnom planu, ali i psihološkom i socijalnom, što je posebno teško kada je riječ o mladim ljudima kojima je kretanje i međuljudska interakcija nešto svojstveno i prirodno.

U ime Gimnazije, svih njezinih djelatnika, učenica i učenika, želim svima sretan i blagoslovljen Božić te čestitu i uspješnu Novu 2021. godinu!

Fra Josko Kodžoman, *ravnatelj*

Sвета миса i zaziv Duha Svetoga za blagoslovljeni početak nove školske godine

fra Joska Kodžomana, okupljene su stručne službe Gimnazije i nastavničko osoblje da prema preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva obrazovanja RH razrade plan organizacije nastave u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji. Vlasnik i osnivač Gimnazije, Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja u Splitu omogućila je nabavu beskontaktnog dezinficijensa koji vrši dvije funkcije odjednom, beskontaktno mjerenje temperature i dezinfekciju. Tako su se djelatnici Gimnazije, nastavno i nenastavno osoblje, uključili u prilagodbu Gimnazije za rad u kriznim uvjetima.

U ponedjeljak 7. rujna 2020. godine, učenici, nastavnici i djelatnici Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti počeli su novu 2020./2021. školsku godinu. Mnogi su kazali da je nova školska godina drukčija od svih dosadašnjih. Od vremena Domovinskog rata nije bilo toliko neizvjesnosti i pitanja hoće li biti moguće organizirati nastavu u školama. Razlog je COVID -19, nevidljivi „mali virus“ koji je donio velike poteškoće cijelom svijetu i promijenio životne navike. U Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji s pravom javnosti u Sinju, prije početka nove školske godine pod vodstvom ravnatelja

Prvog nastavnog dana razrednici su u razrednim odjeljenjima upoznali učenicice i učenike s rasporedom sati, Statutom Gimnazije, Pravilnikom o kućnom redu i mjerama za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19. Tradicionalno zajedničko fotografiranje na početku nove školske godine nije održano zbog epidemioloških mjera.

Duhovna formacija učenika i djelatnika zauzima posebno mjesto u životu Gimnazije. Tako su se učenici i nastavnici okupili prvoga dana nakon nastave u svetištu i crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske da svetom misom i zazivom Duha Svetoga krenu u novu školsku godinu. Misnim slavljem u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske predsjedao je ravnatelj Gimnazije fra Josko Kodžoman uz koncelebraciju nastavnika fra Nediljka Jukića i fra Jurice Hrgovića. Predsjedatelj slavljia na početku mise obratio se pozdravnim riječima učenicima, nastavnicima i zaposlenicima kazavši: „Sabrali smo se, kao vjernici, oko stola Gospodnjega kako bismo molili za sretan i uspješan početak nove školske godine koja je zbog općih epidemioloških mjera i uputa drugačija od svih dosadašnjih.”

Poseban pozdrav ravnatelj je uputio učenicama i učenicima prvih razreda.

Zahvalio im je na povjerenju koje su dokazali izabravši baš Franjevačku klasičnu gimnaziju, te je izrazio vjeru i nadu da će učenici i nastavnici zajedno opravdati obostrana pozitivna očekivanja.

Govoreći o važnosti Duha Svetoga u životu vjernika ravnatelj je naglasio: „Dok zahvaljujemo Bogu na našem ljudskom zajedništvu, ujedno mu se preporučujemo za darove mudrosti, razuma, savjeta, jakosti, znanja, pobožnosti i straha Gospodnjega, koji će nam biti potrebni za uspješno okončanje predstojeće školske godine. Neka nas snaga Isusova Duha učini vrijednima, odgovornima, prema sebi i drugima, u školi i izvan nje. Bez naše ljudske suradnje i odgovornosti, ali i bez pomoći Božje, teško da ćemo ostvariti postavljene ciljeve. Puni vjere i pouzdanja, u poniznosti i malečnosti, žarko zazovimo Duha Svetoga da nam svima skupa bude na pomoć.” Molitvu Duhu Svetom predmolili su franjevački sjemeništari Tomislav Kiridžija i Marin Kujundžić.

U svjetlu proslave spomena sv. Marka Križevčanina u propovijedi predsjedatelj je istaknuo svečevu hrabrost u ispovijedanju vjere u Krista: „Upravo danas, kada započinjemo novu

školsku godinu, Crkva slavi spomendan sv. Marka Križevčanina, našeg sunarodnjaka koji je hrabro podnio mučeništvo za Krista i Crkvu, ne želeći se odreći ni jednog od to dvoje, pa ni po cijenu vlastitog života. To je primjer hrabrosti, ali i žive vjere po kojoj naš proslavljeni mučenik živi i danas u sjećanjima katoličkih vjernika.”

„I mi smo”, poručio je ravnatelj, „pozvani istinski i hrabro svjedočiti i živjeti vlastitu vjeru. Gimnazija je mjesto, gdje se oduvijek pridavao velik značaj ljudskom identitetu i njegovoj izgradnji, kako onom duhovnom i religioznom, tako i onom općeljudskom i humanističkom.”

Referirajući se na tekstove prigodnih svetopisamskih čitanja, ravnatelj je istaknuo Isusov poziv učenicima da se nikoga ne boje, posebno ne onih koji se pozivaju na svoju tobožnju moć i utjecaj: „Svakoga, doduše, treba poštivati, ali se od nikoga ne treba dati zastrašiti, pogotovo ne ako smo na strani pravde i istine. To je poruka vrijedna za istaknuti, posebno pred mladim ljudima. Današnji se globalizirani svijet pokazuje u svom sjaju, ali i bijedi. Makar nam taj svijet izgledao ponekad moćan, on je u sebi zapravo jako krhak, što dokazuje i stanje oko korona krize. S druge strane, svjetske krize prilika su i za ono dobro u svijetu, posebno su pogodne za tolike geste ljudske dobrote i solidarnosti, čemu također možemo svjedočiti svaki dan.”

Svijet je, zaključio je ravnatelj, polivalentan: „U njemu ima mnogo dobra, ali i zla. Mi se trudimo kako bismo ostali na strani dobra, to je zapravo naš najvažniji odgojno-obrazovni ishod. Na strani dobra ćemo vjerujem i moći ostati ako budemo znali osluški-vati poticaje Duha i iščitavati mudrost i razboritost iz sveg onog bogatstva znanja koje ćemo susretati tijekom predstojećeg obrazovnog razdoblja.”

Fra Antonio Mravak, prof.

Proslava sv. Franje u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji

Franjevački red u hrvatskom narodu ima posebnu karizmu i poštovanje zbog svojih nebrojenih djela požrtvornosti, predanja i ljubavi prema hrvatskom kršćanskom puku. Prvi franjevac koji je došao na hrvatsko tlo bio je sam sv. Franjo Asiški. U prvim godinama svog apostolskog djelovanja stigao je i na istočnu obalu Jadrana 1212. godine. O tome piše prvi Franjin životopisac Toma Čelanški. Hrvatska je i prva zemlja izvan Italije u kojoj je neko vrijeme poslije obraćenja boravio sv. Franjo i u koju su se sljedbenici sv. Franje – franjevci, još za života sv. Franje naselili i u njoj neprekidno ostali sve do danas. Od tada su franjevci čuvari vjere i pismenosti u hrvatskom narodu. Blagdan sv. Franje u petak, 2. listopada 2020. godine, svečano su proslavili učenici, nastavnici i nenastavno osoblje Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti.

Euharistijskim slavljem u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske predsjedao je fra Josko Kodžoman, ravnatelj Gimnazije i Franjevačkog Sjemeništa u Sinju uz

koncelebraciju profesora fra Nedjeljka Jukića i fra Blaža Toplaka, profesora u miru i definitora Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u Splitu.

Govoreći o Franjinoj karizmi fra Josko je kazao da ona u Crkvi živi više od osam stoljeća i da je danas puna jasnoće i snage: „Franjin duh još i danas nadahnjuje. Njegovo je svjetlo čisto i prodorno i ne gasi se premda se upalilo prije osam stoljeća. Iskustvo Franje i njegove prve braće postalo je životni program mnogima i ono je kroz ovo dugo razdoblje imalo svoje uspone i padove, ali je uvijek ostalo uzor i nadahnuće svima onima koji su željeli živjeti Evanđelje po uzoru na asiškog Siromaška.”

Fra Josko je kazao da je Franjevačka klasična gimnazija u Sinju bila i ostala mjesto Franjine karizme uz Franjevački samostan u Sinju te je nastavio: „Franjevačka klasična gimnazija nije zgrada, ona je zajednica satkana od učenika, nastavnog i nenastavnog osoblja, roditelja. Svi koji su uključeni u život Gimnazije žele da se njezini učenici ozbiljno sprema za daljnje školovanje te da izborom zvanja i

zanimanja osiguraju egzistenciju i život dostojan čovjeka. Franjevačka klasična gimnazija na izvorima Franjine

karizme i danas po primjeru sv. Franje želi na svoje učenike prenijeti ljubav prema bratu čovjeku, opredjeljenje za nenasilje, poštivanje svega stvorenog, dijalog s drugima i drukčijima koji nisu upoznali Krista.”

U euharistijskom su slavlju uz učenike i djelatnike sudjelovali i profesori Gimnazije kojima se posebnim riječima predsjedatelj slavija obratio: „Pozvani ste kao ljudi i kršćani, donositi i pronositi mir; pozvani ste i poslani svojim profesionalnim radom pokazati da ste vi generacija u ovom vremenu koja je preuzela brod koji se zove Franjevačka klasična gimnazija, u kojoj se mijenjaju kapetani, u kojoj se generacijski mijenjaju posade, a isto tako i njezini putnici. I vi danas ste pozvani i poslani da, svatko na svoj način, kao što su to činile generacije prije nas, nastavite „udahnjivati život” našoj Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji, učinite sve da ona živi i dalje, ne smetnuvši da smo je naslijedili od prošlih, slikovito rečeno, posudili od budućih naraštaja.”

Fra Antonio Mravak, prof.

Izvedena „Diva Grabovčeva“

Ideja i pripreme

Čudni su puti Gospodnji,
al' u njih nemoj sumnjati,
pravda na kraju pobijedi,
istina uvijek nađe put,
i nikad nije uzalud...

(Posljednja bitka,
Mario Vestić)

Još u Starom zavjetu susrećemo hrabre djevojke, majke i žene koje su spremne svoj život položiti za vjeru i domovinu. Sjetimo se samo hrabre Judite (Jdt 13, 1-20) ili Majke Makabejke (Mak II. 7,1-42) koja hrabri svoje sinove da ustraju u vjeri otaca te da se ne obaziru na prijetnje bezbožnih silnika.

Sjetimo se u našoj hrvatskoj povijesti velikih žena poput Mile Gojsalić koja sačuva Poljica žrtvujući svoj život za slobodu Poljičke republike u borbi protiv osmanlijskih osvajača. Sjetimo se ličke heroine Anere, iz Budakova Ognjišta koja je putokaz svima onima koji žele sačuvati svoja vjekovna ognjišta da se na njima vatra života

nikada ne ugasi. Takva je bila i hrabra djevojka Diva Grabovčeva koja nije htjela pristati na prijetnje i ucjene Tahir-bega Kopčića iz Kupresa da pogazi svoju vjeru i uda se za muslimana. Radije je izabrala mučeničku smrt (oko 1860.) te je ušla ne samo u legendu, nego i u povijest i u dušu vjerničkoga puka.

Godinama su pobožni hodočasnici dolazili na njezin grob na Keđzari na Vran planini, molili i svjedočili da su bili uslišani. U naše dane svake godine na prvu subotu mjeseca srpnja više tisuća hodočasnika na njezinu grobu moli, sudjeluje u sv. misi i izvršava svoje zavjete. Prije stotinu godina dr. Čiro Truhelka istražio je njezin grob

i objavio knjigu „Djevojački grob“, a u naše dane fra Blago Karačić (Duvno-Kongora, 1978.) napisao je dramu o Divinu mučenstvu. Velikih i znamenitih žena lijepo se sjetiti, ali je daleko ljepše i znakovitije podsjetiti na žrtve tih žena kako bi to bilo nadahnuće naraštajima koji žive i koji će živjeti na ovim prostorima. Poneseni tom mišlju početkom 2019. na susretu u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju ravnatelj fra Blaž Toplak, voditelj Sinjskog pučkog kazališta gosp. Željko Viculin i gosp. Dinko Franchini usuglasili su se kako bi bilo dobro za Dan Gimnazije i Sjemeništa 8. prosinca 2019. upriličiti dramu Diva Grabovčeva. Tekst je umnožen i trebalo je izabrati glumce. Sva trojica bili su svjesni da treba angažirati glumce iz kazališta i učenike iz Franjevačke klasične gimnazije. Fra Blaž je naglasio da svakako treba angažirati profesora u mirovini Marka Duvnjaka. Marko je posljednjih nekoliko godina bio na raspolaganju i odigrao je izuzetno zapazene uloge koje su mu bile povjerenje, npr. staroga grofa u Krađi Marijina kipa, Blažića u Ognjištu, kroničara u proslavi 180. godišnjice Franjevačke klasične gimnazije u Sinju. Tako

je bilo i s ulogom Arslan-age u Divi Grabovčevoj.

Put do uspješne izvedbe bio je dug i mukotrpan. Uloge su podijeljene i svaki glumac je dobio zadatak da do početka rujna nauči tekst. Budući da je ravnatelj s maturantima bio na putovanju u Grčkoj, a zatim s fra Joskom Kodžomanom vodio do Plitvica njemačke gimnazijalce iz grada Laufa u Njemačkoj – glumci su se okupili krajem rujna. Sve do početka prosinca pripremali su se ili u gimnaziji ili u

kazalištu. Uz probe gospodin Željko je cijelo vrijeme osmišljavao postav pozornice i svjetlosne efekte. Njegova žena Marija je zajedno s gosp. Kažimrom Tomaševićem pratila probe kao šaptač. Uz to se gđa. Marija Viculin pobrinula za šivanje kostima bez kojih bi izvođenje drame bilo nezamislivo. Desna su im ruka bili Tatjana i Nikša Katić. Spremajući dramu svi su potajno priželjkivali da poput Ognjišta i Divu izvedu ne samo u Sinju, nego i u nekim drugim mjestima.

praizvedbe Dive Grabovčeve. Ujedno je najavio svoj skori odlazak u mirovinu želeći da se nastavi suradnja Franjevačke klasične gimnazije i Sinjskoga pučkog kazališta. Na kraju je fra Zoran Kutleša, provincijski vikar, u ime svoje i u ime provincijala dr. fra Marka Mrše, koji nije mogao nazočiti zbog ranije preuzetih obveza, pozdravio okupljene sa željom da se suradnja Sinjskog pučkog kazališta i Franjevačke klasične gimnazije i nadalje nastavi.

Poslije još jednoga dugotrajnog pljeska, sudionici uprizorenja i uzvanici krenuli su u veliko samostansko blagovalište. Tu su se pogostili i uz „čašicu razgovora ugodnoga“ i veselu pjesmu družili se do kasnih večernjih sati.

I u kinu i u druženju u samostanskom blagovalištu u više navrata sudionici su naglasili da bi bilo šteta da ostane na samo jednom uprizorenju Dive Grabovčeve za Dan Gimnazije i Sjemeništa. To je posebno istakao gosp. Željko Viculin te je naglasio da su i on i glumci spremni trajno surađivati s Franjevačkom klasičnom gimnazijom.

Božićni broj „Žarišta“ lista Franjevačke klasične gimnazije i Sjemeništa u Sinju, koji izlazi od 1973. godine, u nastavku teksta donosi opširan izvještaj u slici i riječi o proslavi “Dana Gimnazije i Sjemeništa” i posebno o izvedbi drame „Diva Grabovčeva“,

PRAIZVEDBA I NAJAVA GOSTOVANJA

Premijera je izvedena 8. XII. 2019. u ispunjenomu Gradskom kinu. Glumci su se potrudili da izvedba bude na najvećoj amaterskoj razini u svakom detalju, a oduševljena je publika dugim i ustrajnim pljeskom zahvalila za izvanredni doživljaj uprizorenja mučeničke smrti djevojke Dive.

Svim nazočnima ravnatelj fra Blaž Toplak zahvalio je za njihovo povjerenje u glumačku družinu. Poimenice je zahvalio svakom glumcu kao i naratoru, guslaru Juri Babiću, koji je narodnim napjevom uz gusle otvarao vrata svakom novom uprizorenju na pozornici. Ravnatelj je osobito zahvalio gosp. Željku Viculinu i njegovoj ženi Mariji na njihovu požrtvovnom doprinosu, u svakom pogledu, za uspješnost

koja je oduševila sinjsku publiku, kao i nizu gostovanju koja su poslije izvedbe u Sinju uslijedila u sljedećim mjesecima.

OTVORIŠE SE VRATA

GOSTOVANJIMA:

POSUŠJE, IMOTSKI I ZAGREB

Nije trebalo dugo čekati dobre vijesti i zanimljive planove, odnosno „otvaranje vrata“. Željko Viculin je obavijestio fra Blaža da će grad Sinj, koji je pobratimljen s Posušjem, organizirati gostovanje „Dive Grabovčeve“ u Posušju. I glumci i obje ustanove rado su prihvatili tu veselu vijest. Svi su se našli poslije božićnih praznika, vratili se svojim ulogama i bili potpuno spremni za nove nastupe.

Svanuo je dan 25. siječnja 2020. godine i započela je turneja s Divom Grabovčevom. Mali autobus uspio je ukrcati sve glumce, prateće osoblje i potrebnu robu s rekvizitima te je malo poslije 13 sati iz kišovitoga Sinja družina krenula u Posušje. Uz uobičajene kontrole na granici, u Posušje stigoše oko 16 sati. Svi su rekviziti za nastup izneseni iz autobusa i doneseni na pozornicu. Željko je uz svesrdnu pomoć Nikše i domaćina te nekolicine sudionika sve ugodio kako bi bilo spremno za nastup i izvođenje drame o herojskoj djevojci Divi Grbovčevoj. Prošetali su gosti iz Sinja po Posušju,

porazgovarali s domaćinima i u 19 sati svi se našli na pozornici, pred ispunjenom dvoranom znatiželjnih gledatelja. Predstavi su nazočili: gosp. Branko Bago, načelnik Posušja, gđa. Kristina Križanac, gradonačelnica Sinja, fra Ante Čovo, sinjski gvardijan, i fra Mladen Vukšić, posuški župnik. Uz njih su bili i članovi poglavarstava. Narod je pažljivo pratio svaki detalj vrlo ozbiljne drame tragične mučeničke smrti djevojke. Veliki pljesak, zahvala gradonačelnika i župnika bila je kruna i nagrada glumcima za vrlo uspješno gostovanje Sinjana te večeri u Posušju.

Spremivši sve stvari u autobus, sinjski su glumci otišli do restorana gdje su ih domaćini ugostili. Pridružio se i gradonačelnik te zahvalio još jednom

da smo došli u Posušje i priredili nezaboravnu večer uprizorivši divnu žrtvu Dive Grabovčeve. Posuški župnik je glumačku skupinu zamolio da svakako dođu i s Ognjištem Mile Budaka već u ožujku. Poziv je ugodno iznenadio i obradovao glumačku skupinu iz Sinja. Obećali smo mu, ako obnovimo Ognjište u tijeku ove godine (2020.), da ćemo sigurno doći u Posušje.

Uz pjesmu i zahvalu za gostoprimstvo krenula je sinjska kazališna skupina prema svome gradu gdje sretno stigoše kući poslije ponoći.

Za neki veći odmor i opuštanje nije bilo vremena jer su ih čekala nova gostovanja: 9. veljače u Imotskom i 15. veljače u Zagrebu.

Za razliku od gostovanja 2018. godine – kada su izveli Ognjište u Imotskom pred gotovo praznim gledalištem – ovoga puta situacija je bila sasvim drugačija. Imotsko kino bilo je popunjeno do posljednjeg mjesta. Atmosfera kakva se može poželjeti, što je urodilo izuzetno uspješnom izvedbom. Svi su glumci dali svoj obol, a Tahir-beg je bio posebno motiviran jer je to njegov rodni kraj. Naime, Marin Kujundžić, sjemeništarač, rodom je iz Ivanbegovine u Imotskoj krajini. Po završetku drame uslijedilo je fotografiranje i ugodan razgovor s pojedincima iz gledališta i domaćinima koji su svoje goste poslije predstave počastili ukusnom zakuskom u prostorijama kina.

Glumačka skupina ovom prigodom još jednom zahvaljuje Ani Jukić, ravnateljici Pučkog otvorenog učilišta, Ivani Kujundžić, majci našeg Marina (Tahir-bega) i Grgi Nikoliću na izuzetnom angažiraju kako bi nastup u

Imotskom bio uspješan te imao odjeka među nazočnom publikom.

Uz kratki predah od 10. do 15. veljače i jednu probu toga tjedna, glumci su krenuli s dva kombija u subotu 16. veljače iz Sinja za Zagreb. Dan prije u gosp. Željko Viculin, Dinko Franchini, Marija Viculin i Jure Babić krenuli su u Zagreb jer su u subotu 16. veljače imali dogovren nastup u emisiji Dobro jutro, Hrvatska. Tema razgovora bila je suradnja Sinjskoga pučkog kazališta s Franjevačkom klasičnom gimnazijom posljednjih godina u zajedničkim nastupima vezanim uz kulturnu djelatnost u Sinju i izvan Sinja. U emisiji je nastupio uz navedene i gosp. Davor Varenina, predsjednik Kluba Sinjana u Zagrebu.

Glumačka družina, uz predah za ručak u Lici, stigla je u Zagreb oko 16 sati i smjestila se u hostel, koji je osigurao zagrebački Sinjanin gosp. Ivo Delonga. Nešto poslije 17 sati svi smo se našli u Studentskom centru

„Stjepan Radić“. Uređena je pozornica, a gosp. Željko Viculin s domarom kina posebno se pobrinuo za rasvjetu. Uz kratki predah i kavicu u studentskom kafiću poslije 18 svi smo bili na svojim položajima, tj. oblačili smo prikladnu robu za nastup, a sve to je pratila gospođa Marija pomažući oko neizostavnog šminkanja. Priredba je počela u 19 sati. Gledalište je bilo dobro popunjeno i s izvedenom dramom oduševljeno. Uslijedile su čestitke, fotografiranje za uspomenu i ugodni razgovor s pojedincima. Poslije izvedbe svi smo se zadržali u razgovoru s ljudima iz publike. Fra Blaž je bio osobito radostan što je nakon trideset godina vidio neke svoje kolege sa studija u Zagrebu. Kako smo bili limitirani vremenom, požurili smo skinuti svoje glumačke kostime te spremiti sve potrebne rekvizite u kombije.

Ono što je za sve bilo osobito ohrabrujuće bio je izravni poziv na Festival

kršćanske kulture u Zagrebu u svibnju mjesecu.

Kad je sve bilo pospremljeno što se tiče rekvizita potrebnih za izvođenje Dive Grabovčeve, okupili smo se na večeri u organizaciji Kluba Sinjana. Uz veselu atmosferu, domaće specijalitete, kao i neizostavnu pjesmu trebalo se ipak rastati. Oko ponoći dovezosmo se do hostela na zasluženi noćni odmor. U nedjelju ujutro oko devet sati krenuli smo u Sinj uz obavezno zaustavljanje u Lici na zajedničkom ručku. Pred večer smo stigli u Sinj veseli i zadovoljni.

Ovom prigodom još jednom treba zahvaliti gosp. Ivu Delongi, Davoru Varenini i ostalim članovima Kluba Sinjana u Zagrebu što su glumcima amaterima omogućili dolazak u Zagreb i uprizorenje Dive Grabovčeve u Studentskom centru Stjepana Radića.

VITEZ I RAMA

Sljedeći ugovoreni nastupi bili su u Vitezu i Rami. Gosp. Željko dobro je poznao situaciju u Vitezu što se tiče opreme pozornice, ali o Rami nije bio informiran. Stoga je fra Blaž ugovorio sastanak s gvardijanom fra Andrijom

Jozićem pa se sa Željkom 18. veljače zaputio u Ramu. S gvardijanom su sve vidjeli i konkretno se dogovorili što treba donijeti iz Sinja. Uz fratarsku dobrodošlicu gvardijan fra Andrija ih je proveo kroz crkvu i muzej, sve potanko objašnjavajući. Fra Blaž i Željko fratrima su se pridružili za vrijeme zajedničkog objeda, izmijenili iskustva vezana uz rad kazališta, gimnazije kao i za život i rad fratara u Rami-Šćitu. Nešto poslije dva sata, zadovoljni vide-nim, Željko i fra Blaž krenuli su u Sinj.

Nestrpljivo su svi čekali 7. ožujka. Tih dana bilo je neizvjesno kakvo će biti vrijeme, a prognoze su najavlji-vale snježne oborine. Upriličili smo nekoliko proba da bi na izvedbama u Vitezu i Rami sve bilo u najboljem redu. U subotu oko 13 sati naša *kara-vana* je krenula prema Vitezu, a prije podne su na put otišli Nikša, Tatjana i Marija. Susreli smo se pred Bugojnom. Zajedno smo nastavili vožnju prema Vitezu vrlo oprezno vozeći jer je snijeg polako padao. U Vitezu nas je dočekaio domaćin gospodin Ivan Sajević i dopratio nas do hostela. Uz kratki odmor i smještaj po sobama iza 17 sati krenuli smo prema dvorani. Kako smo vrlo brzo uredili pozornicu ostalo je i malo vremena da prošetamo po Vitezu i probamo nešto od njihovih specijaliteta. Nešto smo ponijeli sa sobom i zajednički se pogostili na pozornici prije nastupa. U 19 sati počela je priredba koja se svim svidjela. Svi su bili oduševljeni, a gosp. Ivan je u ime svih predložio da u mjesecu lipnju drama Diva Grabovčeva otvori njihov Kazališni festival. Ujedno je voditelj kazališta iz Travniku predložio i zamolio da bi Divu trebalo izvesti i pred travničkom publikom.

Poslije priredbe domaćini su pripremili večeru u obližnjem restoranu. U

Divi Grabovčevoj, koja je rođena tu blizu u selu Rumboci.

Poslije sv. mise vjernici su ispunili samostansku dvoranu. Priredba je počela u 12 sati. Gledatelji su izvedbu doživjeli kao da je u tim trenucima Diva Grabovčeva zbilja među njima.

Svi su u napetosti iščekivali i pitali se kakav će biti svršetak. I mnogo je oko pustilo suzu... Kad je sve bilo gotovo, uslijedio je veliki pljesak. Gvardijan fra Andrija zahvalio je što su Sinjani došli u Ramu i Ramljacima prikazali mučeničku smrt čestite i hrabre junakinje Dive, djevice i mučenice. Poslije gvardijanove zahvale uslijedila

ugodnoj atmosferi i brojne domaće specijalitete gosti i domaćini su zajedno zapjevali davši oduška uspješnoj izvedbi. Dakako, da je uz pjesmu bilo i nezaboravno fotografiranje s domaćinima. Uz ugodno druženje vrijeme je brzo prolazilo. No, trebalo se i odmoriti jer ujutro u 8 sati čekalo nas je putovanje i nastup u Rami.

Ujutro je glumce pratila pokoja snježna pahuljica, a usponom i spuštanjem niz Makljen divili smo se obilju snijega koji je napadao tih dana, ali je cesta ipak bila prohodna. Gvardijan se u Rami bojao i pitao hoće li glumačka ekipa moći doći po takvom snijegu. Kad je ugledao fra Blaža, uskliknuo je da mu se srce smirilo jer, eto, može poslije sv. mise vjernicima reći da su glumci stigli i da će izvesti dramu o

je razmjena prigodnih darova. Fra Blaž se zahvalio u ime Sinjskoga pučkog kazališta i Franjevačke klasične gimnazije iz Sinja. Zahvala je bila dirljiva i potekle su suze i fra Blažu i nazočnim gledateljima jer je između ostalog fra Blaž naglasio svetost Ramske i Sinjske krajine koje povezuje slika Majke od Milosti, koju su prije više od tri stoljeća izbjegli Ramljaci donijeli u Sinj i tako udarili temelje Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske – koja je i ramska i sinjska.

Gvardijan je pozvao svoje drage goste iz Sinja da dođu u samostansko blagovalište. Tu su se u ugodnom razgovoru i uz domaće specijalitete čule i pohvale ramskih fratara te je fra Jakov Đolo kazao da je gledao dosta uprizorenja drame o Divi Grabovčevoj, ali da ovo „sinjsko u Rami“ ima posebni i osobiti pečat. Za vrijeme ručka velikim

fratarskim blagovalištem razlijegala se vesela pjesma razdraganoga društva.

Poslije zajedničkoga objeda, gvardijan fra Andrija sve je poveo u crkvu, muzej i dvorište te ih upoznao s višestoljetnom teškom i slavnom poviješću fratara i naroda u Rami i cijeloj Bosni. A to potvrđuje i Diva Grabovčeva, djevica i mučenica.

Prije polaska svi su se skupili oko kipa Dive Grabovčeve, rad akad. kipara Kažimira Hraste gdje smo se fotografirali za uspomenu na „glumačko hodočašće“ Divinu rodnom kraju.

Svi smo bili umorni, ali puni lijepih dojmova i doživljaja, a nadasve zadovoljni što su u Vitezu i Rami vjernicima mogli približiti kršćansku djevojku, junakinju i mučenicu Divu Grabovčevu, sveticu koja nije službeno proglašena svetom.

Planirana i ugovorena nova gostovanja moralo se odgoditi za neka bolja vremena jer se pojavio virus COVID 19.

Početkom sedmog mjeseca Željko je najavio fra Blažu mogućnost da dane Alke i Čudotvorne Gospe Sinjske otvorimo s Divom Grabovčevom. Prvotni termin 11. srpnja pomaknut je na 18. srpnja. Uz sve mjere predostrožnosti Diva je opet uspješno uprizorena u Sinju u večernjim satima 18. srpnja 2020.

U iščekivanju novih susreta i akademija svima dobro zdravlje i uspješno čuvanje protiv svih epidemija koje nas okružuju i koje nam remete našu svakodnevicu.

Fra Blaž Toplak, prof.

NADBISKUP ĐAKOVAČKO-OSJEČKI
ARCHIEPISCOPUS DIACOVENSIS-OSJEKENSIS

Đakovo, 11. prosinca 2019.

Broj: 26/2019. - Praes

Predmet: Zahvala za primljeni list Franjevačke klasične gimnazije i Sjemeništa u Sinju

Poštovani
fra Stjepan Matić
Fratarski prolaz 4
21230 Sinj

Poštovani fra Stjepane,

primio sam list Franjevačke klasične gimnazije i Sjemeništa u Sinju Žarište. Zahvaljujem Vam na poslanome, lijepo ste me obradovali.

Listajući stranice Žarišta vidim koliko je bogat, sadržajan i lijep život Franjevačke klasične gimnazije i Sjemeništa u Sinju. Raduje me što su u srži Gimnazije intelektualna i vjerska dimenzija brige za učenike, djelatnike, ali i njihove roditelje.

Želeći Vama osobno i Vašoj subraći blagoslovljene preostale dane došašća, radosno Vas pozdravljam.

Đ. Hranić
✠ Đuro Hranić
nadbiskup metropolit

Posjet Nacionalnom parku Plitvička jezera

.....
18. rujna 2019.
.....

organizaciji njihova posjeta, barem da im jedan dan budemo pri ruci. Uslijedio je moj potvrđan odgovor s opaskom da ću se sve osobno dogovoriti s Thomasom. Nakon toga me profesor T. Hoffmann nazvao i obratio se s molbom u vezi s organizacijom njihove terenske nastave u Hrvatskoj. Riječ je o tome da gimnazija i Laufa u Njemačkoj ima tradiciju svake godine jedan broj učenika voditi na terensku nastavu. Učenici se po preporuci profesora opredjeljuju gdje žele ići tjedan dana. Profesor Thomas predložio im je zadarsko područje (Paklenica) i Liku (Plitvička jezera). Na put se uz Thomasa i kolegicu iz škole odlučilo dvanaest učenika.

Pred kraj četvrtog mjeseca 2019. Franjevačka klasična gimnazija u Sinju s pravom javnosti organizirala je izvanučioničnu nastavu za učenike prvih i drugih razreda u Italiju. Ovakvi oblici nastave nastojat će se organizirati i ubuduće kao poticaj potencijalnim učenicima zainteresiranima za upis u našu gimnaziju. To je još jedan od oblika kojima nastojimo privući učenike da se odluče za dolazak i programe koje nudi naša gimnazija. Dakao da uz taj oblik njegujemo i druge oblike povezanosti s drugim školama u Hrvatskoj i van domovine, a sve s ciljem omogućavanja raznih oblika razmjene učenika, upoznavanja rada drugih škola, kao i pomoć u napredovanju i svladavanju stranih

jezika. Dok smo se fotografirali ispred Oltara domovine u Rimu zazvonio mi je telefon. Javio sam se, a s druge strane bio je poznati glas gospođe Jadranke Rončević iz Wuppertala. Inače, Jadranaka i Martin Rončević dobri su prijatelji i poznanici iz hrvatske misije u Wuppertalu koje sam upoznao za vrijeme mojih ljetnih zamjena župnika u tom mjestu. Malo se začudila kad sam rekao da nisam u Sinju već u Italiji s učenicima. S njene strane uslijedila je jedna molba, bolje rečeno mala zadaća, koja je stavljena pred mene i gimnaziju. Prvo što me upitala može li dati moj broj mobitela i e-mail profesoru Thomasu Hoffmannu kako bi se eventualno dogovorili oko naše pripomoći u

Usljedila je prepiska i telefonska komunikacija s Thomasom te je konačno dogovoren termin 18. rujna. U međuvremenu se fra Blaž dogovorio s fra Joskom Kodžomanom da s dva kombija krenu i preuzmu goste u Selinama pokraj Starigrada. U međuvremenu, na prijedlog gospođe Jadranke koja je s mužem Martinom bila tada u Zadru, dogovoreno je da kod njih prespavamo 17. 9. te da sutradan oni s nama pođu na Plitvice. Fra Josku i fra Blažu ta solucija bila

je puno prikladnija negoli da 18. 9. izjutra rano putuju iz Sinja.

Prema Plitvicama smo krenuli oko 8 sati i tamo smo došli negdje oko 10 sati. Sredivši karte za ulazak podijelili smo se u dvije grupe. Prof. Thomas, njegova kolegica i učenici imali su određene zadaće za odraditi i krenuli su svojim zacrtanim obvezama. Fra Josko, fra Blaž, Jadranka i Martin krenuli su u obilazak Plitvica brodom, ali veći dio pješice. Iako je bio prohladan dan, oblačno i s malo kiše nismo se

pokolebali u zacrtanom planu stizanja do Velikog slapa. Uz nezaobilazno fotografiranje tijekom cijelog puta konačno smo se dokopali Ličke kuće gdje nam je Martin priuštio zajednički objed. U dogovoreno vrijeme našli smo se svi na parkiralištu P2 na Plitvičkim jezerima. Ušli smo u kombije kako smo i došli. Naime, u jednom kombiju bili su fra Blaž, kao vozač, gospođa Jadranka i profesor Thomas sa šest učenika. U drugom kombiju fra Josko, Thomasova kolegica iz škole i šest učenika. Vožnju do Plitvica i natrag fra Blaž je iskoristio kako bi profesoru Thomasu i učenicima prezentirao obilježja stvari i događaja iz hrvatske povijesti i kulture. Vjerujem da je to isto učinio i fra Josko u drugom kombiju. U poslijepodnevним satima pozdravili smo se s gostima iz Njemačke sa željom i nadom u nove susrete, bilo to u Hrvatskoj ili Njemačkoj. Jadranku i Martina dovezli smo do njihove kuće, pozdravili se s njima i krenuli nazad prema Sinju. Usput smo navratili do Visovca gdje smo ostavili jedan kombi koji su nam posudili za taj dan, a nas dvojica zaputili smo se prema Sinju kamo smo stigli u kasnim večernjim satima.

Fra Blaž Toplak, prof.

Šumarski fakultet u posjetu Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju

.....
29. studenoga 2019.
.....

Svakim novim susretom širimo svoje horizonte i stječemo nova saznanja. I ove školske god. 2019./2020. svojim pohodom razveselili su nas predstavnici Šumarskog fakulteta iz Zagreba s ciljem približavanja rada fakulteta kroz različite studije budućim kandidatima. O radu i djelatnosti fakulteta govorili su docent dr. sc. Milivoj Franjević sa Zavoda za zaštitu šuma i lovnog gospodarenja te dr. sc. Jelena Kranjec Orlović, također sa Zavoda za zaštitu šuma i lovnog gospodarenja.

U današnjem vremenu i današnjim naraštajima govoriti o šumama i njihovom značenju za naš svijet od životne je važnosti za nas danas, a pogotovo za nadolazeće generacije. Govor o šumama, a posebice o tropskim šumama iznimno je važan za klimu na našem planetu. O tome koliko su šume, a osobito tropske važne, svjedoči činjenica da je 14. rujna posvećen očuvanju tropskih kišnih prašuma, a 21. ožujka određen je kao Dan šuma i brige za očuvanje šumske bioraznolikosti.

Iako mi u Hrvatskoj nemamo velikih kompleksa poput tropskih prašuma, ipak postoje pojedine skromnije površine koje se smatraju prašumama jer su sačuvane u svom izvornom obliku, bolje rečeno, nisu doživjele nikakav oblik izraženije devastacije. To su Čorkova uvala, Muški bunar i Klepina duliba.

RASPROSTRANJENOST TROPSKIH KIŠNIH ŠUMA

Nažalost, danas se tropske kišne šume neracionalno uništavaju za potrebe kultiviranja palmi i dobivanja palmnog ulja. To je osobito naglašeno u jugoistočnoj Aziji. U proteklom je razdoblju to krčenje bilo zastrašujućih razmjera, pogotovo dok se govorilo o palminom ulju kao biogorivu. Međutim, pokazalo se da biogorivo zagađuje atmosferu više od nafte i plina. Na prvi pogled reklo bi se da nema velike razlike, no posljedice su za okoliš i za globalnu klimu poražavajuće.

Snimanje šuma modernim tehnologijama pokazalo je da tropske kišne šume upijaju velike količine CO² (tada je na slikama boja ljubičasta), a površine s palmama gotovo ništa ne apsorbiraju od CO² (boja na slikama svijetla).

U vremenu u kojem živimo i djelujemo zbog pomanjkanja padalina sve se više šire pustinje i pitke je vode sve manje i manje. Tropske kišne šume, a i ostali šumski kompleksi važni su za stvaranje oblaka koji se prazne u obliku kiše. Što je manje šuma, manje je kiše, tlo se brže suši, a temperatura zraka i tla raste. Posljedice se osjećaju na svim razinama, posebice u povećanju tropskih oluja. Ono što je za daljnji život na zemlji od osobite važnosti jest činjenica da zelene biljke procesom fotosinteze iz ugljikova dioksida oslobađaju kisik u atmosferu. Zbog toga su šume, a osobito tropske prašume zavrijedile naziv „pluća svijeta”. Uz to su prašume staništa brojnih biljnih i životinjskih vrsta. Neracionalnim uništavanjem prašuma pridonosi se sve većem problemu globalnog zagrijavanja. Da je uistinu ne pet do dvanaest, nego pet poslije dvanaest u pogledu očuvanja tih „pluća svijeta” svjedoči sljedeća činjenica: tijekom 19. stoljeća tropske kišne šume pokrivala su 20% kopna na Zemlji. Tijekom 1970-tih zauzimale su 12% kopnene površine Zemlje, a krajem 20. st. ta se površina smanjila ispod 7%.

Iako je deforestacija stari proces, zadnjih pedesetak godina poprimio je

globalne razmjere. Procjenjuje se da je petina tropskih šuma na Zemlji iskrčena u razdoblju između 1960. i 1990. Prema podacima UN-a godišnje se uništava preko 13 milijuna hektara šuma.

NARODNA MUDROST REKLA BI DA PILAMO GRANU NA KOJOJ SJEDIMO.

Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta u Hrvatskoj iznosi 2 759 039 ha, što čini 49,3% kopnene površine. Od toga je 2 097 318 ha u vlasništvu RH, dok je 661 721 ha u vlasništvu privatnih šumoposjednika. Ono što

najviše zabrinjava jest činjenica da nema nekog dugoročnijeg nacionalnog plana u pogledu pošumljavanja, a uz to je velik broj šuma (stabala) obolio, pogotovo kad je riječ o Gorskotom kotaru, ali i drugim lokacijama kao posljedica kiselih kiša. Kad je riječ o najvrjednijim hrvatskim kompleksima hrasta lužnjaka u zadnjih 70-ak godina vidljiva je izuzetna devastacija tih kompleksa. S jedne je strane to zbog neracionalne sječe i slabo planiranog pošumljavanja, a s druge zbog različitih agrotehničkih zahvata kojima se smanjuju podzemne cirkulacije vode na što je osobito osjetljiva vegetacija lužnjaka. Uza sve to žalosna je činjenica da se najkvalitetniji oblici drvene građe (trupaca) prodaju kao

sirovina ili poluproizvodi za strane kompanije i strana tržišta, a time se uništava ionako slaba hrvatska drvna industrija.

Između svega ostaloga Jelena i Milivoj upoznali su nas s poviješću Šumarskog fakulteta, od samih početaka u drugoj polovici 19. stoljeća pa sve do našeg vremena. Istaknuli su fakultet kao međunarodno prepoznatljivu instituciju u školovanju visokostručnih kadrova za potrebe šumarstva, prerađivanja drveta i proizvodnje namještaja. Učenici su se kroz njihova izlaganja upoznali s opsegom nastave koja se izvodi na Šumarskom fakultetu

kroz različite segmente: Šumarstvo, Urbano šumarstvo, Zaštita prirode i okoliša te Drvna tehnologija i diplomskim studijima: Šumarstvo, Urbano šumarstvo, Zaštita prirode i okoliša, Drvnotehnološki procesi, Oblikovanje proizvoda od drva. Na Šumarskom fakultetu organizirana je nastava iz 10 specijalističkih studija, a od akademske godine 2014./2015. Fakultet ustrojava i izvodi poslijediplomski znanstveni sveučilišni doktorski studij. Posebnost studija na fakultetu je osposobljavanje studenata putem praktičnog rada u nastavno-pokusnim šumskim centrima

Fakulteta, koji se prostiru na oko 3500 ha šuma u različitim ekosustavima i obuhvaćaju gotovo sve šumske zajednice Hrvatske.

U okviru teme očuvanja i obnove šumskih kompleksa u Svijetu i u Hrvatskoj za očuvanje Zemlje kao mjesta raznolikog biljnog i životinjskog svijeta ovakvi su susreti od životne važnosti. Na kraju je ravnatelj fra Blaž Toplak zahvalio gostima predavačima s željom da se ovakvi susreti nastave u budućnosti na zajedničku korist.

Fra Blaž Toplak, prof.

Spomendan na ubijene franjevce u Cetinskom kraju

Hrvatska je u svojoj povijesti dala mnogo svetaca, blaženika i sluga, poput svetog Nikole Tavelića, blaženog Alojzija Stepinca, svetog Marka Križevčanina, blaženih sestara Drinskih mučenica i mnogih drugih. Svjedočeci kršćansku ljubav bili su progonjeni zbog vjere, a braneći svoju domovinu izloženi mnogim progonima. Zbog svojih vrednota i čvrste vjere u Isusa Krista, osobito za vrijeme komunizma, mnogi hrvatski domoljubi bili su bačeni u tamnice, mučeni i ubijeni. U Drugom svjetskom ratu i poraću ubijeno je više od 600 katoličkih svećenika, redovnika i redovnica, a u Franjevačkoj provinciji Presvetoga Otkupitelja 44 franjevca, od kojih njih 20 u Cetinskoj krajini.

Svake godine posljednjeg petka u mjesecu studenom obilježava se spomendan na ubijenu dvadesetoricu fratara

Cetinskog kraja koji su ubijeni u Drugom svjetskom ratu i poraću (1942. – 1948.). U petak 29. studenog 2019. godine, u crkvi Gospe Sinjske slavljena je sveta misa zadušnica za ubijene franjevce. Tim se spomenom svake godine na mlađe naraštaje prenosi

uspomena na njih. Taj dan podsjeća nas na svjedočanstvo vjere koje su nam dali naši ubijeni fratri, kao i oni ubijeni diljem naše domovine.

Na misi za ubijene franjevce sudjelovali su nastavnici i učenici

Franjevačke klasične gimnazije u Sinju. Naime, ubijeni su franjevci bili i učenici Gimnazije, a jedan dio njih vrijedni profesori koji su svojim znanstvenim radom i franjevačkom jednostavnošću pridonijeli ugledu gimnazije u javnosti. Franjevačka klasična gimnazija prisjetila se i svih svojih učenika žrtava komunističkog i drugih režima moleći za njihov vječni mir i njihovo uskrsnuće.

Misnim slavljem u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske predsjedao je gvardijan fra Ante Čovo uz koncelebraciju ravnatelja Franjevačke klasične gimnazije fra Blaža Toplaka, ravnatelja Franjevačkog sjemeništa fra Joska Kodžomana, franjevaca Samostana Gospe Sinjske i samostanskog okružja.

Govoreći o značenju mučeništva u Crkvi fra Ante je kazao: „Mučenici nama govore da je osobno iskustvo Božje ljubavi temelj i izvor njihova sebedarja Kristu i bližnjemu. Odatle u njihovu životu sve počinje i tome sve teži. Mučenik zna, putem dubokog iskustva vjere i molitve, da je počelo svega – i njegova mučeništva – potpuno besplatna ljubav kojom je od Boga ljubljen. Sam je osobno iskustvo „gdje” izvire ljubav. Svoje uvjerenje dijeli sa sv. Ivanom apostolom: „U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas” (1 Iv 4,9). Mučenik je zagledan u ljubav kojom je ljubljen, očaran je njome,

posve obuzet do te mjere da gori od samo jednog nemira: uzvratiti ljubav. To iskustvo postaje još snažnije kad promatra Isusovo sebedarje čovjeku na križu. U Isusovu križu i na križu on vidi prvog Mučenika koji se dragovoljno „predaje u ruke ljudima” (Mk 9,31). Isusovo sebedarje doživljava kao osobni poziv: Dođi, slijedi me!”

Fra Ante je naglasio da nas umorena braća franjevci pozivaju na vjerničko svjedočanstvo u svakodnevnom životu: „Ništa nas ne smije rastaviti od Božje ljubavi – poziva nas Pavao, ohrabruju franjevci mučenici. Poziv je to upućen osobito nama od kojih se ne traži svjedočanstvo krvlju, no zato nije ništa manje zahtjevan naš

poziv na svjedočanstvo svakodnevnim životom. Slavlja godišnjih spomena smrti naših mučenika prigoda su za dublje osvješćivanje naše osobne i zajedničke kršćanske obveze: pružati svijetlo svjedočanstvo vjere, nade i ljubavi u konkretnim okolnostima vlastitog života.”

Spomendan ubijenih fratra u Cetinskoj krajini podsjeća na teške dane kroz koje je prošla Gimnazija nakon Drugog svjetskog rata. Godine 1945. jugoslavenska komunistička vlast oduzela je franjevcima zgradu gimnazije na Alkarskom trkalištu koja je sagrađena 1908. godine. Za gimnaziju je uslijedilo razdoblje progona i lutanja. Kako daljnje školovanje redovničkih i svećeničkih kandidata ne bi bilo potpuno onemogućeno, uprava Provincije je organizirala privatni rad Gimnazije u samostanima u Sinju, Makarskoj, Visovcu i Zagrebu i tako je bilo sve do 1962. godine kada su se svi razredi ponovno našli u Sinju pod nametnutim imenom Franjevačka srednja škola za spremanje svećenika. Unatoč progonima, bez prava na javnost, Gimnazija se uspjela održati i dočekati konačnu pobjedu 90-ih godina, stvaranjem hrvatske države.

Fra Antonio Mravak, prof.

Paljenje adventske svijeće i mise zornice u Franjevačkoj gimnaziji

Došašće ili advent (lat. adventus = dolazak) razdoblje je u crkvenoj liturgijskoj godini, vrijeme pripreme za blagdan Božića. Ujedno je to početak crkvene godine. Kako je to uobičajeno, četiri nedjelje prije Božića za kršćane počinje priprema za Božić. U ozračju pripreme za Božić, na stol ili na oltar stavlja se adventski vijenac koji ima četiri svijeće, a svaka na svoj način simbolizira nedjelje prije Božića. Kroz povijest se boja svijeća mijenjala dok se u zadnje vrijeme nije ustalila ljubičasta boja za adventske svijeće. Osim odbrojanja tjedana do Božića, svjetlost svijeća simbolizira i svjetlost Božju koja na svijet stiže rođenjem Isusa Krista. Svijeće imaju i svoja pojedinačna značenja vezana uz kršćanske pojmove pa se smatra da u prvom tjednu palimo svijeću koja simbolizira **nadu**, u drugom tjednu **mir**, u trećem **radost**, a svijeća koju palimo četvrtu nedjelju došašća simbolizira **ljubav**.

U ovo naše vrijeme uoči Božića na stolovima susrećemo adventske vijence raznih oblika, no temeljni simbol pored svjetlosti je krug koji predstavlja beskonačnu Božju ljubav. Materijali od kojih se izrađuju sve su raznovrsniji. Kad se tradicija već ustalila adventski se vijenac pleo od zimzelenog granja koje je simboliziralo nadu u vječni život koju donosi Isus Krist.

Prije prihvaćanja kršćanstva kod mnogih je germanskih naroda bio ustaljen običaj da se tijekom hladnog

i tamnog prosinca, kad se sunce rijetko pojavljivalo na nebeskom svodu zbog učestalih magli, u znak nade za dolazak toplijih, vedrijih i dužih dana koristi simbolika vijenaca sa svijećama. Uz potrebu paljenja svijeća u hladnim i mračnim danima u svojim su domovima svijeće postavljali i oko

kotača kola i molili se Bogu svjetla da „kotač Zemlje” okrene ponovno prema Suncu kako bi produžio dane i vratio toplinu.

Prvo spominjanje adventskog vijenca upućuje na to da su svijeće bile postavljane na drveni vijenac, a postavio ih je mladi evangelički pastor Johann

Borna Jošt, I.b- prva svijeća

U 6. je stoljeću papa Grgur veliki skratio došašće na 4 tjedna, što se zadržalo do naših dana, a ujedno je ukinuo tadašnje suzdržavanje od mesa i mliječnih proizvoda za vrijeme došašća, makar se i danas razdoblje došašća uzima kao vrijeme suzdržavanja od velikih slavlja i gozbi. U današnje vrijeme kad većina ima osiguran minimum egzistencije adventska priprava stavlja sve veći naglasak na nutarnju promjenu koja će nas približiti Bogu. Dakako da se u svemu tome stavlja naglasak na kršćansku karitativnu notu solidarnosti s potrebnima kako bismo u ozračju radosti dočekali Kristovo rođenje.

Heinrich Wichern. Zabilježeno je da se on svakog dana došašća molio sa siročadi o kojoj je brinuo u domu „Das Rauhe Haus” (Trošna kuća) u Hamburgu, a 1838., u želji da štitičnicima došašće učini što ljepšim, svaki dan bi tijekom molitve dodavao na vijenac jednu upaljenu svijeću. Na Božić bi svjetlosni krug zasjao svjetlom dvadeset malih i četiriju velikih svijeća koje su palili nedjeljama. S vremenom su njegovi štitičnici adventski vijenac počeli ukrašavati zimzelenim graničicama. Taj se običaj preko evangeličkih crkava sve više širio po Njemačkoj.

Ukrašavanje vijenca samo četirima svijećama započelo je krajem 19. stoljeća, a svoje adventske vijence katolici su počeli izrađivati poslije Prvog svjetskog rata. Prvi je zabilježen 1925.

u crkvi u Kölnu, a pet godina kasnije i u Münchenu. Vjernici su ih sve više postavljali i u svojim kućama.

U prvom dijelu došašća (do 16. prosinca) vjernici se pripremaju za slavni Kristov dolazak, dok se u drugom dijelu (od 17. do 24. prosinca) поблиže pripremaju za Kristov rođendan, za dan kada je Sin Božji postao čovjekom.

Slavljenje došašća počelo je u 5. stoljeću kada je biskup Perpetuo iz Toursa započeo pripremu za Božić, počevši od blagdana sv. Martina, 11. studenog. Nazvao je došašće pokorničkim vremenom, naređujući post tri dana svakog tjedna od 11. studenog do Božića. Ovo vrijeme od 40 dana, slično korizmi, izvorno se nazivalo „Četrdesetdnevni post sv. Martina”.

Franjevačka klasična gimnazija u Sinju s pravom javnosti zadnjih godina svakog ponedjeljaka u došašću podržava tu lijepu kršćansku tradiciju. Naime, svakog ponedjeljka prije početka nastave učenici i profesori zajedno s ostalim djelatnicima gimnazije okupe se u holu gimnazije. Obred paljenja svijeće predvodi vjeroučitelj i duhovnik u gimnaziji fra Antonio Mravak. Poslije čitanja i izrečenih molbenica netko od učenika ili profesora pristupi i upali svijeću. Nakon završne molitve i blagoslova kojeg udijeli predvoditelj fra Antonio svi se u tišini razidemo na svoje dnevne obveze. Kako smo tjedan započeli okupljeni oko svijeća koje palimo, isto tako svaki tjedan završavamo svetom misom. Sveta misa petkom je za učenike i profesore svojevrsna mala zornica. Naime, svakog se tjedna izmjenjuju razredi i njihovi razrednici koji predvode pjevanje i čitanja za vrijeme svete mise. Fra Antonio, vjeroučitelj, i fra Blaž, ravnatelj, redovito su nazočili na misama zornicama. Fra Antonio bi uvijek uputio poticajnu homiliju nazočnima. Svakaako, običaj koji je u gimnaziju uveden zadnjih godina poticaj je učenicima i djelatnicima škole da se svatko na svoj način kroz adventsko vrijeme pripravi za svetkovinu Božića.

*Nina Šimleša, II.a
- druga svijeća*

*Katarina Čurković, III.b
- treća svijeća*

*Snježana Radan, prof.
- četvrta svijeća*

Fra Blaž Toplak, prof.

Hrvatsko vojno učilište dr. Franjo Tuđman u posjetu Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju

UVJETI UPISA

Akademski uvjeti upisa: - prijava na postani-student.hr

Opšti upisi	VOJNO INŽINJERSKO	VOJNO VOĐENJE I UPRAVLJANJE	AERONAUTIKA - Vojni pilot	VOJNO POMORSTVO
Uspehi u srednjim školama	30%	30%	40%	10%
Hrvatski jezik	B razina - 20%	A razina - 25%	B razina - 1%	B razina - 20%
Matematika	A razina - 25%	B razina - 20%	A razina - 30%	B razina - 30%
Engleski jezik	A razina - 20%	A razina - 25%	B razina - 20%	B razina - 35%
Fizika*	Nije uvjet	Nije uvjet	10%	

Vojni uvjeti upisa:

- Prijava na natječaj MORH-a
* Srednjom za upravljanje cestom
- Provjera tjelesne spremnosti
- Liječnički pregled

Ukupna procjena tjelesne spremnosti		
Broj studenata	Broj pregleda	Uspješni prijavitelji (na 3000h)
35 (3)	46 (3)	16 (3) (N)
11 (2)	46 (2)	16 (2) (Z)

Na obostranu radost 9. prosinca 2019. imali smo čast ugostiti Antu Šakića poručnik bojnog broda kao predstavnika Hrvatskog vojnog učilišta dr. Franjo Tuđman.

Svako tko poznaje povijest svijeta i pojedinih naroda jasno zna da bez vlastite vojske nema sigurnosti i da je bez vojske u bilo kojem konfliktu izložen na milost i nemilost drugih. Ulagati i brinuti se o vojnim potrebama svoje zemlje zadaća je i briga ne samo onih koji su se profesionalno odlučili za taj poziv, već je to sveta zadaća svakog građanina Republike Hrvatske. Nažalost kroz stoljeća smo u savezima s drugim državama bili u podređenom položaju u pogledu vojske i vojnih struktura. Devedesete godine prošlog stoljeća i Domovinski rat pokazali su kako je itekako potrebno imati svoju vojsku u obrani vlastitih

interesa i vlastitog teritorija. Hrvatska vojska, koja se tada stvarala uz svu muku i napor hrvatskog naroda u domovini i u cijelom svijetu, opravdala je sve žrtve u stvaranju samostalne

hrvatske države. Stoga s pravom kažemo da je odlučnost hrvatskih ljudi kroz razne vojne strukture u vrijeme Domovinskog rata opravdala njeno stvaranje i njenu daljnju ulogu u

nastanku mlade hrvatske države. S ponosom danas možemo ustvrditi da je hrvatska vojska jamac sigurnosti i stabilnosti hrvatske države i hrvatskog naroda.

Od gostiju smo mogli čuti kako je Hrvatsko vojno učilište dr. Franjo Tuđman od 2007. postalo u potpunosti odgovorno za vojnu izobrazbu u OSRH (Oružane snage Republike Hrvatske), a težišne zadatke koje je HVU (Hrvatsko vojno učilište) preuzelo jesu provedba svih razina izobrazbe i obuke časnika i dočasnika, ali i aktivnosti koje se odnose na predlaganje i sudjelovanje u izradi jedinstvenih standarda i mjerila za izobrazbu i obuku u OS, za izbor nastavnika i predavača te izradu smjernica i naputaka koji su potrebni za sve razine izobrazbe i obuke.

Od gostiju smo kroz razgovor upoznati da se u sklopu HVU-a organizira i provodi izobrazba za potrebe pripadnika OSRH, ali i pripadnika oružanih snaga drugih zemalja koje u Hrvatsku na školovanje upućuju svoje pripadnike. Kroz razne cikluse izobrazbe godišnje prođe oko tisuću polaznika.

Početkom 2014. godine na HVU su po prvi put započeta dva sveučilišna studijska programa: vojno inženjerstvo (VI) i vojno vođenje i upravljanje (VViU). Preddiplomski su sveučilišni studiji namijenjeni za obrazovanje budućih časnika Oružanih snaga RH (OSRH). Razvijeni su u suradnji

OSRH i Sveučilištem u Zagrebu, a njihova je atraktivnost u tome što prvostupnike nakon završetka ovih studija čeka siguran posao u postrojbama OSRH na mjestima prvih časničkih dužnosti. Od prije dvije godine, tj. od 2018. godine započeo je integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Vojno pomorstvo čiji je nositelj Sveučilište u Splitu.

Prezentaciji gostiju nazočili su učenici četvrtih razreda (maturanti). Buduće maturante i eventualne aspirante za studij na Vojnom učilištu zanimali su uvjeti upisa i trajanje studija. Gosti su strpljivo odgovarali na postavljene upite. Ono što je najvažnije za upisivanje studija na Vojnom učilištu bilo kojeg studijskog programa jest sljedeće:

- a) budući studenti moraju imati završenu četverogodišnju srednju školu,
- b) položenu državnu maturu,
- c) izvršene potrebne zdravstvene preglede (psihofizičke i sigurnosne uvjete).

Studiji koje je moguće upisati su: vojno inženjerstvo, vojno vođenje i upravljanje, aeronautika (vojni pilot i vojno pomorstvo). Vojno inženjerstvo i ostali oblici vojnog obrazovanja za kopnenu dio vojske najvećim dijelom izvodi se u prostorima Vojnog učilišta dr. Franjo Tuđman u Zagrebu i nastavno-obučnim središtima Hrvatske kopnene vojske. Vojna obuka uključuje ljetne i zimske vojne kampove, obuku tijekom godine, vojnu praksu

i stažiranje, a samo trajanje studija je osam semestara. Završetkom studija stječe se akademski naziv prvostupnika (baccalaureus) vojnog inženjerstva i čin poručnika roda oklopništva, pješništva, topništva, inženjerije, veze, NBKO, protuzračne obrane, motrenja i navođenja ili tehničke službe.

Sveučilišni studijski program vojnog pomorstva omogućuje obrazovanje za potrebe Ministarstva mora i infrastrukture te Ministarstva unutarnjih poslova. Smjerovi studija su vojna nautika i vojno brodstrojarstvo. Nastavu izvode nastavnici Sveučilišta u Splitu zajedno s nastavnicima i vojnim stručnjacima Hrvatskoga vojnog učilišta i Ministarstva obrane. Nastava se izvodi u specijaliziranim učionicama i kabinetima vojarne „Admiral flote Sveto Letica Barba“ – pomorske baze „Lora“ u Splitu te na Pomorskom fakultetu u Splitu. Sveučilišni studijski program vojnog pomorstva traje deset semestara, a vojno-stručna praksa organizira se u specijaliziranim kampovima, a stručno plovidbena praksa na brodovima HRM i ostalim javnim brodovima. Kroz plovidbenu praksu kadeti se upoznaju sa životom i radom na brodu kroz svakodnevne brodske aktivnosti.

Po završetku studija Ministarstvo obrane RH dodjeljuje prvi časnički čin te se preuzima prva časnička dužnost u postrojbama Oružanih snaga RH.

Ravnatelj fra Blaž Toplak i prof. Snježana Radan zahvalili su u ime nazočnih učenika predavačima na njihovu uloženom trudu i vrlo lijepoj prezentaciji o raznim mogućnostima koje pruža uključivanje mladih u hrvatske oružane snage. Za neki dulji razgovor nije bilo puno vremena jer su predavači žurili u drugu školu na prezentaciju. Uz kratki pozdrav i želju do novog susreta krenuli smo prema svojim novim obvezama.

Snežana Radan, prof.

Dobro je činiti dobro!

U životu čovjek dođe u kojekakve situacije. Neke od njih su ugodne, a neke posve neugodne i s neizvjesnim završetkom. Sami, a da toga nismo svjesni, dođemo u teške i neizvjesne situacije u kojima nam je potrebna tuđa pomoć, bilo da je riječ o savjetu ili o raznim materijalnim davanjima, kako bismo jedni drugima olakšali životnu svakodnevicu.

U vremenu došašća kao vjernici nastojimo pojačati, tj. umnožiti svoja djela ljubavi prema drugima kako bi i drugi, osobito oni koji su potrebni tuđe pomoći, doživjeli istinsku radost i ljepotu Božića i božićnog ozračja.

Duboko smo svjesni da se naša sudbina ne određuje nakon smrti, već mnogo ranije, u sadašnjem vremenu i prostoru u kojem živimo i djelujemo. Središte naše vjere jest u tome da ljubimo Krista i njemu služimo u osobi siromaha, odnosno onih koji su najpotrebniji ljudskog suosjećanja. Bog i naša braća trebaju nas. Naši nas svakidašnji čini sude.

Dobro nam je poznat izvještaj sv. Mateja o dolasku Sina Čovječjega u slavi s anđelima o posljednjem sudu (Mt 25, 31-46). Svi koji su u životu imali osjećaja i vremena za gladne, žedne, bolesne, napuštene, prognanike, svi koji su svojim djelima svima takvima nastojali olakšati životnu svakodnevicu pozvani su od Krista da prime u baštinu Kraljevstvo pripravljeno od postanka svijeta.

S druge strane, svi oni koji nisu imali osjećaja i vremena za drugoga, već su mislili samo na sebe i svoj komoditet koji bi bio ugrožen otkidanjem i mrvica s njihova stola izobilja čuli su sasvim drugu Kristovu poruku. Svima takvima Krist jasno poručuje: „Odlazite od mene, prokleti, u ogranj vječni, pripravljen đavlu i anđelima njegovim! Jer ogladnjih i ne dadoste mi jesti; ožednjih i ne dadoste mi piti; stranac bijah i ne primiste me; gol i ne zaogrnušte me; bolestan i u tamnici i ne pohodiste me!” Na njihov upit kada su ga to vidjeli u takvim nevoljama, a da mu nisu pomogli, Isusov odgovor bio je u potpunosti jasan, sasvim suprotan onima gore koji su imali osjećaja za druge: „Zaista, kažem vam, što god ne učiniste jednome od ovih najmanjih, ni meni ne učiniste.” Matej evanđelist završava svoju poruku riječima: „I otići će ovi u muku vječnu, a pravednici u život vječni.”

Vrijeme u kojem živimo, životni ritam i mnoge obveze nerijetko nas guraju iz jednog dana u drugi i tako unedogled. Na tom stresnom putu, često ljudi nemaju vremena za Boga, a još manje vremena za sve one koji su potrebni ljudske pomoći i solidarnosti. Ono što je jedna od najbolnijih točaka današnjeg čovječanstva jest činjenica da je gotovo zamrla solidarnost s potrebnima.

Iz godine u godinu u vrijeme došašća naša Franjevačka gimnazija kroz djelatnost učenika, profesora i ostalih djelatnika preko gimnazijske udruge „Voluntas bona” nastoji svojom nazočnošću i svojim skromnim darovima uljepšati dane Božića korisnicima Centra „Fra Ante Sekelez” u Vrlici. Za razliku od proteklih godina kad je jedan broj učenika i djelatnika škole odlazio u Vrliku, prošle godine to nije ostvareno zbog gripe koja je uzela maha u centru u Vrlici.

Učenici Branimir Mađor, Ivan Crnjac, Marin Kujundžić, Ćiro Barać i profesorica Radmila Klarić, kao što je vidljivo i na slikama, uz tajnicu Gordanu Pletikosić, ponijeli su prikupljene darove i odnijeli ih do kombija koji je došao iz Vrlike. Sve je pažljivo složeno uz najbolje želje za nadolazeći Božić i Novu godinu.

I ovaj smo put, kao i već nebrojeno puta, pokazali humanost na djelu i osjećaj za ljude u potrebi, vođeni snažnim Kristovim riječima: „Što učiniste jednome od najpotrebnijih, meni učiniste”.

Fra Blaž Toplak, prof.

Izlet u Slavoniju

Ideja da za vrijeme božićnih i novogodišnjih blagdana posjete istočnu Slavoniju, točnije Đakovo, Vukovar, Osijek i marijansko svetište u Aljmašu, kod sjemeništara je naišla na opće oduševljenje. Na izlet ipak nisu mogli poći svi sjemeništarc, neki zbog obiteljskih a neki zbog zdravstvenih razloga. Na put nas je krenulo šestero, odgojitelj fra Josko s još petoricom sjemeništara. U ranim jutarnjim satima 10. siječnja 2020. zaputili smo se iz Sinja prema Đakovu, kao našem prvom slavonskom odredištu. Putovanje je bilo opušteno i sigurno. Na naš prvi cilj sretno smo stigli već u vrijeme ručka. Smjestivši se u udobnom hotelu „Đakovo“ odmah smo pošli u obližnji restoran na ručak gdje smo kušali ne samo slavonske

delicije, već i uživali u gostoprimstvu i širokogrudnosti naših slavonskih

domaćina. Iza ručka ostalo nam je još toliko vremena te smo mogli posjetiti

U crkvi u Aljmašu

najvažnije đakovačke znamenitosti. Između ostaloga, posebno nam se svidio katedralni kompleks, o kojem nam je iscrpno govorio stručni vodič a jednako tako i đakovačka ergela lipicanaca, kao jedna od slavonskih i đakovačkih posebnosti. Pomalo i

umorni od cjelodnevnog putovanja, prvi smo dan zaokružili večerom i ugodnim druženjem u restoranu čiji je vlasnik porijeklom upravo iz Cetinske krajine, dakle, naturalizirani Slavonac. Veseleći se drugom danu našeg boravka u prekrasnoj Slavoniji

i njezinim prirodnim i kulturnim ljepotama i znamenitostima, jedva smo dočekali noćni počinak.

Drugi je dan, prema programu bio rezerviran za posjet gradu Vukovaru, kao simbolu stradanja za vrijeme Domovinskog rata. Neki su od sjemeništaraca bili prvi put u Vukovaru, tako da ih se posjet lokalitetima kao što su Trpinjska cesta, vukovarska bolnica, vodotoranj, samostan sv. Filipa i Jakova, memorijalni centar Ovčara, gradsko groblje s grobovima tisuća ubijenih u Domovinskom ratu... duboko dojmio. Želeći sa svakog od tih mjesta ponijeti nešto za uspomenu, kupovali smo prepoznatljive suvenire a nismo se naravno nigdje zaboravili i pomoliti za sve žrtve Vukovara i Hrvatske, koje su ugrađene u slobodu koju danas u Republici Hrvatskoj svi uživamo. Na nekoliko smo mjesta položili vijence i cvijeće. Kao jedan od dojmljivijih trenutaka jednodnevnog boravka u Vukovaru, svako bismo

Ispred dvorca Pejačević - Našice

Memorijalno groblje u Vukovaru

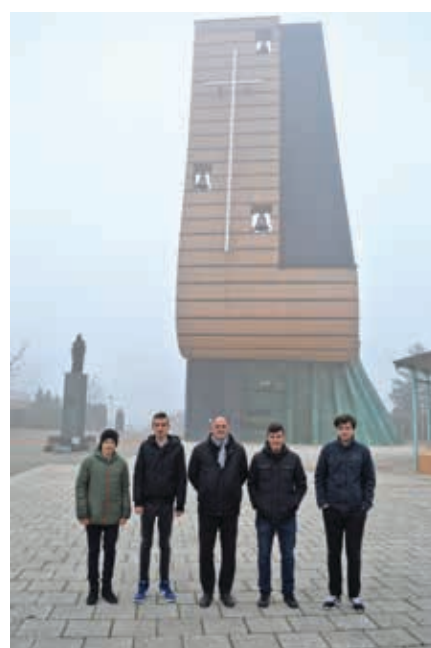
istaknuli posjet vojarni u kojoj se na sustavan i stručan način sve posjetitelji Vukovara upućuje u cjelokupna ratna događanja, u tijek obrane Grada u jeku najžešći srbo-četničkih napada,

kao i u događaje koji su uslijedili nakon 18. studenog 1991. Svjedočanstvo jednog od preživjelih logoraša srpskih koncentracijskih logora nikoga nije ostavilo ravnodušnim. Dan proveden

u Vukovaru se već polako bližio kraju, a mi kao da nismo ni krenuli s upoznavanjem. Nikom se nije dalo ići iz Vukovara, iako smo u istom danu imali u planu i obilazak stare jezgre

Ovčara

Ispred crkve u Aljmašu

Memorijalno groblje u Vukovaru

Osijeka, poznate osječke Tvrđe. Tvrđu smo doduše tog drugog dana i posjetili, u večernjim satima, tek toliko da doživimo ljepotu i monumentalnost najstarijeg dijela Osijeka, koji,

kako se čini, doživljava novi procvat i obnovu zahvaljujući sredstvima iz evropskih fondova. Uz sve viđeno, čak smo stigli posjetiti i novosagrađeni muzej u Vučedolu. Pod snažnim

dojmom svega što smo tog dana čuli, vidjeli i doživjeli, okrijepili smo se u nekom od osječkih restorana, nakon čega smo potražili počinak u sobama prekrasnog hotela Osijek.

Ispred Doma hrvatskih branitelja

U crkvi u Aljmašu

Konačno svanuo je i zadnji dan našeg boravka u Slavoniji. Nakon doručka, pohodili smo poznato marijansko svetište Aljmaš, gdje smo u zajedništvu s tamošnjim vjernicima i njihovim župnikom, slavili nedjeljnu svetu misu. Aljmaš – još jedno mjesto

slavonskog identiteta – mjesto gdje se Gospu časti i Boga slavi, baš kao i u Sinju, ali i mjesto gdje je lokalni živalj u Domovinskom ratu pretrpio veliku muku i patnju. Za dlaku su izbjegli sudbinu svih onih koji su ostali zarobljeni u srbo-četničkom obruču,

mučenja, ubijanja, silovanja... Ipak, Bog i Gospa su snaga koja i danas pokreće malobrojne stanovnike Aljmaša. Ljubav je jača od mržnje, dobro uvijek u konačnici pobjeđuje. Bez obzira s čim se u životu susreli, važno je ostati vjeran, nepokolebljiv, čvrst – važno je ostati čovjek. To je poruka iz Aljmaša.

Slavonija je toliko lijepa, raznovrsna i bogata da nas se čini da smo tek odškrinuli vrata iz kojih smo je počeli upoznavati. Bila su to tri prekrasna dan u kojima smo puno toga lijepoga doživjeli i vidjeli, ali možda najljepše od svega, jest širokogrudno srce naših domaćina, kojima smo beskrajno zahvalni i koji su toliko skromni da žele ostati anonimni pored svih svojih dobročinstava. Hvala im od srca! Hvala i Provinciji bez čije se pomoći ne bismo bili odvažili na tako daleki put.

Sudionik

Đakovačka ergela

Đakovačka katedrala

Podrum vukovarske bolnice

Božićno-novogodišnji blagoslov gimnazije

.....
S godinama svaki običaj postane lijepa tradicija
.....

koji ima svoju dugu tradiciju, a u novije se vrijeme sam oblik blagoslivljanja bitno izmijenio, odnosno, gledano iz perspektive puka, prilično je osiromašio. To je osiromašenje teklo postupno, tako da se tek oni koji su zašli u ozbiljne godine sjećaju kako je blagoslov kuća bio izuzetno svečan, dok se danas stječe dojam kako je blagoslov obitelji gotovo formalnost bez dubljeg liturgijskog i pastoralnog značenja.

U vremenu kad je mali broj ljudi radio na kojekakvim vremenski obvezujućim poslovima, ukućani su manje-više bili na okupu te su iščekivali dolazak svećenika i ministranata u pohodu blagoslova kuća.

Nažalost, u današnjem užurbanom životnom ritmu nije više moguće, čak

Tijekom stoljeća uz proslavu vjerskih svetkovina u hrvatskom su se narodu udomaćili razni običaji koji su za cilj imali što bolju pripremu i proslavu dotične svetkovine. Velik dio tih lijepih običaja sačuvao se do naših dana. Nažalost, jedan dio tih lijepih običaja nestao je gašenjem mnogih obiteljskih ognjišta u malim sredinama i preseljenjem u veće gradove.

Svakako jedna od najsvečanijih svetkovina koja se slavila bila je svetkovina Božića i mnoštvo lijepih običaja koji su bili vezani uz tu svetkovinu od jednog do drugog kraja Lijepa Naše.

Jedan od tih lijepih običaja koji je zaživio sve do naših dana, prilagođavajući se vremenu i prilikama, jest blagoslov obitelji (kuća) u božićnom vremenu

i na selima, ostvariti takav temeljitiji susret župnika sa svojim župljanima u sklopu blagoslova obitelji, što ostavlja određenu gorčinu i osjećaj nezadovoljstva, kako kod svećenika tako i kod vjernika.

Naime, s obzirom da je oblik današnje pastoralne skrbi velikim dijelom drukčiji od nekadašnjeg, odnosno župnici sada imaju znatno veći opseg poslova, a nerijetko imaju i druga zaduženja izvan same brige za vlastitu župu, nerealno bi bilo očekivati da ostave sve svoje druge obveze i tjednima po cijele dane obilaze obitelji kako bi ih blagoslovili. Uz to, ljudi više ne žive u velikim obiteljskim zajednicama, nego u malim obiteljima, pa je stoga povećan i sam broj kuća/stanova za blagoslov, što također stvara veliku poteškoću u organizaciji blagoslova.

Taj se tehnički problem pokušava riješiti na razne načine, pa tako npr. neki župnici nastoje i dalje protegnuti blagoslov na koliko god treba dana i tjedana, neki blagoslivljaju obitelji kroz cijelu godinu, odvajajući po jedan dan u tjednu za tu

nakanu, a neki organiziraju blagoslov obitelji u nekoliko dana i to tako da pozovu u pomoć još nekoliko drugih svećenika. Svaki od tih načina ima svojih prednosti i nedostataka.

Bogu hvala, mi kao Franjevačka gimnazija nismo suočeni s problemima župa i župnika, ali smo i mi u tom vremenskom vrtlogu gotovo smetnuli važnost blagoslova naše gimnazije. Prije nekoliko godina (2018. god.) tadašnji ravnatelj fra Blaž Toplak došao je na ideju koja je ostvarena i koja se pomalo pretvara u lijepu školsku tradiciju. Naime, početkom drugog obrazovnog razdoblja, 15. siječnja 2018. učenici i profesori okupili su se u holu gimnazije gdje je upriličen blagoslov škole kojeg je predvodio tadašnji ravnatelj fra Blaž. Uz božićne pjesme, prigodne molitve, kađenje i sve ono što prati obiteljski blagoslov započeli smo drugo obrazovno razdoblje. Svi nazočni bili su oduševljeni i pomalo su žalili što se nitko nije prije dosjetio toga. No, za prošlim ne valja kukati niti žaliti, već se radovati

onome što dolazi. U tom je ozračju sljedeće školske godine (2018./2019.) vjeroučitelj fra Antonio Mravak po dolasku na našu gimnaziju preuzeo cjelokupnu duhovnu brigu i skrb.

U novoj školskoj godini 2019./2020. početkom drugog obrazovnog razdoblja 13. siječnja 2020. prije početka nastave u holu gimnazije okupili su se učenici, nastavnici i ostali djelatnici gimnazije oko fra Antonia, vjeroučitelja i duhovnika na gimnaziji. Uz pjevanje božićnih pjesama, prikladnih tekstova koji priliče blagoslovu, kađenja i blagoslova svetom vodom upriličili smo blagoslov škole.

Nakon završnog blagoslova koji je udijelio fra Antonio, ravnatelj fra Blaž poželio je svim učenicima i nastavnicima sretnu novu 2020. godinu te blagoslovljen početak drugoga obrazovnog razdoblja u tekućoj školskoj godini, a ujedno im je poželio ustrajnost u radu te uspješno i sretno privođenje kraju školske godine 2019./2020.

Fra Blaž Toplak, prof.

Visoka škola za menadžment i dizajn Aspira u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji

.....
31. siječnja 2020.

Srednjoškolska avantura koja je započela u prvom razredu gimnazije ulaskom u četvrti razred kreće prema svojoj završnici. Uz sve obvezne zadatke iz školskog programa koje treba što bolje i uspješnije svladati zbog cjelokupnog uspjeha u gimnaziji, pred učenicima je još cijeli niz pitanja s kojima se moraju suočiti. Ne samo suočiti, nego ih na zadovoljavajući način privesti kraju na opće zadovoljstvo samih sebe, roditelja i same škole. Nerijetko se kaže da je četvrta godina jedna od „najluđih” školskih godina u osmoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Pred učenike stižu novi zadatci i obveze poput netom završenog ili planiranog maturalca, državne mature, maturalne večeri i, kao kruna svih napora, upisa na željeni fakultet.

Maturantima nije nimalo lako sve to odraditi i uspješno privesti kraju. Vjerojatno bi teško sami sa svim tim obvezama izišli na kraj pa se nerijetko u svladavanju i ponavljanju gradiva za završne ispite koristi pomoć prijatelja ili obilje instrukcija. No, ono što cijelo vrijeme visi nad glavama maturanata jest odabir fakulteta kao jedne od najvažnijih odluka u životima mladih

ljudi. Zbog toga je izuzetna odgovornost na školi, nadasve profesorima, da budućim studentima osigura sva potrebna znanja, izgradi vještine i pripremi ih na najbolji način za sudjelovanje u životu društva koje se otvara pred njima.

Ovdje je osobito važno naglasiti da profesori ne smiju tetošiti svoje

učenike i ocjene dijeliti kapom i šakom, već od učenika trebaju zahtijevati odgovornost u radu i vrednovati ih po znanju. Nažalost, mature proteklih godina pokazale su svu neuravnoteženost srednjoškolskog ocjenjivanja i završnih maturalnih ocjena. Od podilaženja učenicima te stjecanja njihovih simpatija nema nikakve

u hotelijerstvu i turizmu i Hotelijersko-turističkog menadžmenta, te razvija stručnu i znanstvenu djelatnost u skladu sa zakonom. Osobitost u segmentu Međunarodnog menadžmenta u hotelijerstvu i turizmu jest novouvedeni smjer Gastronomija.

Iz svega predloženog nazočni maturanti, kojih je nažalost bilo jako malo, mogli su upoznati široku lepezu obrazovanja koja im se pruža u Aspiri, kao i veliku sigurnost u pogledu zapošljavanja. Nažalost, za mnoge potencijalne kandidate velika prepreka jest činjenica da je Aspira privatna obrazovna grupacija čija godišnja školarina iznosi od 40 do 50 tisuća kuna.

Ravnatelj se zahvalio Petri Sinovčić i Anđeli Uvodić na njihovoj studioznoj prezentaciji s nadom da će se tko od učenika, ako mu to materijalne mogućnosti dopuste, odlučiti za studij na Aspiri. Vremena za neki dulji razgovor nije bilo jer su Petra i Anđela žurile na drugi termin u gimnaziji Dinka Šimunovića. Uz stisak ruke rastali smo se do jednog od sljedećih susreta.

Fra Blaž Toplak, prof.

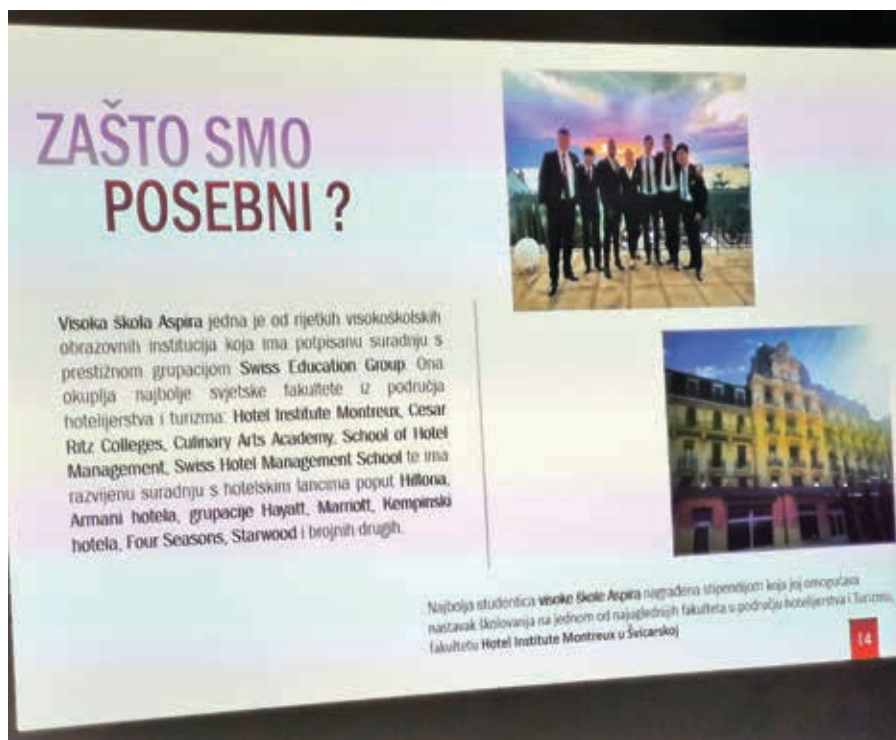
koristi, dapače samo neprocjenjiva šteta za učenike i njihovu budućnost.

Uz sve gore navedeno učenicima nerijetko u odabiru budućeg zvanja pomažu mnogi fakulteti putem svojih prezentacija po srednjim školama. Jednu takvu prezentaciju imala je Aspira 31. siječnja 2020. Voditelji prezentacije s njihova fakulteta bili su Petra Sinovčić i Anđela Uvodić.

Kroz njihovo izlaganje upoznali smo se s tim kako je Aspira globalno priznato visoko učilište koje djeluje transformativno na studente i društvo u cjelini kroz sustavno inoviranje obrazovnih programa i primijenjena istraživanja za rješavanje problema realnog sektora te poticanje inovacija i kreativnosti u poduzetništvu. Cilj učilišta je omogućiti studentima stjecanje kompetencija i ishoda učenja koji iza sebe imaju praktičnu podlogu.

Od Petre i Anđele smo doznali da je Visoka škola za menadžment i dizajn Aspira osnovana 2008. godine u Splitu od strane Suvremenog učilišta u Splitu. S obzirom na to da je Suvremeno učilište osnivač i Pomorskog učilišta Atlantis, te tri institucije

zajedno čine jednu od najvećih privatnih obrazovnih grupacija u Hrvatskoj. Visoka škola za menadžment i dizajn Aspira kao privatna škola i neprofitna ustanova ustrojava i izvodi stručne studije Sportskog menadžmenta, Računarstva, Programskog inženjerstva, Međunarodnog menadžmenta

Radionica „e-Škole: Putevima digitalnih kompetencija”

.....
Alenka Šimić, prof.
.....

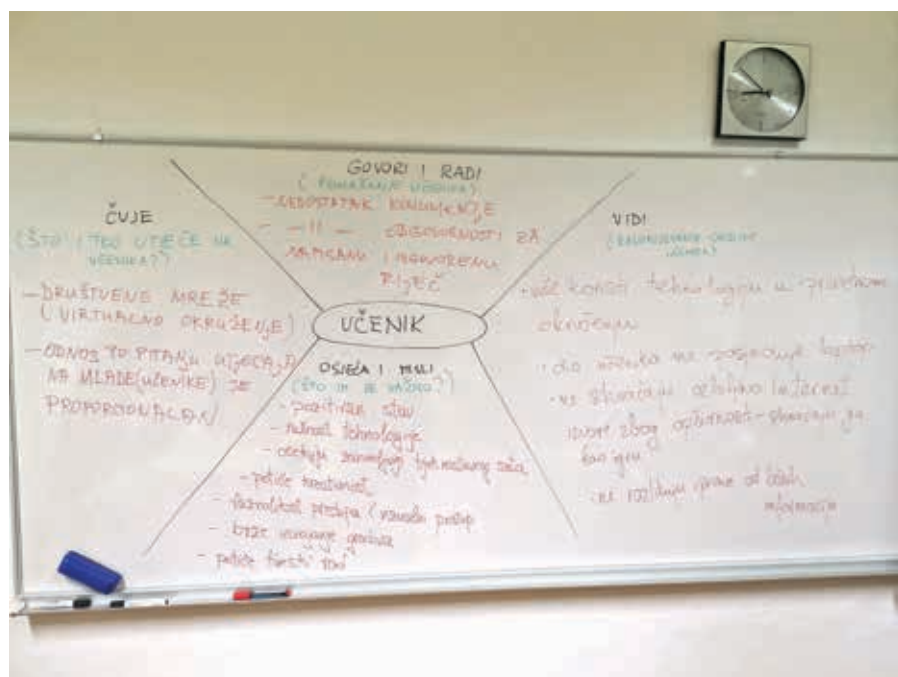
s ciljem osposobljavanja profesora i učenika za daljnje školovanje i cjeloživotno učenje.

Prva faza programa e-Škole je pilot projekt e-Škole (2015. – 2018.) kojim se uspostavlja sustav razvoja digitalno zrelih škola kroz pilotiranje i evaluaciju primjene digitalnih tehnologija u obrazovnim i poslovnim procesima. Nažalost, uprava Franjevačke gimnazije 2015. nije imala sluha za ulazak u proces e-Škole. Zbog takvog odnosa imali smo velikih problema u proteklom petogodišnjem razdoblju

U dogovorenom terminu 20. veljače 2020. profesorica Alenka Šimić održala je predavanje pod nazivom „e-Škole: Putevima digitalnih kompetencija”.

U poslijepodnevnim satima u kabinetu informatike profesori Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti proveli su više od tri sata u radnoj atmosferi. Profesorica Alenka upoznala je nazočne s CARNET-ovim programom „e-Škole: Cjelovita informatizacija procesa poslovanja škola i nastavnih procesa u svrhu stvaranja digitalno zrelih škola za 21. stoljeće”. Profesorica Alenka naglasila je kako radionice poput naše današnje uvelike pridonose jačanju kapaciteta osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovnog sustava

prilikom uvođenja eDnevnika te kasnije uključivanja u program e-Škole. Iako je izvršeno treće kabliranje škole, drugo je bilo za potrebe eDnevnika, još smo u procesu cjelovitog završetka opremanja u programu e-Škole. Možete se upitati zašto proces e-Škole nije priveden kraju, ali razlog je jednostavan, a to je COVID-19 sa svim posljedicama u svim segmentima društva. Profesorica je naglasila kako je jedan od pet zasebnih ciljeva

Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije proširenje i unaprjeđenje primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije u učenju i obrazovanju na svim razinama obrazovanja, s posebnim naglaskom na potrebu korištenja digitalnih tehnologija u nastavnom procesu te potrebu obrazovanja učitelja i nastavnika za korištenje digitalnih tehnologija u poučavanju i razvoju njihovih digitalnih kompetencija. Radionice poput naše koja se održala 20.

veljače dio su provođenja nove obrazovne politike RH temeljene na Strategiji i čine CARNet-ov pilot projekt e-Škole koji se provodi u 150 škola u Republici Hrvatskoj.

Kroz Alenkino predavanje i rad u radionici mogli smo dobiti uvid u primjenu digitalnih tehnologija u procesu obrazovanja u školama kao i informatizaciju nastavnog procesa. Informatizacija nastavnog procesa uključuje sve oblike primjene digitalnih tehnologija u nastavi i ključna je s obrazovne strane projekta.

U prvom dijelu radionice profesorica Alenka upozнала nas je sa svim prednostima korištenja suvremenih tehnologija u nastavi kroz projekt e-Škole. U drugom djelu podijelili smo se u nekoliko grupa. Kroz rad u grupama svaka je grupa iznosila prijedloge kako učenicima za vrijeme nastave prezentirati zadane teme.

Vrijeme koje smo to poslijepodne proveli u radnoj atmosferi sudionika je zasigurno uvelike pripomoglo u njihovu budućem korištenju suvremenih tehnologija u nastavi. Za poželjeti je da ovakvih radionica bude što više, na obostranu korist.

Anđelko Jaković

Zajednički na korizmenom putu

U srijedu 26. veljače poslije skraćene nastave profesori, profesorice, učenici i ostali djelatnici Franjevačke klasične gimnazije u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske započeli su četrdeset dnevnu korizmenu pripremu za svetkovinu Uskrsa. Uz fra Antonija Mravka, vjeroučitelja i duhovnika u gimnaziji, sv. Misu su slavili fra Blaž Toplak, ravnatelj, i fra Nedjeljko Jukić, profesor.

Na spomen riječi *korizma* neki koji manje poznaju kršćanstvo nameću pitanje: čega se odreći u vrijeme korizme. Crkva nas uči da je prvo i pravo pitanje: kako postati bolja osoba, bolji kršćanin, postati što sličniji Isusu Kristu, a to znači biti karakterni i uljuđeni osoba, koja ljubi Boga i ljude. Stoga treba reći da je korizma vrijeme kršćanskoga sazrijevanja da bi u vrijeme poslije korizme i Uskrsa svaka kršćanska osoba bila karakternija, bolja, ispunjena ljubavlju prema Bogu i braći ljudima.

Prema Isusovim riječima u svakoj korizmi kršćani bi trebali posvetiti više vremena zajedničkoj i osobnoj molitvi, boljem poznavanju svoje vjere, ozbiljnoj izgradnji svoga karaktera, a nadasve djelima milosrđa, tj. pomagati siromašnoj braći i darivati im ono čega smo se u postu odrekli. Dakle, moj post pomaže siromašnom bratu.

Na početku Isusova javnoga djelovanja, nakon četrdesetdnevnog posta, napasnik Isusu stavlja kušnju koja započinje riječima: „Ako si Bog, ako si Sin Božji, učini to ...“ Zar i naše svakodnevne kušnje, pa i u korizmi, ne počinju u tom smislu: „Ako si čovjek, ako si stvarno slobodan, učini to...“ Upravo to pitanje vezemo uz pad prvih ljudi: „Ako želite biti kao Bog, učinite to ...“ Na toj dilemi pali su prvi ljudi Adam i Eva. Tu padaju i današnji ljudi inzistiranjem na svojoj „slobodi“ pokušavajući se „osloboditi“ Boga i njegove riječi, nesvjesni da s tim padaju u ropstvo zla. Korizma ulazi u naš život i našu svakodnevnicu da bismo

lakše prepoznali i spoznali tko smo i da Bog gleda na nas kao svoje sinove i kćeri.

Isus se prije javnog nastupa povukao u pustinju da bi se u tišini osame pripremio za sve ono što ga je čekalo na putu izvršenja volje Očeve. Isusovo povlačenje u pustinju nije bilo samo za taj prvi javni nastup. Evanđelist Luka navodi kako se Isus prije svake važne odluke povlači u osamu, na molitvu. To povlačenje u osamu nije ni Isusu bilo uvijek lako ostvariti, jer su uz nj i učenici i brojni narod koji uvijek nešto traži. Jedni ga žele slušati diveći se njegovim riječima, drugi pak traže pomoć u raznim bolestima i nevoljama.

U vremenu nikad ubrzanijem i stresnijem čovjeku su potrebni trenuci osame i odmora. Koliko god tražimo vrijeme kako bi obnovili svoje tjelesne snage, ništa manje potrebna je i duhovna uravnoteženost. Potrebno nam je vrijeme u kojem ćemo dopustiti Bogu da nas čuje i da mu iznesemo potrebe svoga srca i duše.

U ozračju i okruženju mnoštva javnih medija koji nas zapljuskuju iz dana u dan potrebno je stvoriti ozračje u kojem će Božji glas za nas biti razgovijetan. Korizma je idealno vrijeme u kojem možemo uroniti u trenutke osame u kojima ćemo poput proroka Ilije susresti Boga. Ilija nije susreo Bog ni u „olujni, ni u potresu, već u tihom povjetarcu“, koji je prolazio pokraj pećine u kojoj je prebivao.

U homiliji je fra Antonio naglasio kako brojka od četrdeset doziva nam u pamet četrdesetgodišnji hod Izraela kroz pustinju u Obećanu zemlju. Jednako tako i naš životni hod odvija se u toj simbolici prema zalogu i temelju naše vjere tj. prema Uskrsu. Pozivajući se na Isusove riječi o potrebi molitve, posta, a nadasve djela milosrđa, fra Antonio nas je potaknuo da se marljivo prihvatimo:

- *prvo* - istinske i iskrene molitve koja mora kulminirati u ozbiljnoj ispovijedi,
- *drugo*: ozbiljnoga i odgovornog posta,
- *treće*: da budemo darežljivi braći koja su u potrebi, bio duhovnoj, bilo materijalnoj.

Na završetku misnog slavlja održan je obred posipanja pepelom - pepeljanje, kojim pokazujemo koliko smo slabi i grješni, ali pokazuje da se kajemo za svoje postupke te da smo spremni na promjenu nabolje. Poslije obreda pepeljanja svi smo se u tišini razišli svojim kućama nadajući se i želeći korizmu koja je pred nama učiniti plodonosnijom za nas osobno, za ljude koje ćemo susretati i sve one koji su potrebni naše pomoći.

Fra Blaž Toplak, prof.

Korona virus i online nastava

U jesen prošle godine (2019.) informacije o pojavi neke nove zaraze u Kini činile su nam se daleko i nisu nas previše uznemiravale. Kad je u prosincu uočen povećan broj oboljelih od upale pluća u gradu Wuhanu, Hubei provincija u Kini, manje-više svi smo mislili to je daleko i da se ne trebamo previše brinuti. Oboljele je svijet uglavnom povezivao s boravkom na gradskoj tržnici Huanan Seafood Wholesale Market, veleprodajnom tržnicom morskih i drugih životinja. Kao uzročnik oboljenja početkom siječnja identificiran je novi korona virus (2019-nCoV) koji pripada istoj obitelji korona virusa kao i SARS-CoV. U siječnju su potvrđeni slučajevi bolesti uzrokovane novim korona virusom i u drugim gradovima i provincijama Kine te u drugim državama (npr. Singapur, Malezija, Australija, Tajland, Japan, Južna Koreja, SAD, Kanada, UAE). Ubrzo su i europske zemlje Francuska, Njemačka, Španjolska, Italija bile na udaru, a to je onda išlo u nizu od zemlje do zemlje i počela se prijavljivati bolest kod sve više osoba sa simptomima korone. Bolest je karakterizirana povišenom tjelesnom temperaturom i kašljem, a u težim slučajevima može se razviti upala pluća s otežanim disanjem i nedostatkom kisika. Nažalost, broj oboljelih, udio oboljelih s teškom kliničkom slikom i broj umrlih mijenjao se iz dana u dan i ovisio je o izvoru informacija.

Usljed sve većeg broja oboljelih i širenja virusa, ponajviše u kontaktima među ljudima, napetost je rasla na sve strane pa i u Hrvatskoj. Pitanje koje je bilo u zraku od kraja drugog mjeseca 2020. jest: kada će se krenuti s nastavom na daljinu? Ministarstvo je već početkom

trećeg mjeseca 2020. dalo određene upute školama da se pripreme za nastavu na daljinu. Odluka je donesena polovicom trećeg mjeseca i to tako da su škole krenule s nastavom na daljinu (online) 16. ožujka 2020.

Kao Franjevačka klasična gimnazija uspješno smo krenuli s online nastavom i to u prvim danima na Yammeru, ali kako je vrijeme sve više odmicalo nastava je krenula u MS Teamsu. Za uspješnost izvođenja nastave u MS Teamsu ponajviše možemo zahvaliti požrtvovnosti i predanom radu profesorice Snježane Radan, koja je iz tjedna u tjedan pridodavala nove mogućnosti u online nastavi. Profesori koji su zdušno prihvaćali i usvajali nove smjernice i metode u nastavi, puno su lakše i uspješnije komunicirali sa učenicima u izvođenju nastave, a tako i u provjerama znanja. Za ovladavanje s novim vještinama tražila se takoreći svakodnevna komunikacija s kolegicom Radan i s ostalim kolegama. Oni koji nisu tome bili skloni, daleko su teže i daleko manje uspješno izvodili nastavu i nastavne programe.

Iz dana u dan dolazile su nove i nove smjernice od Ministarstva u pogledu zaštite od korone, a jednako tako i u pogledu izvođenja nastave. Da bi tome lakše doskočili, a ujedno se manje izlagali opasnosti od zaraze, redovito smo održavali sastanke Nastavničkog vijeća putem videokonferencija (Zoom). Nerijetko su ti sastanci trajali i po više sati, a sve u cilju što uspješnijeg izvođenja nastave. Uspješno odrađena online nastava, barem kod većine profesora, privela je kraju šk. godinu 2019./2020. Ta uspješnost se pokazala i u manjem broju učenika na dopunskoj nastavi. Zasigurno u tome ima udio i blaži kriterij u ocjenjivanju u novonastaloj situaciji, ali ništa manje i savjesnost većeg dijela profesora u izvođenju nastave na daljinu.

NB! Profesori, razrednici, koji su zdušno prihvaćali savjete i usvajali nove metode u izvođenju nastave na daljinu, odahnuli su kada je na jesen u šk. godini 2020./2021. škola bila prisiljena na dvotjednu nastavu zbog pojave korone u školi.

Fra Blaž Toplak, prof.

Podjela svjedodžbi i nagrada i sveta misa zahvalnica

.....
30. lipnja 2020.
.....

svaki oblik ustaljene nastave i školskih obveza.

Već poslije Nove godine 2020. dalo se naslutiti da će trebati nastavu organizirati na daljinu. Početkom trećeg mjeseca već su počele stizati konkretnije upute od MZO. Profesorica Snježana Radan, koja u školi predaje fiziku i informatiku, a ujedno je i pedagog u gimnaziji, pripremila je sve za nastavu na daljinu. S nastavom na daljinu krenulo se 16. ožujka. U prvih nekoliko dana koristio se Yammer i MS Teams. U tjednima koji su uslijedili nastava se odvijala u okviru MS Teamsa. Profesorica Radan cijelo vrijeme, do kraja nastavne godine, nastavu je obogaćivala novim dopunama i programima

Svaki život ima ovozemaljski početak i kraj. Svaki put ima početak i kraj. Svaka godina u koju krenemo ima svoj početak i kraj. Koliko je god neizvjesnosti na početku svakog putovanja, toliko je još više radosti na prispjelom cilju našeg putovanja. Za razliku od dosadašnjih godina, uz sve stresove i neizvjesnosti, šk. god. 2019./2020. koju smo uspješno priveli svome kraju, bijaše stresnija negoli bilo koja do sada. Naime, u tijeku ove školske godine cijeli svijet, a tako i mi, susreo se s jednom velikom i vrlo opasnom nepoznanicom, epidemijom svjetskih razmjera. Epidemija koja je poznata kao COVID-19 poremetila je svakodnevne živote ljudi, ali jednako tako i

zahvalio učenicima i profesorima na ostvarenom uspjehu u tijeku školske godine 2019./2020. Ujedno je sve nazočne potaknuo da u sljedećoj školskoj godini budu još uporniji i savjesniji u obavljanju svojih dužnosti i obveza. Naime, učenički uspjeh nije samo njihov osobni već je na radost njihovih roditelja, a jednako je lijepa promocija za školu koju pohađaju.

Ravnatelj je svim nagrađenima, a osobito nazočnim nagrađenim maturantima, poželio sve najbolje u daljnjem školovanju. Profesorima je zahvalio na njihovu zalaganju i uspješnim rezultatima u tijeku dopunske nastave, a ujedno ih je zamolio za još malo strpljivosti dok se maturalni ispiti privedu karaju.

u nastavi kako bi profesori i učenici što lakše savladavali potrebno gradivo.

Zbog novonastale situacije razrednici su učenicima koji su uspješno završili nastavnu godinu, podijelili svjedodžbe u razredima. Većina učenika tada je krenula prema samostanskom dvorištu. Preostali učenici koji su trebali primiti nagrade za odličan uspjeh, krenuli su prema sportskoj dvorani. Ravnatelj je s nekoliko poticajnih riječi

Za vrijeme dodjele nagrada i pohvala pridržavali smo se koliko god je bilo moguće mjera koje je propisivalo MZO i epidemiološka služba.

Nakon podjela nagrada i pohvala učenici i profesori krenuli su do crkve Čudotvorne Gospe Sinjske. U crkvi su nam se pridružili i preostali učenici, a koji su netom prije preuzeli svoje svjedodžbe. Na sv. misi zahvalnici ravnatelj fra Blaž Toplak još jednom je zahvalio svima na ustrajnom i uspješnom radu u šk. god. 2019./2020. kao i suradnji kolegama profesorima i profesoricama te ostalom nenastavnom osoblju kroz protekle četiri godine njegova ravnateljstva. Ujedno se oprostio od učenika i kolega profesora jer početkom devedesetog mjeseca odlazi u mirovinu.

Snježana Radan, prof.

Ekološko-edukacijska akcija „Uredimo naše školsko dvorište“

.....
Uređeni prostor u kojem živimo ogledalo je naše duše!
.....

Uoči proslave blagdana sv. Franje Asiškoga, učenice i učenici Gimnazije, predvođeni svojim profesorima i profesoricama organizirali su prigodnu ekološko-edukacijsku akciju uređenja školskog dvorišta.

Na poziv ravnatelja gimnazije fra Joska Kodžomana, a sve na dobrovoljnoj bazi okupila se grupa učenika, profesorica i profesora, njih ukupno četrnaestoro. Cilj akcije bio je:

- potaknuti jedni druge na važnost i način brige u očuvanju okoliša
- usvojene navike i nove spoznaje u očuvanju okoliša prenijeti na mlađe generacije
- neprestano razvijati kod profesora i učenika potrebu očuvanje prirode kroz urednost našeg školskog dvorišta.

Sv. Franjo zaštitnik je ekologije, svih ljubitelja i prijatelja prirode. Okoliš u kojem živimo ima edukativnu funkciju, stoga, prigodnom edukativnom akcijom željelo se doprinijeti jačanju svijesti samih učenica i učenika o potrebi općeg zauzimanja i očuvanja čistim tako važnog i prepoznatljivog životnog prostora kakav je upravo naše prostrano školsko dvorište!

Osim uređenja travnjaka, sudionice i sudionici akcije, posebnu su pozornost posvetili čišćenju istočnog kamenog zida koji opasuje školsko dvorište a koji je obrastao u korov i samoniklo žbunje.

U vremenu u kojem živimo i djelujemo ljudi kao da su zaboravili na zaštitu i uređenje okoliša u kojem žive. Gdje god krenemo otpad na sve strane na ruglo onih koji ga tu ostaviše, ali ništa manje i na ruglo onih koji pokraj tih odbačenih stvari prolaze kao da se to njih ništa ne tiče.

Franjina tankočutnost duše i duha nije se samo vezala uz evanđelje već je Franjo tu evanđeosku crtu prenosio na

svu prirodu i sva stvorenja koja je Bog oblikovao. Zbog bezgranične Franjine ljubavi prema svemu stvorenome, što je osobito došlo do izražaja u pjesmi *Stvorova* gdje je najbolje došao do izražaja Franjin odnos sa stvorenim. Upravo zbog toga papa Pavao II. je 1979. godine sv. Franju Asiškog proglasio „nebeskim svecem zaštitnikom onih koji promiču zaštitu okoliša“.

U vremenu velike podijeljenosti u današnjem svijetu Franjin odnos prema svemu stvorenome kao „braći“ i „sestrama“ daje jedno novu nadu današnjem svijetu i budućim naraštajima. Franjina udivljenost i zanesenost suncem, zvijezdama, ognjem, zemljom... usmjerena je prema tome da upozori svoju braću i sve vjernike kako sve stvoreno ima istinsku vrijednost jer dolazi od Boga, a ne zato jer stvoreno ima materijalnu ili instrumentalnu vrijednost za ljude.

Sudionik

Stručni skup – trajna formacija djelatnika katoličkih škola u Republici Hrvatskoj

djelatnike katoličkih škola s ciljem njihova zbližavanja i još veće posvećenosti življenju i promicanju načela kršćanskog življenja i kršćanskih vrijednota kroz neposredni školski odgojno-obrazovni rad.

Dana 16. listopada 2020. većina naših djelatnica i djelatnika sudjelovala je na stručnom skupu koji je sadržajno uglavnom bio pripremljen od strane Nacionalnog ureda. Radni naslov stručnog skupa bio je „Isus – liječnik“. Sudionici skupa imali su mogućnost biranja jednog od triju ponuđenih predavanja (videolekcije). Valja istaknuti da su sva predavanja pobudila veliko zanimanje kod sudionika

Franjevačka klasična gimnazija u Sinju s pravom javnosti jedna je od ukupno 24 katoličke školske ustanove u Republici Hrvatskoj. Nacionalni ured za katoličke škole pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji trudi se biti od pomoći katoličkim školama u njihovom odgojno-obrazovnom radu. Konkretno govoreći, ta se pomoć sastoji u koordiniranju zajedničkih aktivnosti, u pružanju pravnih savjeta, u materijalnom i duhovnom podupiranju projekata katoličkih škola. Neizostavni dio podrške od strane Nacionalnog ureda za katoličke škole jest i organiziranje godišnjih stručnih skupova i usavršavanja za

skupa. Ipak, zbog epidemioloških razloga, htjeli smo razdvojiti sudionike u manje skupine i tako umanjiti mogućnost širenja zaraze povezane s bolešću Covid – 19.

1. Predavanje: doc. dr. sc. Anđelo Maly (KBF Sveučilišta u Zagrebu): *Isus - liječnik*
2. Predavanje: prof. dr. sc. Josip Burušić (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar): *Škola kao prostor razvoja, osobnog, socijalnog i profesionalnog identiteta učenika*
3. Predavanje: doc. dr. sc. Krunoslav Novak (Hrvatsko katoličko sveučilište): *Pozitivna komunikacija kao temelj za dobru suradnju*

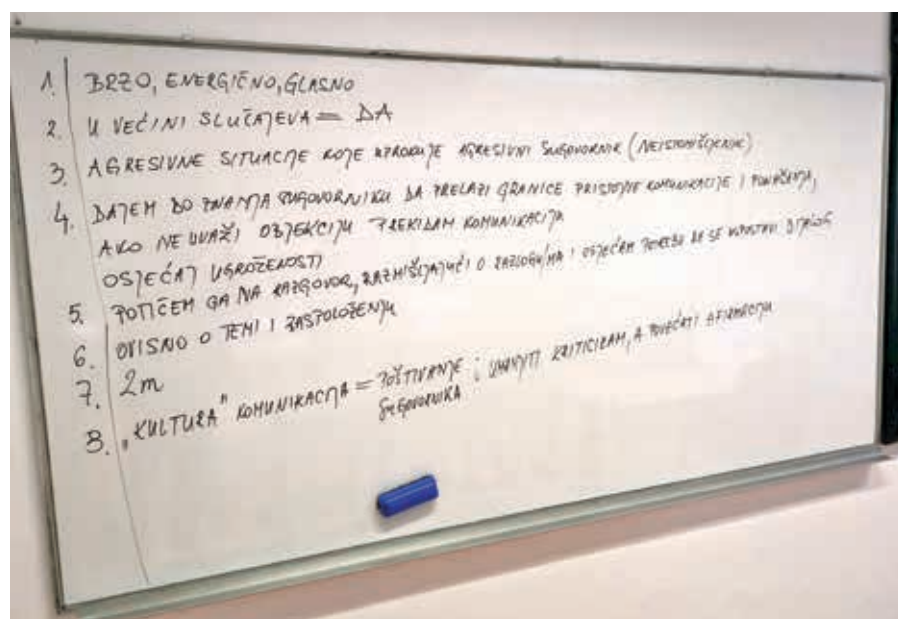
Predavanja su sa zanimanjem popraćena i analizirana u radionicama koje su uslijedile. Rezultati rada u radionicama predstavljeni su na plenumu. Pritom je naglašeno da je škola, kao takva, mjesto i prostor u kojem se svakodnevno odvija vrlo živa međuljudska interakcija, kako između samih djelatnika škole, tako i u odnosu na učenice i učenike, a indirektno i na njihove roditelje/skrbnike. Školski su

djelatnici pozvani na suradnju, a ona se temeljno odvija putem verbalne i neverbalne komunikacije. Zdrava komunikacija rađa plodnom suradnjom i obrnuto. U središtu interesa svakog školskog kolektiva trebala bi uvijek biti djeca, učenice i učenici. Škola postoji zbog njihove dobrobiti. Svi dionici odgojno-obrazovnog procesa sudjeluju ili pak svojim lošim i neodgovornim postupanjem ometaju

da škola bude mjesto razvoja zdravlje međuljudske komunikacije, odnosno prostor razvoja osobnog, socijalnog i profesionalnog identiteta svakog pojedinog djeteta.

Program stručnog skupa okončan je slavljem koncelebrirane sv. mise koju je predvodio o. ravnatelj i prigodnim domjenkom.

Sudionik

72 sata bez kompromisa – Sinj i Trilj

Nema ništa ljepše od ljudskog osjećaja pomaganja drugom ili drugima u svakodnevnim životnim situacijama. Upravo to su raznovrsna iskustva onih koji su dosad imali priliku sudjelovati u tom međunarodnom volonterskom projektu.

„72 sata bez kompromisa” međunarodni je volonterski projekt koji animira mlade i promiče solidarnost, zajedništvo, kreativnost i volonterstvo. Projekt je osmišljen i pokrenut u Njemačkoj 1995. godine kada je nekoliko mladih odlučilo pronaći način kako potaknuti vršnjake na volontiranje i beskompromisno, bezuvjetno davanje drugima, posebice onima na marginama društva, diskriminiranim, siromašnima i potrebitima.

Cilj projekta „72 sata bez kompromisa” je okupiti srednjoškolce, studente i mlade zaposlenike te pokazati kako se zajedničkim snagama i akcijama

može preobraziti okruženje u kojem živimo. Samo malo je potrebno da bi se dobili veliki plodovi, primjerice

izići iz vlastite udobnosti i slobodno vrijeme posvetiti volontiranju.

U 2020. godini po sedmi se put organizira veliki volonterski maraton u Hrvatskoj, pa tako i u Sinju. Kao što je to uobičajeno jedan dio učenika Franjevačke klasične gimnazije uključio se u lanac dobrote zajedno s učenicima ostalih sinjskih i triljskih škola u vremenskom periodu od 17. do 19. listopada.

Svetom misom u župi Gospe Sinjske započeo je volonterski projekt „72 sata bez kompromisa”. Mladim volonterima podršku je pružila gđa. Kristina Križanac, gradonačelnica grada Sinja, koja je također nazočila večernjoj svetoj misi u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske. Nakon svete mise voditelji različitih akcija Sinja i Trilja podijelili su majice svojim volonterima te su im kazali njihova zaduženja u sklopu određenih akcija. Sve je prošlo

u veselom i vedrom tonu, praćeno velikim uzbuđenjem zbog sutrašnjeg dana kada su naši volonteri krenuli u beskompromisne akcije.

VOLONTERSKE AKCIJE U SINJU:

1. Skupljanje hrane u centrima za potrebite (Crveni križ i Caritas)
2. Uređenje i bojanje ograde u Centru Juraj Bonaći
3. Uređenje dvorišta starije gospođe koja živi sama
4. Uređenje dvorišta i pospremanje doma socijalno ugrožene osobe
5. Kreativna radionica

6. Kuhanje hrane za volontere uz mentorstvo profesora srednje strukovne škole
7. Pjevanje ispred staračkog doma
8. Uređenje dvorišta ispred dvorane

17.10.2020.

Nakon jučerašnjeg otvaranja projekta, naši su volonteri danas „otpočeli prvu trku”. Zbog loših vremenskih uvjeta volonteri su danas bili primorani odraditi samo tri akcije od mogućih osam, ali to ih nije spriječilo da uskoče u majice i krenu s volontiranjem. Prikupljali su namirnice u šest centara, pružili pomoć socijalno osjetljivoj obitelji i bojali ogradu centra Juraj Bonaći.

18.10.2020.

Veselo je protekao i današnji dan volontiranja. Volonteri su odradili nešto više akcija negoli jučer. Uz prikupljanje namirnica u centrima, bojanje ograde i pomaganje socijalno osjetljivim obiteljima danas su na popisu kreativna akcija, kuhanje, uređenje dvorišta ispred dvorane i pjevanje ispred staračkog doma. Neke su od akcija odgođene za sljedeći tjedan zbog nepogodnih vremenskih uvjeta.

19.10.2020.

Cjelokupni program završio je svečanim svetom misom u 11:30 h u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske na kojoj su

bili naši volonteri, voditelji akcija i cijeli organizacijski tim. Nakon svečane mise volonteri su prepričavali svoje doživljaje od protekla tri dana, kako su zadovoljni akcijama te su planirali nastavak onoga što nisu uspjeli napraviti zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta. Unatoč posebnim uvjetima koronavirusa, unatoč i nepogodnim vremenskim uvjetima Sinj i Trilj su i ove godine uspješno proveli projekt, te ostavili svoj trag pozitivnim primjerima i djelima.

Pozivamo mlade da se priključe u program u Sinju i Trilju i sljedeće godine kako bismo dobrim djelima pokazali da želimo biti promjena u ovom današnjem svijetu. Zajedno smo jači. Iskoristite svoje talente, odvažite se i krenite u avanturu života koja obogaćuje, ispunjava, stvara prijateljstva i rada ljubavi, dođi i VOLONTIRAJ!

Medijski tim-autori teksta: Elena Jurko & Mia Labrović

Prijatelji stari, gdje ste?

Tereza Kesovija, hrvatska glazbena diva, kroz svoj umjetnički život otpjevala je cijelu plejadu pjesma. Jedna od tih pjesama koja nas istinski podsjeća na naša životna prijateljstva u sebi sadrži i ove riječi:

*Prijatelji stari, gdje ste?
Pamtite li ove zvuke:
Iznad dvora, iznad luke
Dok se bijele krila galeba...*

S punim pravom i ponosom za japansku pijanisticu Yoko Nishii i jedno lijepo prijateljstvo koje je uspostavljeno 2015. godine i koje nas veže kroz protekle godine kažemo da smo stari prijatelji. Za njezinu povezanost i privrženost Hrvatskoj i hrvatskoj kulturi

čovjek nema riječi kojima bi izrazio toliku zahvalnost.

Njezin prvi dolazak u Sinj vežemo uz koncert održan 29. 3. 2007. godine. Koncert je bio održan u Glazbenoj školi Jakova Gotovca u organizaciji Hrvatske glazbene scene mladih. Yoko je prilikom tog posjeta Hrvatskoj održala još nekoliko koncerata i to u Šibeniku, Drnišu i Metkoviću (Dinarska turneja) od 27.3. do 30.3.2007. i tada se upoznala s Vanjom Gabrić. Zahvaljujući tom poznanstvu fra Blaž Toplak je, kao Vanjin rođak, 2015. upoznao Yoko Nishii za vrijeme njezine pijanističke turneje po Hrvatskoj.

Po povratku iz Hrvatske 1. 10. 2007. godine Yoko nije dolazila u Hrvatsku

do 2013. godine. Od 2013. svake godine podari koncertnu turneju slušateljima po raznim mjestima Hrvatske. U tom je razdoblju u Hrvatsku ponekad dolazila i po nekoliko puta godišnje.

Za Sinj i ljubitelje klasične glazbe od osobitog je značaja koncert koji je održala u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske 22. rujna 2015. godine. Koncert je bio istinski nezaboravan događaj, posebice zbog toga što je taj koncert bio vezan uz uvodnu godinu (godinu pripreme) Gospina krunjenja 1716. – 2016. Jedan sat vrhunskog muziciranja na klaviru, u potpunoj tišini dupkom ispunjene crkve događaj je koji je ostao u trajnom sjećanju Sinjanima. U svemu je tome danasve

Yoko Nishii - predavanje o Hrvatskoj u srednjoj školi u Tobi

Kenichi Suzuki - Dražen Hrastić - Yoko Nishii

dirljivo bilo za sve nazočne kad je pijanistica Yoko na kraju koncerta primila buket cvijeća i taj isti buket uz duboki naklon odnijela i položila na oltar Čudotvorne Gospe Sinjske.

Naše prijateljstvo je produbljeno 2018. god. kad je Yoko u prigodi djelovanja 180 godina Franjevačke gimnazije u Sinju i u prigodi 25. obljetnice uspostave diplomatskih odnosa Hrvatske i Japana boravila u Sinju nekoliko dana, kao gošća u našem Franjevačkom samostanu, i ujedno održala krasan koncert u Alkarskim dvorima. Tom je prilikom Yoko posjetila Franjevačku gimnaziju, upoznala se s učenicima i profesorima te održala mali prigodni koncert.

No, to nije sve što možemo reći o njezinoj privrženosti i gotovo zaljubljenosti u Hrvatsku. Kad god joj se pruži prilika promovira Hrvatsku i hrvatsku kulturu.

U promociji koju provodi Europska unija u Japanu od 2007. godine „EU dolazi u vašu školu - EU comes to your school -“, to je nastavljeno i ove godine. U tom projektu diplomati iz država članica EU-a i članovi delegacija Europske unije održavaju predavanja o Europskoj uniji i kratko o

svojoj državi u nekoj srednjoj školi u Japanu.

Ove godine hrvatski veleposlanik u Japanu Dražen Hrastić dolazi u prefekturu Mie i održat će predavanje u srednjoj školi Tsudagakuen u Kuwani 9.11. i u Tobi 10. 11. 2020. godine. Kao pripremu za taj susret ravnatelj srednje škole Toba Takahisa Kadoya zamolio je Yoko da održi predavanje o Hrvatskoj i njezinoj povijesti, kulturi i jeziku, kao pripremu za posjet hrvatskog veleposlanika. Yoko je održala

predavanja u šest grupa na kojima je nazočilo 169 učenika i ta su predavanja održana 26. i 27. 10. 2020. godine.

Prikazala im je više od 150 slajdova preko koji im je predstavila Hrvatsku od UNESCO-ve svjetske baštine do glagoljice, zastave, himne, bogatstva narodnih nošnji, plesova itd. Uz sve to govorila im je o Sinju, 1715. godini i čudesnoj obrani grada uz Gospinu pomoć, sinjskoj Alki koja se odigrava u taj spomen preko 300 godina i koja

Yoko Nishii za vrijeme predavanja u Tobi

Yoko - hrvatski veleposlanik - zamjenica guvernera

je uvrštena u baštinu UNESCO-a. Uz sve ovo držim da je hvale vrijedno napomenuti kako je nedavno u jednom intervjuu na japanskoj televiziji preko pola sata govorila o Hrvatskoj i

njezinoj kulturi, a između ostaloga i o Sinju, Gospi Sinjskoj i tom prigodom pokazala nekoliko slajdova s njezinog nastupa u crkvi 2015. godine. Nastup na japanskoj televiziji bio je 14.2.2019.

godine. To je bio intervju u prigodi koncerta povodom 25. obljetnice uspostave diplomatskih odnosa između Japana i Hrvatske.

A što tek reći na njezin izuzetan trud i ljubav prema glazbi Dore Pejačević, za čija se djela zainteresirala kad joj je jedna studentica donijela Dorina djela. Sakupila je sva njezina djela za koja se zna i sve to u Japanu snimila i izdala dva CD s kompletnim klavirskim opusom Dore Pejačević povodom 130. godišnjice njezinog rođenja.

* * *

S predstavnicima prefektore Mie

Ono što je bilo najavljeno o posjetu hrvatskog veleposlanika ostvarilo se od 9. do 11. 11. 2020. Kroz cijelo vrijeme Yoko je u svakom pogledu bila na ispomoć hrvatskom veleposlaniku. Donosimo kratki prikaz posjeta koji nam je poslala Yoko Nishii.

U svetištu Ise Shrine

9.11. ujutro veleposlanik je posjetio gradonačelnika grada Isea Kenichia Suzukia, koji je dobar prijatelj Yoko iz razdoblja srednje škole u Ise. Tog dana poslijepodne veleposlanik Dražen Hrastić održao je predavanje u srednjoj školi Tsuda Gakuen u gradu Kuwana.

10.11. ujutro je posjetio zamjenicu guvernera prefektura Mie, a isto kao i posjet gradonačelniku grada Isea, Yoko ga je pratila kao prevoditeljica, (Yoko izvanredno vlada hrvatskim jezikom), a možda i više kao veliki prijatelj Hrvatske i simbol prijateljstva Hrvatske i Japana, kako je hrvatski veleposlanik naglasio.

Poslijepodne tog dana hrvatski veleposlanik održao je predavanje u srednjoj školi Toba gdje je i Yoko održala predavanje 26.10. i 27.10. 2020.

Yoko je bila oduševljena kako su ga lijepo dočekali i ujedno se potrudili da mu pokažu bogatstvo izvan nastavnih

aktivnosti kao što su ceremonija čaja, hrvanje, mačevanje itd. Veleposlanik je prijemom i viđenim bio oduševljen. Osobito ga se dojmilo što ga je velik broj studenata pozdravio na hrvatskom jeziku.

11.11. Yoko je imala čast pokazati mu njezin rodni grad Ise. Veleposlanik Dražen Hrastić službeno je posjetio Ise Shrine (Inner Shrine i Outer Shrine). Veličina od Ise Shrine (svetište) velika je sve skupa 5.500 km². Prostor je izuzetno velik te je bilo nemoguće za kratko vrijeme sve obići. Inače, Ise Shrine je popularan kao dom Japanske duše i tamo možete dotaknuti srce Japana, tako se kaže.

U programu posjeta bilo je predviđeno sat vremena za Inner Shrine (unutarnje svetište), ali veleposlanik je imao podosta pitanja za svećenika te su ubrzo prošla dva sata. Napustivši glavni kompleks svetišta Yoko je povela veleposlanika do jednog

turističkog mjesta pokraj svetišta gdje je bila velika gužva kao na Stradunu u Dubrovniku. Želeći veleposlaniku što više pokazati otišli su do poznatog mjesta zvanog Futami na moru, a usput su posjetili i neke od parkova u kojima se nalaze prelijepi muzeji svetišta koji svjedoče o svetištima kao i o japanskoj kulturi i tradiciji na tom području.

Na kraju ovog članka držim da je hvale vrijedno spomenuti riječi poštovane pijanistice Yoko Nishii koja je izjavila slijedeće: „Gdje god i kad god imam priliku, baš stalno nastojim pokazati onu fotografiju s koncerta u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske 22.9.2015. god. i pričam o koncertu, Sinju, 1715., čudesnoj obrani grada uz Gospinu pomoć itd.”

Yoko, hvala na iskazanoj ljubavi prema Hrvatskoj i nadamo se novim susretima i koncertima u Hrvatskoj i Sinju.

Fra Blaž Toplak, prof.

Yoko Nishii - koncert u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske 2015.

On-line radionica iz kemije – „Analizom pogodi koja je sol u vodi“

Od 2017. doc.dr.sc. Tomislav Portada i student farmacije Zvonimir Mlinarić tijekom Festivala znanosti u našoj školi održavaju radionicu „Analizom pogodi koja je sol u vodi“. Navedena je radionica 2016. godine bila zadatak na Međunarodnoj kemijskoj olimpijadi u Gruziji tijekom koje je Zvonimir Mlinarić kao gimnazijalac osvojio brončanu medalju. Razumljivo je da se za školske potrebe radionica izvodi uz malo više uputa od strane voditelja. Zadnje dvije godine radionica ima natjecateljski karakter koji dodatno motivira učenike.

Nisam imala nadu da će se radionica „dogoditi“ tijekom Covid – 19 pandemije. No dr. Portada i njegove suradnike ni pandemija nije zaustavila u naumu da održe radionicu, ovaj put on-line. Naravno da držanje epruvete u rukama, pa makar je i razbili, ništa ne može zamijeniti, ali u nemogućnosti održavanja radionice uživo naši su organizatori sudionicima radionice

priredili novo i zanimljivo iskustvo. U radionici su sudjelovali učenici trećih i četvrtih razreda Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti i gimnazije „Dinka Šimunovića“. Na radionicu je bilo prijavljeno 17 učenika: 11 iz FKG i 6 iz gimnazije „Dinka Šimunovića“, no izolacije i samoizolacije brojku su svele na 9 učenika: 7 iz FKG i 2 iz gimnazije „Dinka Šimunovića“. Radionica je održana 10. studenog 2020. u popodnevним satima u trajanju od 3 školska sata.

EVO NEKIH ISKUSTAVA :

Ivan Jagnjić, 3.b FKG

Moram priznati da sam imao predrasude kada sam se prijavljivao. Mislio sam da će radionica biti zahtjevna, te da će iziskivati mnogo znanja. No uz malo kemije i malo više logike dobili smo pozitivno iskustvo. Voditelji radionice su uz naša uputstva izvodili pokuse, a

mi smo opažali i bilježili reakcije. Bila nam je čast biti jedna od prvih škola koja je sudjelovala u on-line radionici. Nadam se da će ovo novo, normalno, što prije biti iza nas, te da ćemo već sljedeće godine sudjelovati uživo.

Barbara Romac, 3.a FKG

S obzirom na okolnosti znanstvenici s Instituta Ruđer Bošković su na dosjetljiv način organizirali radionicu i pri tome omogućili da i mi učenici virtualno sudjelujemo u izvođenju pokusa. Najzanimljivije mi je bilo promatrati što se događa tijekom miješanja otopina.

Ana Poljak, 3.b FKG

Zadaća učenika je bila da na osnovi svojih opažanja tijekom izvođenja pokusa zaključuje koja se sol nalazi u kojoj bočici. Bilo nam je pomalo žao što nismo mogli fizički izvoditi pokus u gimnazijskoj učionici za kemiju i fiziku, kako su to radile ranije generacije učenika, ali smo ipak bili zadovoljni jer smo vidjeli da vježbom možemo steći nova znanja iz kemije na vrlo zanimljiv način. Bez obzira na manje tehničke probleme, radionica je uspješno završena.

Mi učenici smo uz znanje stekli i iskustvo susreta i komunikacije s vrhunskim znanstvenicima koji su nam na zanimljiv, nenametljiv i ljubazan način pokazali ljepotu istraživanja u znanosti.

Radmila Klarić, prof.

Gostovanje sjemeništarača na Laudato TV-u

Franjevački su sjemeništari iz Sinja dana 13. studenog 2020. gostovali na Laudato TV-u. Emisija je inače namijenjena periodičnom predstavljanju malih sjemeništa u Republici Hrvatskoj. Za tu su prigodu naši sjemeništari, predvođeni svojim odgojiteljima fra Antoniom i fra Joskom, snimili i kratki videouradak u kojem su željeli naglasiti kako je živi čovjek najveći kapital i bogatstvo Crkve. Video koji je poslužio kao uvod u televizijsku emisiju snimljen je na gradilištu nove crkve sv. Nikole Tavelića u Brnazama. Ideja vodilja pri snimanju videozapisa bila je zorno pokazati novi crkveni objekt u izgradnji kojem se lokalni katolički vjernici jako vesele. O tome što nova crkva znači vjernicima u Brnazama govorio je dugogodišnji župni vikar Brnaza fra Antonio Mravak koji je ujedno i odgojitelj u franjevačkom sjemeništu u Sinju. Od fra Antonia smo saznali da nova crkva u izgradnji tamošnjim vjernicima znači nadu, kraj višedesetljetnog iščekivanja i ponos. Vjernici su uistinu sretni

što konačno vide da se novi crkveni objekt gradi. S druge pak strane, videom se željelo istaknuti kako i ta nova crkva neće biti dovoljna za izgradnju vjerničke zajednice u Brnazama bez svećenika i bez duhovnika koji će tu zajednicu okupljati, poučavati u vjери i s njom slaviti sakramente. Stoga namjera i cilj tijekom gostovanja u emisiji Laudato TV-a bila je pokazati tko su svećenici i kako se postaje svećenikom, redovnikom i franjevcem.

Ulogu voditelja emisije odradio je fra Josko, a gosti emisije bili su sjemeništari Marin Kujundžić, 4. godina sjemeništa, postulant i maturant, Tomislav Kiridžija, 2. godina i Frano Kutleša, 2. godina. Gosti su se nakon kratkog uvodnog predstavljanja jako dobro snašli u ulozi onih koji svjedoče o svom vlastitom duhovnom pozivu, o životu u Sjemeništu i Gimnaziji. Bilo je vrlo zanimljivo čuti kako su se sami, u dobi od 15 godina, odlučili doći u Sinj u sjemenište i na neki način odvojiti se od ostatka svoje obitelji. Otkrili su nam

tko su im bili uzori, tko ih je poticao ili im pomogao da se odluče slijediti duhovni poziv. Sjemenišna stvarnost izgleda drugačije kada se o njoj priča, a sasvim drugačije kada je čovjek iz dana u dan živi. To je zapravo uvijek jedna te ista stvarnost, ali drugačije je biti u sjemeništu, a drugačije slušati druge kako govore o sjemeništu. U sjemeništu čovjek nauči puno toga što se kasnije u životu pokaže vrijednim i nezamjenjivim životnim iskustvom. Tu se uvijek naglašava rad i disciplina, a povrhu svega izgradnja za duhovne i intelektualne vrijednosti. Osim toga, ljudsko zajedništvo jest jedinstveno iskustvo koje svaki sjemeništarač ponese iz sjemeništa kao dragu uspomenu. Što je sjemenište čovjek najbolje upozna živeći u njemu. To je i bila osnovna poruka svih gostiju prigodne emisije kojom su gledateljstvu htjeli približiti život sjemeništa i pozvati mladiće njihova uzrasta da im se pridruže. Jer, ne zaboravimo, čovjek je najveći kapital i bogatstvo Crkve.

Sudionik

Sjemenišno obilaženje župa

Fra Josko i sjemeništarci u Vrlici

U nadi i želji da mi sjemeništarci zajedno sa svojim odgojiteljima na čelu s fra Joskom Kodžomanom potaknemo mlade momke na razmišljanje o svom životnom putu i pozivu, organiziramo mnoge aktivnosti. Jedan od načina na koje mlade momke, ali i djevojke, želimo zainteresirati za franjevački način života i potpuno posvećenje Bogu jest taj da odlazimo po župama Cetinske krajine. Početkom 2020. u planu smo imali posjet više župa u Cetinskoj krajini, no pojava pandemije nas je u tome spriječila pa smo pohodili župu Gospe od Ružarja u Vrlici gdje nas je srdačno dočekaio župnik fra Mladen Prolić. Zajedno smo bili na svetoj misi u crkvi Gospe od Ružarja s tamošnjim vjernicima koju je predvodio naš prefekt i ravnatelj

naše Gimnazije. Fra Josko je u povijesti istaknuo važnost svećenika,

franjevca u današnjem svijetu, krizu duhovnih zvanja i manjak svećenika

Fra Tino i fra Josko u Potravlju

Tomislav i Teo u Vrlici

u velikim narodima Europe koji bez duhovnih pastira lutaju i naglasio koji je blagoslov i sreća imati svećenika u

našem hrvatskom narodu, ali i pozvao na molitvu za sve naše pastire i one koji će to tek postati, jer i naš narod

proživljava veliku krizu duhovnih zvanja čije ćemo posljedice tek osjetiti. Nekoliko nas sjemeništaraca na

U vrličkoj crkvi

Vrlika i Potravlje

kraju svete mise kratko je posvjedočilo o tome kako smo osjetili duhovni poziv i kako smo se odlučili krenuti tim putem za franjevca, svećenika, te smo pozvali roditelje da ne sputavaju svoju djecu u želji da krenu tim formacijskim putem, već da im budu podrška i poticaj na sve načine koje mogu pružiti otac i majka, jer se ljubav prema djetetu pokazuje i na način da ga se pusti da slijedi svoj životni put i svoj poziv te da se tako ostvari i bude sretan u svom životu. Nakon mise i kratkog svjedočenja sjemeništarača šetali smo prirodom i gradom koji je pun mnogih znamenitosti. Posjetili

smo Česmu ili Vrilo tj. izvor potoka u šumi na jugozapadnom dijelu Vrlike koji je 1875. uoči pohoda cara Franje Josipa uređen te danas predstavlja mjesto druženja i okupljanja. Početkom 2020. godine pohodili smo župu sv. Filipa i Jakova u Potravlju gdje smo također služili na misi uz mnogo djece i mladih koji su pjevali, svirali i tako uveličali misno slavlje. Uz župnika ove župe fra Tina Labrovića, svetu misu predvodio je fra Josko Kodžoman koji je, istaknuvši potrebu za duhovnim zvanjima i svećenicima, zainteresirao mlade koji se tek imaju u nadolazećem razdoblju odlučiti kojim

životnim putem hoditi. Sjemeništarcu su i u Potravlju podijelili s mladima i starima proces koji je prethodio odluci za ulazak u sjemenište gdje će se odlučiti i još više uz molitvu, duhovne razgovore i vodstvo svojih odgojitelja spoznati i donijeti ispravnu odluku o tome je li potpuno posvećenje Bogu i služenje Njemu po primjeru sv. našeg oca Franje za njih ili nije. Na ove i druge načine željeli smo predstaviti i pokazati, koliko je to moguće, pravu sliku o sjemeništu i životu i radu u njemu koji nas vodi i osposobljava za buduće franjevce, svećenike, no na svakom je pojedincu da razmisli i oslušujući Božji glas u sebi, koji nam svakog dana nešto želi reći, ali mi ga često puta ne čujemo zbog preglasne buke ovog svijeta i predanja ispraznosti, donese odluku o tome hoće li se odazvati i krenuti tim putem. Naš cilj posjeta župama bio je upravo taj, da ukažemo mladima tj. onima pred kojima se nalazi velika odluka, da čuju, osjete i poslušaju taj Božji glas koji im tiho, bez nametanja šapuće i govori koji je put i zvanje za njih najbolje i u kojem se mogu ostvariti te tako biti sretni i ispunjeni do kraja života, a naš život kandidata za franjevce i život ljudi koji su se već Bogu posvetili svi su i vidljivi znak te radosti i mira života u službi Kristovoj.

U vrličkoj crkvi

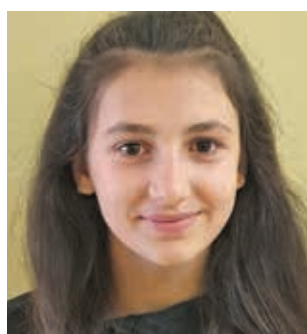
Tomislav Kiridžija, II.a

Učenice i učenici koji su ostvarili pravo na stipendiju u šk. god. 2020./2021.

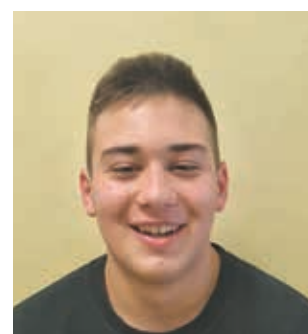
Ivana Bešlić I.a

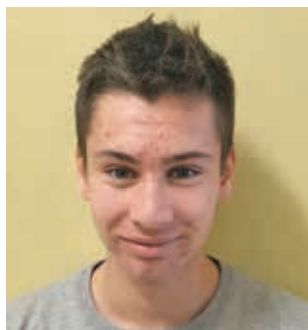
Gabrijela Renić I.a

Hilarija Bacelj I.b

David Jukić I.b

Ante Paštar I.b

Julija Smoljo I.b

Ana Stipanović I.b

Na temelju provedenog Natječaja (www.fra-gimnazija-sinj.com) za dodjelu stipendija učenicama/učenicima, koji su se u školskoj godini 2020./2021. upisali u prvi (1.) razred Franjevačke klasične gimnazije u Sinju s pravom javnosti, sukladno kriterijima iz Natječaja pravo na stipendiju ostvarili su sljedeći učenici i učenice (abecednim redom):

■ KLASIČNI PROGRAM (I. A)

1. Bešlić, Ivana
2. Renić, Gabrijela

■ JEZIČNI PROGRAM (I. B)

1. Bacelj, Hilarija
2. Jukić, David
3. Paštar, Ante
4. Smoljo, Julija
5. Stipanović, Ana

U ime Gimnazije, svih njezinih učenica i učenika i svih zaposlenika, zahvaljujemo o. Provincijalu i cijeloj upravi Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja, ujedno osnivaču Gimnazije, na velikoj gesti podrške u našem odgojno-obrazovnom radu

jer je upravo Provincija ta koja skrbi o tome kako bi se stipendije redovito isplaćivale.

Ne dvojimo da će dodijeljene stipendije doprinijeti jačanju povjerenja od strane brojnih obitelji, čija su se djeca školovala i školuju u ovoj provincijskoj instituciji. Svaka novčana pomoć, posebno u današnjim socijalnim okolnostima, uvijek je dobrodošla.

Čestitam svima koji su ostvarili pravo na mjesečnu stipendiju u iznosu od 500 kn!

Fra Josko Kodžoman, ravnatelj

Cov-FKG-2

Počela je još jedna školska godina u našoj gimnaziji, doduše po mnogočemu drugačija. U fokusu je još uvijek pandemija koronavirusa, koji se uvukao i među naše redove. U početku nam je trebalo neko vrijeme da se priviknemo na nova pravila – održavanje distance, nošenje maski, dezinfekciju i mjerenje temperature svako jutro, ali sada nam je to postalo „novo normalno“. Svakako ono najbitnije za većinu učenika i profesora, jest to da smo se vratili u svoje školske klupe. Nitko od nas nije mogao ni zamisliti da ćemo kraj jedne školske godine dočekati u udobnosti svog doma. U početku se malotko od učenika bunio takvom načinu rada jer nam uvijek dobro dođe malo odmora od ranog ustajanja i putovanja busom. Također, online nastava se nikako ne može mjeriti sa nastavom uživo, a to je pak značilo manje opterećenje sa školskim gradivom, što smo objeručke dočekali. Ipak, kako je vrijeme odmicalo, online nastava se sve manje činila kao blagoslov, a sve više kao kazna. Teams, Zoom, „lajk“, objavi, pošalji, uslikaj... i tako iz dana u dan. Dosadili smo sami sebi, ali i svojim ukućanima koji su morali biti nešto tiši nego inače jer se sad škola preselila u njihove dnevne boravke, spavaće sobe, blagovaonice. Možda su zapravo oni najsretniji što nas ponovno mogu poslati u školu i imati svoj mir. Mnogi od nas koji već imaju u vidu što

će studirati, ostali su zaknuti za dio gradiva koje će im kasnije trebati. Tako da sve u svemu, koliko god hvalili online nastavu, složiti ćemo se da su njihovi nedostaci umnogome brojni. Opet i sve te poteškoće bi se mogle prebroditi da je ekipa tu. Povratkom u školu vratili smo se svojim svakodnevnim brigama, ali još bitnije, druženju i zafrkavanju koje nam ulijeva nadu u bolje sutra. Nažalost, svoje neprežaljene školske klupe opet smo morali napustiti, ali srećom samo nakratko, tako da smo opet okusili sve čari izolacije. Ova će godina posebno ostati u sjećanju nama maturantima koji se nalazimo pred ispitom zrelosti, a kako se situacija sa covidom mijenja iz dana u dan, nismo sigurni u kakvim ćemo se prilikama naći u šestom mjesecu iduće godine. Možda se i ne bi trebali toliko opterećivati s onim što će biti, nego ostati u ovom trenutku, nastaviti davati sve od sebe, marljivo učiti i raditi na sebi. Još nas manje od mjesec dana dijeli od kraja prvog polugodišta. Slijedi kratkih pet mjeseci nakon čega se opraštamo sa našom gimnazijom i idemo dalje. Za to vrijeme svi se potrudimo izvući ono najbolje iz ove godine i ne dopustimo da nas ništa pa ni pandemija u tome zaustavi. I za kraj naravno, najpoštapalica godine – „Budimo odgovorni!“

Katarina Ćurković, IV.b

Moje mišljenje o protekloj školskoj godini

Kada sam počeo razmišljati o ovoj školi kao mjesto gdje ću nastaviti svoje školovanje, bio je već kraj petoga mjeseca prošle godine. Prvi put posjetio sam je s razredom preko sata razrednika, a zatim nekoliko dana kasnije i na danu otvorenih vrata. Na kraju sam odlučio ići u nju. Nije mi trebalo dugo vremena da se priviknem na novu okolinu i obaveze jer sam se osjećao dobrodošao. Svi su bili korektni prema meni, a ja sam izvršavao ono što mi je bilo zadano. Ono što mi se možda najviše dojmilo

od svega jest to što su kolege vrlo ljubazni i tu su mi uvijek kada mi treba pomoć te su me prihvatili bez obzira na to što sam pomalo drugačiji od drugih. Nažalost, našu lijepu svakodnevicu je prekinula pandemija koronavirusa sredinom ožujka ove godine, ali smo nastavili online. Isprva mi je bilo pomalo neobično pa čak i naporno, ali brzo sam se naviknuo na okolnosti. Online nastava bila je za mene (kao i sve ostale) nešto sasvim novo što nije očekivao nitko od nas. Iako takav oblik

nastave može imati svoje vrline kao što su npr. da radimo od kuće i ne trebamo nigdje ići, ima i mana poput toga da profesori ne mogu objasniti na online nastavi onako kako bi mogli uživo. Ipak, prijatelji i nastavnici su mi nedostajali, što je sigurno jedna od najvećih mana online nastave. Zato sada, kada smo ponovno zajedno, nadam se da ćemo ostati skupa što je duže moguće te da će se ova situacija približiti svome kraju vrlo brzo.

Nino Poljak, II.b

ADIO AMORE

Svake večeri pod prozorom tvojim,
S gitarom u ruci serenade ti pjevam.
Pjevam i pjevam do kasno u noć,
I razmišljam samo o očima tvojim.

Tvoja oka dva plava kao more,
Tvoja kosa duga, što na mjesecini blista.
Obrazi tvoji kao jabuke dvije,
I usne tvoje, crvene kao trešnja.

Iz noći u noć, pod prozorm tvojim,
Samo čekam da ga otvoriš.
Da se mogu diviti ljepoti tvojoj,
Iz noći u noć, sve više te volim.

Nažalost moram ići, a ti lijepo sanjaj.
Ovoj pjesmi došao je kraj.
Al ne brini ljubavi i sutra ću ti doć,
I pjevati pjesme do kasno u noć,
Adio amore, moram poć.

Luka Mihael Zelić

LJUBAV ŽIVOTA MOG

Šetam noću gradom sam
I samo o njoj razmišljam.
Odjednom je ugledam u parku,
Kako sjedi sama u mraku.

Priđem joj i čujem kako place,
A moje srce kuca sve jače i jače.
Čim me ugleda s klupe skoči,
Zagrlji me jako I pogleda u oči.

Njnena kosa duga, što na mjesecini sja,
I njena oka dva, plava kao more.
Njeni obrazi rumeni, kao jabuke dvije,
Svojom ljepotom začarala me ona.

I prestanu teći suze, iz njenih očiju plavih,
I odjednom osjetim njene usne na svojima.
Poljubac je pao i cijeli se stresem ja,
Napokon joj priznah, da ona je ljubav života mog.

Luka Mihael Zelić

VOLIM TE

Volio sam jednu curu dragu,
I tu njenu dugu kosu plavu.
I te njene oči zelene,
I njezine usne rumene.

Zelene oči su moje bile su moje,
I tanjena kosa što na suncu sja.
I njeni obrazi rumeni što ljubio sam ih ja,
Ljubavi moja znaj, još uvijek volim te ja.

Luka Mihael Zelić

Intervju s učenicom Danielom Šimić, novom Miss fotogeničnosti 2020.

Daniela Šimić odlična je učenica 3.b razreda Franjevačke klasične gimnazije, a odnedavno nosi i prestižnu titulu Miss fotogeničnosti. Predstaviti će nam se kroz ovaj intervju i reći nešto o modelingu, obvezama i planovima za budućnost.

Draga Daniela, možeš li nam za početak reći što te privuklo manekinstvu i kada si se prvi put susrela s modelingom?

Modelingom sam se počela baviti u prvom razredu gimnazije, dakle u

dobi od 15 godina, ali s njim sam se susrela mnogo ranije. Mislim da sve djevojčice podsvjesno sanjaju o situacijama u kojima su one u prvome planu. Tako je bilo i kod mene i kad se danas vratim na to vidim da je korijen svega vjerojatno u položaju u kojem si uvijek dio kolektiva, škole, obitelji, društva i dobivaš želju da se izdvojiš, da budeš zvijezda neke vlastite bajke. Takvi su bili početci, iako modeling zasad smatram slobodnom aktivnošću koja me odmara

od svakodnevice, a obrazovanje mi je i dalje na prvom mjestu.

Kako spajaš gimnazijske obveze s modelingom?

Radnim danima trudim se biti učenica, a modelingu sam posvećena vikendom, uglavnom subotom, kad se održavaju probe, fotografiranja i večerna kastinga. Nije mi to lako balansirati jer je teško biti fokusiran isključivo na jedno ili na drugo. I ova titula ne znači ništa ako se ne iskoristi za nešto više. Trenutačno se trudim uložiti najveći napor u školu, jer taj moj sadašnji trud utječe na buduću upis na fakultet i izbor zanimanja koje će vjerojatno biti moja primarna preokupacija.

Jesi li se susrela s negativnim komentarima?

Negativnih komentara uvijek ima, ali često potječu od neupućenosti pa ih ne mogu shvatiti kao konstruktivnu kritiku. Prevladavaju ipak oni pozitivni.

Reci nam nešto o svojim planovima za budućnost.

Što se tiče mojih planova za budućnost, nakon završetka gimnazije želim upisati medicinski fakultet. Na to su me potaknule neke moje prirodne sklonosti, ali i omiljeni predmeti ovdje u gimnaziji, biologija i kemija. U zadnje vrijeme više privlači znanstveni aspekt medicine, iako volim i rad s ljudima. Modelingu želim dati

Koju bi poruku poslala svim mladim djevojkama?

Ne postoji skupina na koju se toliko utječe, medijski i na svaki drugi način, kao što se to čini s mladim djevojkama. Od prenošenja ideje da je idealan samo jedan tip građe tijela do raznih, ponekad i do neprepoznatljivosti uređenih fotografija koje im prikazuju ono čemu bi one trebale težiti. Poruka bi bila: „Budi netko jedinstven i nepovnljiv. Nisi tu da budeš kao svi ostali. Svijetu treba i pokoji unikat, nikad ih nije bilo tako malo kao danas...”.

Razgovor vodila Mirjana Malovan, prof.

šansu da mi bude i nešto više od hobi-ja, ali samo u slučaju da se ukaže neka ozbiljna prilika.

Smatraš li današnje društvo površnim?

Društveno otuđenje zasigurno je primilo velike razmjere. Sve je postalo relativno, prijateljstva su se preselila u virtualni svijet i sve je manje bliskosti. Možda u svemu tome leži i neka prilika. Na kraju krajeva, nikoga se ne može natjerati da bude poput većine. Sami imamo priliku stvoriti svoj mikrosvijet i okružiti se ljudima po svojoj mjeri.

Interview für die Schulzeitung „Žarište“

.....

Julija Smoljo, eine unserer SchülerInnen der ersten Klasse des Sprachgymnasiums, nahm neulich an der *nationalen* Deutscholympiade (NDO) teil. Die NDO ist, auf der Landesebene, der größte *Wettbewerb* der deutschen Sprache, der im Jahr 2020., aus epidemiologischen Gründen, online stattfand. Dabei hat Julija unter dutzenden TeilnehmerInnen aus ganz Kroatien nicht nur am Wettbewerb teilgenommen sondern ihn sogar gewonnen. Damit hat sie uns allen viel Freude und Glück vorbereitet. Wir sind sehr stolz auf sie und möchten sie, liebe LeserInnen, auch ihnen gern vorstellen.

.....

Žarište: Julija, könntest du dich unseren LesernInnen kurz vorstellen?

Ja, natürlich. Also, ich heiße Julija Smoljo. Ich bin 14 Jahre alt und komme aus Sinj. Ab diesem Jahr gehe ich in das Franziskaner Sprachgymnasium.

Žarište: Neulich hast du an Der *nationalen* Deutscholympiade teilgenommen und sogar den ersten Platz belegt. Könntest du uns etwas über diese Erfahrung erzählen?

Der Nationale Deutschwettbewerb war eine außergewöhnliche Erfahrung für mich, denn durch die Corona-Pandemie fand er erstmalig online statt. Obwohl ich in diesem Jahr schon an zwei anderen Wettbewerben (der Nationalen Deutscholympiade und der Internationalen Deutscholympiade 2020) teilgenommen habe, war es für mich wieder eine neue Erfahrung. Die meisten Teilnehmer kannte ich bereits von der Nationalen Deutscholympiade

die vom Goethe-Institut durchgeführt wurde. Ich habe so viele neue Menschen kennengelernt, insbesondere Schüler in meinem Alter. Durch den Online Wettbewerb haben wir uns leider nicht persönlich kennengelernt und konnten uns somit auch nicht über die deutsche Sprache austauschen, was ich sehr schade fand. Ich habe viel Neues dazu gelernt, das mir in der Weiterbildung und sogar im Leben sehr nützlich sein wird. Ich bin einfach sehr froh, die Gelegenheit erhalten zu haben, an diesen Wettbewerben teilgenommen zu haben. Und mit Gottes Hilfe habe ich diese auch gewonnen.

Žarište: Wie kam es dazu, dass du dich nach der Beendigung der Grundschule gerade für das Franziskanergymnasium entschieden hast?

Zuerst möchte ich betonen dass die Entscheidung über eine weiterführende Schule für uns 14 und 15-jährige

Schüler sehr schwer ist. In meinem Fall weiß ich noch nicht genau wie meine Zukunft aussehen wird und was ich in meinem Berufsleben machen möchte. Aber ich weiß das ich etwas in meinem Leben erreichen möchte und dazu benötige ich eine sehr gute Grundlage. Als ich mit der Suche nach der idealen Schule begann, musste ich mich mit vielen Kommentaren auseinandersetzen. Schnell wurde mir bewusst dass das Franziskanergymnasium die richtige Schule für mich ist, die mir eine sehr gute Grundlage für meine Weiterbildung bietet und mich auf das Leben vorbereiten wird. Bei meiner Entscheidung haben mir auch ehemalige Schüler des Franziskanergymnasiums geholfen. Alle betonten das sie sich immer wieder für dieses Gymnasium entscheiden würden. Am meisten beeindruckte mich die Tatsache dass aus all diesen Schülern tolle Menschen geworden sind und sie erfolgreich

im Berufsleben stehen. Ein weiterer Grund für meine Entscheidung war, das meine Erziehung im katholischen Kindergarten „Blagovijest/ Frohe Botschaft“ begann. Es war eine wunderschöne Zeit die mich geprägt hat. Schon damals wurden wir zu ehrlichen, respektvollen, toleranten und guten Menschen erzogen. Mit diesem Hintergrund wußte ich das ich im Franziskanergymnasium gut aufgehoben bin und ich so meinen Bildungsprozess weiterführen kann um ein noch besserer Mensch zu werden.

Žarište: Was glaubst du macht unsere Schule im Vergleich zu anderen besonders?

Ich glaube das Besondere an unserer Schule im Vergleich zu anderen ist, das wir Schüler wie in eine Familie aufgenommen wurden. Vom ersten Tag an wurden wir von allen mit offenen Armen und Herzen empfangen. Es wird viel Wert auf Erziehung, Bildung und Zusammenhalt gelegt. Der Fokus bei unserer Erziehung liegt darin das wir anständige Menschen werden. Uns werden auch wichtige Werte und Tugenden wie z.B. Toleranz, Hilfsbereitschaft, Achtsamkeit, Dankbarkeit und Disziplin vermittelt. Als SchülerInnen können wir uns an das gesamte Schulpersonal wenden, wenn wir ein Problem haben und all diese Probleme werden in kürzester Zeit gelöst.

Žarište: Ist es dir leicht gefallen, dich an das neue Schulsystem zu gewöhnen?

Ich würde sagen das es für mich einfach war mich an das neue Schulsystem zu gewöhnen. Ich hatte das Glück sehr tolle Lehrer in der Grundschule „Ivan Lovric“ gehabt zu haben. Sie haben sich sehr bemüht uns auf die weiterführenden Schulen vorzubereiten und haben uns viel

Wissen vermittelt. Ich bin ihnen sehr dankbar dafür.

Žarište: Was macht dir Spaß in Bezug auf deine neue Schule?

Ich finde es hier toll, das ich zu jeder Zeit zu den Lehrern gehen kann wenn ich etwas nicht verstanden habe und sie mir dabei helfen meine Wissenslücken zu schließen. Alle Lehrer sind sehr hilfsbereit und stehen uns bei Fragen immer zur Verfügung. Es ist ein schönes Gefühl, wenn man weiß dass man immer einen Ansprechpartner hat. So macht auch das Lernen viel mehr Spaß!

Žarište: Bezüglich des alltäglichen Unterrichts, was bereitet dir eher die Schwierigkeiten vor?

Im Moment bereitet mir nichts Schwierigkeiten in Bezug auf den täglichen Unterricht vor. Ich bin allen Lehrern dafür sehr dankbar, weil ich glaube, dass sie unseren täglichen Unterricht durch ihre Zugänglichkeit und Struktur sehr viel leichter machen.

Žarište: Welche Erwartungen hast du von der Schule?

Von der Schule erhoffe ich mir viel Wissen und Werte vermittelt zu bekommen. Die meisten Erwartungen habe ich aber an mich selbst und ich hoffe sie erfüllen zu können. Denn wir selbst sind für unsere Zukunft verantwortlich und es liegt allein an uns was wir daraus machen. Ich hoffe dass ich durch das Erreichen meiner Ziele irgendwann der Schule etwas zurückgeben kann, für all das was sie für mich getan hat.

Žarište: Konntest du bisher viele neue Freundschaften knüpfen?

Ja, ich habe einige neue Freunde gefunden. Bei Freundschaften bin ich sehr achtsam. Es kommt mir nicht

auf die Quantität der Freunde an, sondern auf die Qualität. Ich bin eher ein ruhiger Mensch und bevorzuge Menschen die meine Interessen teilen und mich auf meinem Schulweg positiv fördern und unterstützen.

Žarište: Vielleicht könntest du erst in ein paar Jahren auf diese Frage antworten, trotzdem wie gut wird, deiner Meinung nach, am Franziskanergymnasium auf das weitere Leben vorbereitet?

Wie ich am Anfang schon erwähnt habe, kenne ich einige ehemalige Schüler die das Franziskanergymnasium absolviert haben. Und aus allen ist etwas tolles geworden. Sie sind dankbar wie sie auf das Leben vorbereitet wurden und würden sich immer wieder dazu entschliessen diese Schule zu besuchen. Aus diesem Grund und mit den jetzigen Erfahrungen, die ich in der Schule gemacht habe bin ich davon überzeugt dass ich an der richtigen Stelle bin, um auf das Leben richtig vorbereitet zu werden.

Žarište: Würdest du gerne an unserer Schule oder allgemein am kroatischen Schulsystem etwas verändern?

An unserer Schule würde ich nichts ändern. Denn das Franziskanergymnasium ist eine schülerfreundliche Schule. Täglich bekommen wir von den LehrerInnen und MitarbeiterInnen zu spüren, dass unsere Bedürfnisse, Interessen und unsere Meinung wichtig sind. Sie legen viel Wert darauf dass wir uns wohl fühlen und wir harmonisch zusammenarbeiten können, denn nur so können wir unsere Ziele erreichen. Es wäre schön wenn alle Schulen eine gesunde Kommunikation zwischen LehrerInnen und SchülerInnen hätten.

Žarište:

Vielen Dank für das Interview.

Durchgeführt von:
p. Josko Kodžoman

Intervju za školski list „Žarište“

.....

Julija Smoljo, jedna od naših učenica prvog razreda Jezične gimnazije, nedavno je sudjelovala na Nacionalnoj olimpijadi u poznavanju njemačkog jezika (NO). NO je, na državnoj razini, najveće natjecanje u poznavanju Njemačkog jezika, koje je Goethe Institut iz Zagreba, ove godine iz epidemioloških razloga, organizirao na daljinu. Julija ne samo da je sudjelovala s desecima drugih sudionica i sudionika, već je i osvojila to natjecanje. Time nam je pružila puno radosti i sreće. Uistinu smo ponosni na nju i njezin uspjeh i stoga je, poštovano čitateljstvo, želimo i Vama predstaviti.

.....

Žarište: Julija, možeš li se ukratko predstaviti našim čitateljima?

Da, svakako. Dakle, zovem se Julija Smoljo. Imam 14 godina i dolazim iz Sinja. Od šk. godine 2020./2021. pohađam jezično odjeljenje Franjevačke klasične gimnazije.

Žarište: Nedavno si sudjelovala na Nacionalnoj olimpijadi u poznavanju njemačkog jezika i pritom si osvojila prvo mjesto. Možeš li nam reći nešto o tom iskustvu?

Nacionalno natjecanje u poznavanju njemačkog jezika bilo je za mene jedno nesvakidašnje iskustvo, budući da se zbog korona pandemije prvi put održalo online. Iako sam u 2020. godini sudjelovala na dva natjecanja (Nacionalna olimpijada njemačkog jezika i Međunarodna olimpijada

2020), ovo posljednje je bilo za mene opet neko novo iskustvo. Većinu sam sudionika već poznavala s ranijih natjecanja koja su organizirana od strane Goethe Instituta. Upoznala sam jako puno novih ljudi, posebno učenica i učenika moje dobi. Na žalost, na daljinu se nismo mogli i fizički družiti i razgovarati o njemačkom jeziku, za čim jako žalim. Naučila sam dosta novih stvari, koje će mi, sigurna sam, koristiti u životu i mojoj daljnjoj izobrazbi. Sretna sam što sam dobila mogućnost sudjelovanja na takvom jednom natjecanju i s Božjom pomoću to natjecanje i osvojila.

Žarište: Kako je došlo do toga da si se po završetku osnovno škole odlučila upravo za Franjevačku klasičnu gimnaziju?

Najprije želim naglasiti koliko je odluka za neku daljnju školu za nas četrnaestodišnjakinje zapravo jako teška. Konkretno u mom slučaju ja i ne znam kako će dugoročno izgledati moja budućnost i što želim raditi u životu. Ali pouzdano znam da želim u životu nešto vrijedno postići a za to trebam jako dobru podlogu. Kada sam počela tražiti idealnu školu koju bi u budućnosti pohađala, morala sam se susresti s brojnim i različitim komentarima. Brzo mi je postalo jasno da je Franjevačka kl. gimnazija – jezični odjel, pravi izbor za mene, jer će mi pružiti pravi temelj za budućnost i dobro me pripremiti za daljnji život. Pri mojoj odluci puno su mi pomogli bivši učenici Franjevačke gimnazije. Svi su naglašavali da bi se uvijek iznova odlučiti za istu gimnaziju. Najviše me oduševila činjenica da su se svi ti ljudi razvili u prave i izgrađene osobe i

da su uspješni u poslovnom svijetu. Daljnji razlog moje odluke je bio da je moj katolički odgoj započeo već u vrtiću „Blagovijest“. To je bilo prekrasno vrijeme koje me obilježilo. Već tada smo odgajani kako bismo bili iskreni, puni poštovanja i tolerantni ljudi. S tim iskustvima znala sam da ću s Franjevačkom gimnazijom pogoditi i nastaviti svoju ljudsku i profesionalnu izobrazbu.

Žarište: Što, po tebi, čini našu Školu posebnom ili drugačijom od ostalih?

Ono što mi se čini posebnim u novoj Školi jest da smo svi mi učenici u njoj prihvaćeni kao u jednoj velikoj obitelji. Od prvog smo dana svi prihvaćeni otvorenih ruku i srca. Veliki se naglasak stavlja na odgoj, obrazovanje i zajedništvo. Cilj našeg odgoja jest da postanemo dobri ljudi. K tome, usađuju nam se važne vrijednosti i vrline kao na primjer tolerancija, spremnost za pomoć, uviđavnost, zahvalnost i naravno disciplina. Kao učenice i učenici, uvijek se nastavničkom osoblju možemo obratiti za pomoć kad imamo neki problem i to se onda rješava u najkraćem roku.

Žarište: Koliko ti se bilo lako ili teško priviknuti na novi školski sustav?

Rekla bih da mi se nije bilo teško priviknuti na novi školski sustav. Imala sam sreću s nastavnicima u osnovnoj školi „Ivana Lovrića“, koji su se jako trudili kako bi nas osposobili za daljnje školovanje i koji su nam prenijeli puno znanja. Na tome sam im jako zahvalna.

Žarište: Što ti posebno pričinja zadovoljstvo u novoj školi?

Ono što mi se posebno sviđa, jest činjenica da se svojim nastavnicama i nastavnicima, kad nešto ne razumijem, mogu obratiti u svako doba i oni mi u pravilu pomognu pokriti te praznine u znanju. Svi su nastavnici spremni pomoći i uvijek nam stoje na raspolaganju. Ugodno je znati da uvijek postoji osoba za razgovor. Tako mi učenje pričinja više radosti i zadovoljstva.

Žarište: S obzirom na svakodnevnu nastavu, pričinja li ti što poseban teret?

Trenutno nemam posebnih poteškoća u učenju. Zahvalna sam svim nastavnicima, jer vjerujem da upravo oni, svojom pristupačnošću i sistematičnošću u radu, znato tome doprinose.

Žarište: Što očekuješ od Škole?

Očekujem da mi pomogne steći veliko znanje i usvojiti vrijednosti. Najviše očekujem od same sebe i nadam se da ću to sve postići jer svatko je od nas odgovoran za svoju budućnost i na nama je što ćemo od nje učiniti. Nadam

se da ću s postignućem svojih ciljeva moći jednog dana i Školi nešto uzvratiti, za sve što mi je dala.

Žarište: Jesi li sklopila puno novih prijateljstava?

Da, stekla sam nekoliko novih prijatelja! Kod prijateljstava sam jako oprezna. Nije mi stalo toliko do kvantitete, koliko do kvalitete. Ja sam inače mirna osoba i preferiram ljude koji dijele moje interese i zanimanja i koji me u tome nadahnjuju i podupiru.

Žarište: Vjerojatno bi tek za nekoliko godina mogla odgovoriti na ovo pitanje, ipak, po tvom mišljenju, koliko uspješno Franjevačka gimnazija priprema mlade ljude za budućnost?

Kao što sam na početku spomenula, poznajem neke bivše učenice i učenike, koji su završili Franjevačku klasičnu gimnaziju. Oni su svi jako uspješni. Zahvalni su kako ih se pripremio za život i ponovno bi se vratili u istu školu. Iz tog razloga i na temelju mojih vlastitih dosadašnjih iskustava, čvrsto sam uvjeren da sam na pravom mjestu i da se dobro pripremam za daljnji život i obrazovanje.

Žarište: Kad bi mogla, bi li nešto mijenjala u Školi, koju pohadaš, kao i na školskom sustavu u Republici Hrvatskoj?

U Školi, kao takvoj, ne bih ništa mijenjala, jer je Franjevačka gimnazija mjesto prijateljski raspoloženo prema svojim učenicama i učenicima. Na dnevnoj osnovi osjećamo koliko su našim nastavnicima važne naše potrebe, naši interesi i naša mišljenja. Svima jer jako stalo do toga da se svi ugodno osjećamo i da možemo složno raditi, jer samo tako i možemo svi skupa postići visoke ciljeve.

Razgovarao: fra Josko Kodžoman

Sinj i Cetinska krajina moj drugi dom

Blaž s rodicom Tijom

Možete li mi reći kakva je to povezanost između vas i Sinja kada kažete da vam je to drugi dom?

Čovjeku je mjesto rođenja, djetinjstva i odrastanja kroz prve godine života zasigurno prvi dom, a kasnije ga životne okolnosti i zadaće odnesu i na druga mjesta. Mene je životna okolnost i franjevačka poslušnost dovela u Sinj gdje sam kao sjemeništarc te kao profesor i ravnatelj gimnazije proveo 34 godine.

Kad spominjete svoj prvi dom, gdje je on i odakle vučete svoje korijene i možete li nam nešto reći o svom djetinjstvu?

Rođen sam u Metkoviću 5. veljače 1955. od roditelja Jakova Toplaka i Anđelke rođ. Gabrić. Mjesto odrastanja u prvim godinama bijaše Krnjesavac predio koji je poznat kao najstariji dio Metkovića. S vremenom

smo se preselili u kuću babe Mare bliže središtu mjesta ispod crkve sv. Ilije, a povrh Stare pošte. Kako je moju kuću dijelila samo ulica od Stare pošte, gotovo svako jutro u 5 sati budilo me paljenje i zagrijavanje starog poštanskog autobusa koji je vozio na relaciji Metković-Split s povratkom u poslijepodnevnim satima. Djetinjstvo je bilo ispunjeno svim mogućim radostima i nestašlicama, a osobito supraništvom djece „krnjesavčana i pjacara“. Uz sve dječjačke nestašluke uvijek je na prvom mjestu bio odlazak u lov s ocem. Sve drugo se u takvim situacijama ostavljalo pogotovo kad se odlazilo u lov na Karaotok u BiH, desetak kilometara od Metkovića, kod kuma Antuna Šutala. Šezdesetih godina to su bile prave male avanture na motoru s ocem, a s nama su redovito bili Hrvoje Jeramaz i Mario Veraja. Kako je bilo malo lovaca, dosta ptica, a frižidere je rijetko tko tada imao, ja sam nerijetko nosio operušane patke

Prvopricesnik

Blaž prvi s lijeva (ministranti)

i liske na pijacu za prodaju. Poslije uspješne prodaje redovito bih sebi za gušt kupio malo sira iz mišine. I dan danas se prisjetim tih dječjačkih dana sa sjetom i uzdahom. Po još nečemu sam bio poznat, a to je konzumacija šećera. Mater je svaki mjesec kupovala vreću šećera pa su je pitali što će joj toliki šećer, zar pravi kolače. Bilo je doduše i kolača, najviše mramornih. No, razlog za toliku kupovinu šećera bio sam ja. Naime, prilikom svakog ulaska u kuću ja bih napunio iz metalnog važa (posude) puna usta šećera i napio se vode pa onda opet vani na igru. To je bila neka vrsta automatizma. Vodili me i doktoru u strahu da ne dobijem šećernu bolest. Doktor Drago Bušić koji je poznao moje roditelje, a ujedno poznao nekolicinu nas, žive djece, samo bi odmahnuo rukom i rekao sve to iziđe kroz njihovu igru.

Blaž - fra Niko Glavinić - Branko Brnas

Postoji li uz Vaše dječачke dogodovštine još nešto po čemu ste bili osobito prepoznati?

Uz bezbrojne dječачke dogodovštine jedna je osobito bila poznata i ona se kroz šalu prepričavala. Poznato je da je tih šezdesetih godina prošlog stoljeća manje-više svaka kuća u Metkoviću gojila jednog ili više gudunića (svinjja). Svakome je jedna od najvećih poslastica bila pečenica za koju mi u Nere-tvi kažemo umbula. Bio sam u šestom razredu osnovne škole i petnaestak dana samo bih doručkovao, a za ručak pred odlazak u školu uzео bih komad kruha i ništa drugo. Za večeru bih nekad nešto uzео ili ne bih. Mater se zabrinula, a i ćaća. Pitali me boli li me i zašto ne jedem gotovo ništa osim doručka. Vodili me u doktora, vadili krv i sve ostalo. Doktor kaže zdrav je kao dren, malome nije ništa. Njih dvoje kažu kako mu nije ništa kad gotovo ništa ne jede. Na upit doktora jesam li dobro, ja kažem da jesam. I tako mi odemo kući. Roditelji zabrinuti, a ja ništa. Nakon petnaestak dana došli neki prijatelji u posjetu i otac ode u konobu da donese malo umbule (pečenice). Kad je došao dolje, imao

je što vidjeti: od dvije umbule nema ni trećina od jedne. Narezao on to što je bilo uz malo pancete i počastio prijatelje. Poslije on pita majku je li ona kome davala išta od umbula. Ona kaže nikome i da nitko osim mene nije ulazio u konobu. Kad sam se ja vratio i škole, njih dvoje me čekaju i pitaju jesam li gladan. Ja im odgovorim da nisam. A ćaća kaže kako ćeš biti gladan kad si pojeo gotovo obadvije umbule. Mi se zabrinuli za tvoje zdravlje, a ti se lijepo gostiš svaki dan u konobi. To s ubrzo pročulo po Metkoviću pa su me u šali pitali imali li još umbule (pečenice) i možemo li navrati da nas počastiš. Sličnih dogodovština bilo je još dosta, a koliko sam bio živ i nestašan svjedoči činjenica da sam kličući se i sanjkajući na ledu i snjegu tri puta zadobio potres mozga. Na mladu je bilo pa Bogu hvala nije ostavilo posljedica.

Možete li nam reći kako ste se odlučili za dolazak u sjemenište?

Kao prvo moram napomenuti, a što se razabire iz gore izrečenih riječi, ja sam bio jako živo dijete. Reklo bi se uvijek u pokretu i nikad mira. Jedna

od ljepših zadaća koju smo mi dječaci imali u djetinjstvu bila je ministrantska služba. U Metkoviću je to tako bilo raspoređeno da je određen broj osmoškolaca imao svoje određene dane kad su dolazili služiti. Moj dan je bio utorak. To je bilo redovito. No, kad bi pao snijeg onda su svi dani bili moji. Majci bi ja to pravdao da drugi ne mogu doći jer im je daleko, a ja sam stanovao stotinjak metara od crkve. To je bilo opravdanje kako bih ja mogao cijelo dopodne provesti na sanjkanju. Druga vrlo važna stvar koja je bila vezana uz ministrantsku službu bila je činjenica da je župnik koji je tada službovao u Metkoviću šezdesetih godina, imao poučan primjer kako privući ministrante i eventualno nekoga od njih u sjemenište. Tadašnji župnik fra Ante Sekelez vodio je svake godine po završetku nastave pedeset ministranata na more. Odlazilo se u Zaostrog ili Dubrovnik. Interesantno da sam ja jednog svoga poznanika tako doveo u ministrante u osmom razredu. Negdje pred kraj godine u osmom razredu on me pitao gdje ću ja poslije osnovne škole. Ja mu kažem idem u Sinj u sjemenište, a on kaže idem i ja s tobom. Obadvójica smo dana danas franjevci, svećenici u našoj zajednici.

Je li postojao neki prijelomni trenutak kad ste se odlučili poći u sjemenište?

Kad me netko pita i danas što je to bilo, ja ne mogu reći: to je bio taj i taj trenutak. Vjerujem da je to cjelokupna atmosfera ministrantskog okružja, moja obiteljska situacija, redoviti odlazak u crkvu i povezanost s fratrima, a nadalje majčina pobožnost i želja da joj jedno od djece krene u crkveni stalež. U prvi tren i moji u kući, pogotovo otac čudio se kad sam rekao da idem u sjemenište. Svatko tko me poznavao govorio je da sam previše živ i vragolast da bih ustrajao tamo. Međutim životna praksa je pokazala da je većina onih živahnih dječaka

Metković, gimnazijski praznici

ustrajala na započetom putu svećeništva. Dapače kada sam došao kući na prve praznike za Božić moje kolege iz osnovne škole govorili su mi: a jesu li te tamo umirili? Bio sam ja i nadalje ono živahno i vragolasto dijete, ali sam smatrao da u sjemeništu dječake berekinade moram ostaviti iz sebe.

Kada ste došli u sjemenište u Sinj i koliko godina ste proveli tamo?

U Sinj sam s nekolicinom metkovskih dječaka došao 1969. Tu sam bio kroz prve tri godine gimnazije (1969. – 1972.) Poslije trećeg razreda proveo sam godinu dana u novicijatu na Visovcu (1972. – 1973.) Od 1973. do 1974. ponovno sam u Sinju u četvrtom razredu gimnazije gdje sam maturirao. U rujnu 1974. odlazim u vojsku i to je bio moj privremeni rastanak sa Sinjem jer ću se u Sinj ponovno vratiti 1989.

Gdje vas je put vodio poslije završenog vojnog roka?

Po povratku iz vojske nastavio sam školovanje u Makarskoj na Teologiji od kraja 1975. do 1979. (četiri godine). Zadnju petu godinu proveo sam u Zagrebu na KBF-u gdje sam i

diplomirao. Po završetku studija preuzeo sam kapelansku službu u župi Gospe od Zdravalja u Splitu.

Koliko godina ste proveli u Splitu u župi Gospe od Zdravalja?

U Splitu sam proveo tri godine, od 1980. do 1983., kao mladi svećenik pun poleta. Uz zadaću vjeroučitelja bio sam zadužen za sviranje i pjevanje u svim razredima osnovne škole koji su dolazili na vjeronauk. Uz to sam redovito nedjeljom i blagdanima bio kapelan kod časnih sestara na Lovretu. Za moje vrijeme pokrenuti su u devetnici Gospi od Zdravalja večeri dječjih zborova grada Splita. Osobito sam ponosan što je na moju inicijativu uvedeno višesatno kontinuirano ispovijedanje u prijedopodnevnom i poslijepodnevnom satima u crkvi. Naime osamdesetih godina ispovijedalo se samo za vrijeme misa. Na moju primjedbu na samostanskom kapitulatu 1980. da smo svetište i da je potreba ispovijedanja jedna od važnih obilježja svakog svetišta, uređena je satnica gotovo cjelodnevnog ispovijedanja. Za pohvalu je što se to održalo do dana današnjega.

Što se to dogodilo da ste iz pastoralne službe krenuli profesorskim putem?

Na jednom susretu u sinjskom samostanu 1982. s fra Josipom Atom Soldom, profesorom na gimnaziji, uslijedio je njegov upit meni. Bi li bio voljan da me predloži za studij povijesti. Ali kako ćeš se upisati na fakultet? – bio je njegov zabrinuti upit. U Hrvatskoj tada nisu priznavali svjedodžbe katoličkih škola pa su mnogi koji su završili katoličke škole odlazili na studije u Srbiju, Sloveniju... Ja sam mu rekao da sam za vrijeme pete godine položio državnu maturu u Zagrebu. A kako je to išlo to je cijela "storija" jer sam se poslužio malim lukavstvom kao da sam napustio teologiju. Dopuštali su polaganje samo onima koji su napustili budući svećenički stalež. Kad je fra Josip to čuo onda je rekao to je gotova stvar. No, nije još bilo gotovo jer sam morao položiti prijemni na Filozofskom fakultetu za povijest i na PMF-u prijemni za geografiju. Uprava Provincije tražila je da studiram dvopredmetni studij jer su obadva fratra koja su to predavala na gimnaziji, fra Josip i fra Frano, bili u poznim godinama. Za temeljitije pripreme u pogledu prijemnih ispita nisam imao baš puno vremena za razliku od nekih svojih kolega kojima je dana cijela

Ulazak u Novicijat (s lijeva na desno) baka, mater, otac, brat i sestra

Maturanti - turnir u Splitu, stoje s lijeva: fra Ante Kaselj, fra Marko Repušić, fra Nedjeljko Bekavac i magistar fra Frano Bilokapić; čuče s lijeva: fra Blaž Toplak, fra Ante Dukić i fra Branko Brnas

godina za pripremu. Bogu hvala, sve je dobro završilo i upisao sam se na Filozofski fakultet kao matični. Godine 1983. krenuo sam s novim godinama studija: na Filozofskom povijest i na PMF-u geografiju.

Kako ste se snašli kao student među svojim kolegama za vrijeme Vašeg studija u Zagrebu?

Poslije uspješnih prijemnih ispita kao dvopredmetaš (povijest i geografija) imao sam mogućnost izabrati samo jedan studij jer sam bio među prvih dvadesetak po broju bodova. U slučaju izbora jednog predmeta studij bi mi bio puno lakši. Poštujući odluku i želju uprave Provincije nastavio sam s obadva studija. Ono što je uz sve svakodnevne obaveze na fakultetu odnosilo podosta vremena, zbog predavanja na više mjesta, a osobito prve godine, zanimljive su nadasve bile terenske nastave na geografiji. Naime, svake godine odlazilo se na kraju predavanja deset ili više dana na terensku nastavu. Prve godine to je bilo subotom jednodnevno na

Medvednici. Ostalih godina terenske nastave bile su na različitim lokalitetima u Slavoniji i Dalmaciji. Uz to smo imali neizostavno apsolventsko putovanje – povijest (Turska i Grčka), a geografija (Mađarska, Čehoslovačka i Austrija).

Jeste li nešto kao student propustili i je li Vam zbog toga žao?

Kao student druge godine imao sam posebnu čast, koju sam nažalost iz solidarnosti prema kolegama s kojima sam spremao ispit iz demografije propustio. Naime, poslije terenske nastave na kojoj sam se zajedeno sa svojom ekipom isticao u prezentiranju određenih zadataka i tema, profesorica Petrica Novoselžić ponudila mi je da pođem s njom, kolegama profesorima i apsolventima geografije na razmjenu studenata u Rusiju na tri tjedna. Prigodu koja mi se pružila kao mladom studentu propustio sam iz solidarnosti s kolegama s kojima sam spremao demografiju. Po povratku kad su prezentirali što su sve posjetili

kroz tri tjedna u Rusiji, požalio sam i dandanas kada se sjetim, nije mi lako.

Jeste li za vrijeme studija imali mogućnost pomaganja svojim kolegama na hrvatskim misijama u inozemstvu?

Za razliku od mojih kolega koji su studirali na inozemnim učilištima, ponajviše u Italiji, ja sam bio u malo drugačijoj situaciji. Prvi put sam išao na ispomoć za Božić 1985. Po završetku redovnog pohađanja fakulteta god. 1987./1988. intenzivnije sam pomagao u župi Köln, dok je misiju vodio fra Josip Bebić. Tada smo pokrenuli misijski list, a glavni teret tekstova i pisanja tekstova pao je na mene kao što je to bilo kada je riječ o gimnazijskom i sjemenišnom listu Žarište. Kroz tu godinu 1988. i prvu polovicu 1989, položio sam preostale predmete i diplomirao. U Sinj sam se na Franjevačku klasičnu gimnaziju vratio u jesen 1989.

Za vrijeme Vaše profesure i ravnateljstva na gimnaziji odlazili se u više navrata na ispomoć u Njemačku, je li vam se nešto posebno urezalo u sjećanje kroz te godine?

Svaki odlazak kroz tridesetak godina u Njemačku bio je svojevrsni izazov. Pogotovo kad su bile ljetne zamjene, jer uz pastoralne župske obveze morao sam se sam skrbiti što spremiti za objede, a i sve ostale kućanske poslove. Malo pomalo postao sam pravi kuhar tako da mi nije bio problem spremanja bilo kojeg jela.

No, jedna zгода mi se posebno urezala u sjećanje i rado je se sjetim i sam sebi kažem da ništa nisam posebno kroz sve te godine učinio, kad sam to doživio, ispunio sam svoju svećeničku zadaću. Naime, za vrijeme jedne ljetne zamjene u Mainzu jedno jutro su me nazvali i njemačkog hospicija. Hospicij je mjesto gdje su smješteni ljudi kojima bolnice više ne mogu pomoći već se u njima olakšavaju ljudima posljednji ovozemaljski

trenuci. Medicinska sestra zamolila me da dođem i porazgovaram s jednim Hrvatom koji je više puta napuštao hospicij pa su ga tražili s policijom. U par navrata s njim sam razgovarao, ali pod utjecajem jakih medikamenata uvijek je kod svakog razgovora nepovezano razgovarao. Na ponovni poziv iz hospicija pošao sam na vigiliju Velike Gospe ponovno kod gosp. Grge. Nakon kraćeg razgovora, jer tada nije pod djelovanjem jakih medikamenata, upitao sam ga bi li se ispovjedio. On je oduševljeno odgovorio da bi rado. Poslije ispovijedi svi smo se zajedno pomolili. On se pričestio i ja sam mu podijelio bolesničko pomazanje. Sutra ujutro na Veliku Gospu zvali su me ponovno iz hospicija poradi gosp. Grge. Ja im kažem da sam bio jučer kod njega i on se ispovjedio i primio bolesničko pomazanje. Odgovor medicinske sestre bio je da sve to oni znaju, ali me mole da dođem poslijepodne u 15:30 sati na oproštaj zajedno s obitelji jer je Grgo umro jutros oko tri sata. Tad sam u sebi rekao: „Bože, velika ti hvala za sve ovo“.

Kao mladi profesor i ravnatelj na gimnaziji suočili ste se 1991. godine s velikim problemima ratnih nedaća, možete li nam nešto i tim danima kazati?

Na zamolbu starijih kolega prihvatio sam u ljeto 1991. ravnateljsku službu. Nažalost, u jesen te 1991. godine počela su ratna zbivanja, Domovinski rat. Kako su četnici i jugovojaska neprestano granatirali Sinj prisiljeni smo bili na odlazak u Živogošće. Nastava i većina profesora bila je u samostanu sv. Križa, a sjemeništarci, njih pedesetak s nekolicinom profesora, smjestili su se u hotelu Nimfa, a sve u dogovoru s nadležnim tijelima RH.

Koliko god je kroz tu godinu bilo neizvjesno, rodila se jedna ideja koju sam iznio pred kolege kao ravnatelj. Te školske godine 1991./1992.

otvorena je bila mogućnost da se uz sjemeništarce pruži mogućnost vanjskim dječacima da se upišu u gimnaziju. Više ih se javilo, ali poradi ratne neizvjesnosti sa sjemeništarcima je u Živogošće krenuo samo Josip Galić. Fra Blaž je u proljeće 1992. godine pomalo počeo kroz razgovore s pojedincima spremati teren da se u gimnaziju prime i učenice. Otpori su bili veliki, pogotovo starijih fratara. Kako se nije mogao naći zajednički jezik, fra Blaž je pošao na definatorij Provincije gdje je izložio svu problematiku. Zaključeno je da se krene probno s dva odjeljenja i to: jedno mješovito i jedno muško odjeljenje. U muškom će biti sjemeništarci i vanjski učenici (dječaci). I tako je nove šk. god. 1992./1993. Franjevačka klasična gimnazija u Sinju s pravom javnosti krenula s učenicama i učenicima u svojim klupama i to ponovno u svojoj zgradi gimnazije koja im je oduzeta poslije Drugoga svjetskog rata. To je bio prvi dolazak učenica u vjerske gimnazije u tom razdoblju na području Hrvatske. S vremenom se to pokazalo providonosnom idejom u pogledu daljnjeg djelovanja gimnazije.

Vi ste kao profesor ujedno i svećenik. Kakve su vaše obveze bile u samostanu kroz ove godine?

Uz moje profesorske ili ravnateljske obveze redovito sam bio zadužen određenim mjesecima za mise i ispovijedanje u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske. Uz to sam kao mladi profesor i ravnatelj četiri godine svirao na nedjeljnim misama u Gali i Gljevu za vrijeme župnika fra Duška Botice. Nerijetko je to bilo odlazak ujutro u crkvu u Sinju u 6:30 sati te poslije mise i ispovijedanja odlazak u 8:30 sati na župu u Galu i Gljev.

Posebno sam ponosan na ono što sam predložio po dolasku u Sinj kao mladi profesor. Nešto slično kao i u Splitu, tamo kao mladi svećenik, a ovdje kao mladi profesor po dolasku u Sinj, predložio sam na samostanskom kapitolu da je hvale vrijedno uvesti stalno dežurstvo prije podne i poslije podne za ispovijedanje. Prije se ispovijedalo preko misa ili po potrebi, trebalo je često tražiti nekoga svećenika u samostanu. Iako je bilo ratno vrijeme, prijedlog je usvojen i danas imamo gotovo cijelo dnevno

Terenska nastava na nasipu Save - fra Blaž prvi red drugi s desna

Posjet američkog veleposlanstva Franjevačkoj gimnaziji

ispovijedanje u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske. A uz sve te obveze nerijetko sam mijenjao ili pomagao u okolnim župama pa su me pola u šali pola u zbilji zvali cetinski kapelan.

Kroz svojih trideset godina na gimnaziji u dva navrata ste bili ravnatelj, možete li nam nešto o tome reći?

Za svoje prvo ravnateljstvo uglavnom sam već iznio neke činjenice pa držim za to ne bi trebalo još nešto posebno nadodavati. Što se tiče moga drugog ravnateljskog mandata od 2016. do 2020. na gimnaziji se dogodilo uistinu puno promjena, pogotovo u opremljenosti gimnazije i njenoj promociji prema vani. Jedna od prvih stvari bila je pokrenuti ponovno školski list Žarište. Naime zadnji broj Žarišta prije te 2016. izašao je 2001. godine. Kroz četiri godine (2016.-2020.) list je redovito izlazio i sakupio je oko 400 stranica izvještaja o životu i radu učenika i profesora na gimnaziji.

Uz to odmah smo prve godine krenuli s malo ozbiljnijim Akademija te smo tako u nizu do sada izveli: *Krađa Marijina kipa*, 2016.; *Riječju i pjesmom u čast hrvatskim mučenicima*, 2017.; *Ognjište*, 2017.; *Rađanje rast i odrastanje gimnazije* (za 180. godina), 2018. i *Diva Grabovčeva*, 2019. S Ognjištem i s Divom Grabovčevom imali smo cijeli niz gostovanja po Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. U pripremi je Akademija *Fra Pavao Vučković od Rame do Sinja* za 2020. Kada će se izvesti sve ovisi od epidemiološke situacija.

Odmah 2016., na zamolbu profesorice Snježane Radan, uspio sam ishoditi pomoć od Županije za kompletnu obnovu informatičke učionice. Kroz cijelu šk. godinu 2016./2017. profesorica Radan je zajedno s ravnateljem komunicirala s Carnetom u pogledu uvođenja eDnevnika. U ljeto 2017. izvršeno je novo kabliranje škole te smo u jesen s novom šk. godinom

2017./2018. krenuli s eDnevnikom. Od tada pa sve do sada brigu oko eDnevnika vodila je profesorica Radan. Kroz razdoblje 2018. i 2019. uslijedila je intenzivna komunikacija s Carnetom (ravnatelj fra Blaž i prof. Snježana Radan) te smo ušli u program eškole. U ljeto 2020. izvršeno je novo kabliranje u školi i sva priprema za postavljenje pametnih ploča. Korna virus je sve malo prolongirao, ali se nadamo da će se i ova faza što prije privesti kraju.

Kroz proteklih tridesetak godina uz službu ravnatelja i profesora nerijetko ste bili i razrednik, kakva su vaša iskustva u tome?

Lijepo se sjetiti tih razredničkih dana osobito onih nekoliko prvih generacija kada su roditelji imali samo riječi pohvale za rad razrednika. Nerijetko su njihove izjave bile u tom smjeru da se mi više brinemo o djeci, nego li to oni uspijevaju. Kao razrednik i

franjevac imao sam mogućnost da za naša maturalna putovanja, uz pomoć mojih fratara, uvijek skupim određenu sumu novca s kojom smo ta naša putovanja činili zanimljivijim, ugodnijim i jeftinijim. Nerijetko sam kao razrednik pomagao pojedincima čiji roditelji nisu bili platežnih mogućnosti sufinancirati iz tih sredstava maturalno putovanje ili ga cjelokupno platiti. Uistinu su to bili dani kojih se uvijek rado prisjetim jer smo kao razrednici i učenici živjeli i disali kao jedno. Ono što je važno napomenuti na tim našim putovanjima nikada se nije dogodio nikakav izgred ili bilo što što bi narušilo ugled gimnazije.

Prestaje li Vašim odlaskom u mirovinu povezanost s gimnazijom?

Gledajući ljudski, čovjek kad mu završi životni staž manje-više sačuva osobne kontakte s pojedincima, a što se tiče nekog rada u gimnaziji tu se redovito stavlja točka. No, ja je bar za sada nisam još stavio. Ravnatelj fra Josko Kodžoman mi je rekao trebat će

dat ruke za uređenje školskog lista Žarište i za pripremu Akademije. Na sve to je u šali nadodao imenovat ćemo te *kulturnim atašekom*. Lijepo je sve to čuti, ali svaka obveza, ako je shvatite ozbiljno, iziskuje puno truda i živaca. Prihvatio sam obje zadaće za ovu godinu. Što će biti dalje, to ne znam.

Kao dugogodišnji profesor i ravnatelj možete li nešto poručiti mladim kolegama?

Svatko od nas uvijek može nešto poručiti i preporučiti. Uza sve savjete i preporuke samo je pitanje gdje će te naše riječi naći mjesta. Hoće li to po evanđeosku pasti na kamenito tlo ili pokraj puta ili u trnje ili pak na plodnu zemlju. Onaj tko dobronamjerno prima savjet od kolega bit će radostan zbog uspjeha učenika koje vodi i poučava kroz godine školovanja. U svemu nadasve trebamo biti oni koji zdušno rade svoj posao odgajatelja i učitelja. Pri tom se ne obazirući na nekakve kritike o tobožnjoj strogosti u pogledu učenika i njihova usvojenog

znanja. U svemu nadasve je važna uloga razrednika kao niti vodilje između profesora, učenika i roditelja. Treba što manje gledati što drugi rade, već od sebe dati ono najbolje. U protivnom, ako smo okupirani kolegama i njihovim radom, nemamo vremena koje bi u potpunosti posvetili učenicima kroz njihovo obrazovanje i stasanje u odgovorne mlade osobe.

Namjeravate li svoje dane u mirovini kao svećenik proživjeti u Sinju?

Svi znamo da je odlazak u mirovinu s dobnom granicom od 65 godina, kako država propisuje. Što se tiče crkvenih struktura kažu do 75. godine života, ako vas služi zdravlje, trebate biti na raspolaganju. Za sada ostajem u Sinju, a što će biti u narednim godinama to sam Bog zna. Mi ljudi jedno planiramo, a Bog ima svoje planove i naume s nama.

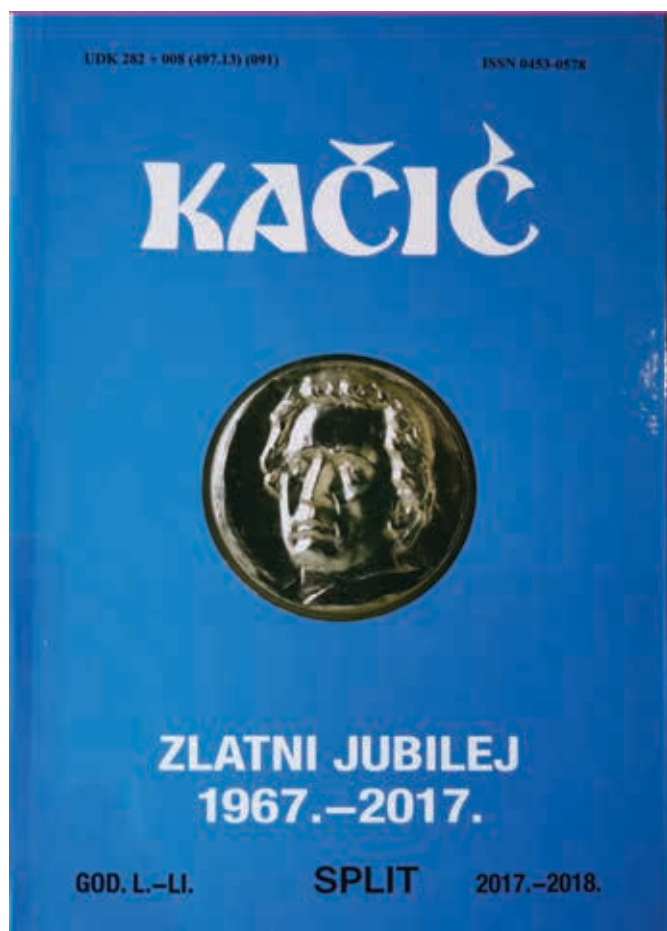
Intervju vodila Snježana Radan, prof.

Fra Blaž na TV Jadranu

Profesori naše gimnazije urednici

Naslovna stranica „Kačić“ br. 50-51.

Preko tri stoljeća u hrvatskom narodu najčitanija knjiga poslije „Biblije“ bila je „Pismarica“, tj. „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“, koju je objavio (1756.) fra Andrija Kačić Miošić, profesor filozofije i teologije, pisac na hrvatskom, latinskom i talijanskom jeziku, jedan od najvažnijih hrvatskih prosvjetitelja. Njegova je *Pismarica* do danas objavljena u preko 70 izdanja, a neke su njegove pjesme prevedene na 14 europskih jezika. Mnogi su drugi fratri pisali filozofske, bogoslovske i povijesne knjige, ali je manje poznato da je prvu knjigu o matematici na hrvatskom jeziku, u jadranskom dijelu Hrvatske, objavio fra Mate Zoričić - „Aritmetika u slavni jezik ilirički sastavljena ... na korist trgovaca...“ (1766.). Također je prvu medicinsku knjigu na hrvatskom jeziku u južnoj Hrvatskoj objavio fra

Luka Vladimirović - „*Likarije priprostite...*“ (1775.). To je samo nekoliko podataka iz XVIII. stoljeća.

U XX. stoljeću fratri su razvili bogatu izdavačku djelatnost i čak nabavili tiskaru „Kačić“ koja je smještena u Samostan sv. Lovre u Šibeniku. Tu je tiskan znanstveni časopis „*Nova revija*“, glasnik „*Gospa Sinjska*“ i brojne knjige.

Poslije Drugoga svjetskog rata komunističke su vlasti oduzele crkvene tiskare i drugu imovinu te zabranile vjerski tisak. Kada je politički pritisak poslije 20 godina malo popustio, počeo se obnavljati crkveni tisak. Tada je Provincija pokrenula znanstveni godišnjak „*Kačić*“ (1967.) da bi profesori Franjevačke visoke bogoslovije u Makarskoj i Franjevačke klasične gimnazije u Sinju kao i svi drugi mogli objavljevati rezultate svojih znanstvenih istraživanja. Imenovana su dva urednika: fra Josp Soldo, profesor Gimnazije, i fra Karlo Jurišić, profesor Bogoslovije. Tako se je pojavio u svibnju 1967. godine prvi svezak, koji je na 344 stranice donio nekoliko rasprava i članka iz hrvatske povijesne i kulturne prošlosti. Dvojica urednika objavila su pet svezaka Zbornika, a od 1974. godine urednik je fra Gabrijel Jurišić, profesor latinskoga i grčkog jezika na Gimnaziji u Sinju. Zbornik je dobivao sve više suradnika, a poslije 50 godina evo samo nekoliko podataka: surađivalo je preko 370 pisaca iz 17 država (Izrael, Europa i Amerika) a među njima oko 60 hrvatskih i stranih akademika.

Tematika je prvotno humanističke znanosti (teologija, filozofija, povijest i druge), a dobrim dijelom i prirodne znanosti. Članci su objavljeni na hrvatskom jeziku, ali ih ima i na stranim jezicima (engleski, francuski, latinski, njemački, talijanski, slovenski i španjolski). Svaki članak ima bar jedan sažetak na stranom jeziku. Uskoro se pokazalo da osim rasprava i članaka treba tiskati i knjige, pa je pokrenuto nekoliko nizova u kojima je objavljeno preko 90 knjiga.

U prigodi „zlatnoga jubileja“ Zbornika (1967.-2017.) Splitško-dalmatinska županija dodijelila je Provinciji Nagradu za doprinos Zbornika znanosti i kulturi.

Treba poželjeti da Zbornik „Kačić“ sa svojim nizovima i dalje služi znanstvenoj istini i da to bude na slavu Boga velikoga i čast hrvatskoga naroda. *Quod Deus faxit - Neka nam to dobri Bog dade!*

Uredništvo

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

Na temelju članka 20. Statuta Splitsko-dalmatinske županije ("Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 11/09, 7/10, 10/10, 2/13, 126/17 i 35/18) i članka 5. i 9. Odluke o javnim priznanjima Splitsko-dalmatinske županije ("Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 18/15), Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije na 14. sjednici, održanoj 30. srpnja 2018., donijela je

O D L U K U
o dodjeli
N A G R A D E

Splitsko-dalmatinske županije

*Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja
za 50 godina izdavanja Zbornika „Kačić“.*

Klasa: 021-04/18-02/225
Urbroj: 2181/1-01-18-1
Split, 30. srpnja 2018.

Predsjednik
Županijske skupštine
Petrolav Sapunac
Petrolav Sapunac, prof.

Zastava Franjevačke klasične gimnazije u Sinju

SADRŽAJ

Uvodnik

Riječ ravnatelja..... 1

Važni datumi naše Gimnazije

Sveta misa i zaziv Duha Svetoga za blagoslovljeni početak
nove školske godine 3
Proslava sv. Franje u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji 5
Izvedena „Diva Grabovčeva“ 7

Iz života Gimnazije i sjemeništa

Šumarski fakultet u posjetu Franjevačkoj klasičnoj
gimnaziji u Sinju 17
Spomendan na ubijene franjevce u Cetinskom kraju..... 19
Paljenje adventske svijeće i mise zornice u Franjevačkoj
gimnaziji 21
Hrvatsko vojno učilište dr. Franjo Tuđman u posjetu
Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju 23
Dobro je činiti dobro! 25
Izlet u Slavoniju 26
Božićno-novogodišnji blagoslov gimnazije 31
Visoka škola za menadžment i dizajn Aspirau
Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji 33
Radionica „e-Škole: Putevima digitalnih kompetencija“ 35
Zajednički na korizmenom putu..... 37
Korona virus i online nastava..... 38
Podjela svjedodžbi i nagrada i sveta misa zahvalnica..... 39
Ekološko-edukacijska akcija „Uredimo naše školsko
dvorište“ 44

Stručni skup – trajna formacija djelatnika katoličkih
škola u Republici Hrvatskoj..... 46
72 sata bez kompromisa – Sinj i Trilj..... 48
Prijatelji stari, gdje ste? 51
On-line radionica iz kemije – „Analizom pogodi koja
je sol u vodi“ 56
Gostovanje sjemeništara na Laudato TV-u 57
Sjemenišno obilaženje župa..... 58
Učenice i učenici koji su ostvarili pravo na stipendiju
u šk. god. 2020./2021. 61

Kutak nadahnuća

Cov-FKG-2..... 62
Moje mišljenje o protekloj školskoj godini 62
Adio amore 63
Volim te..... 63
Ljubav života mog..... 63

Aktivni i izvan nastave

Intervju s učenicom Danielom Šimić, novom
Miss fotogeničnosti 2020..... 64
Interview für die Schulzeitung „Žarište“ 66
Intervju za školski list „Žarište“ 68

Zahvala

Sinj i Cetinska krajina moj drugi dom 70
Profesori naše gimnazije urednici 77

Pogled na Sinjsku tvrđavu s Gospinim kipom

Rama, 8. 3. 2020. - Sudionici uprizorenja Dive Grabovičeve ispred njenog kipa

